A HOBBIT

J. R. R. TOLKIEN

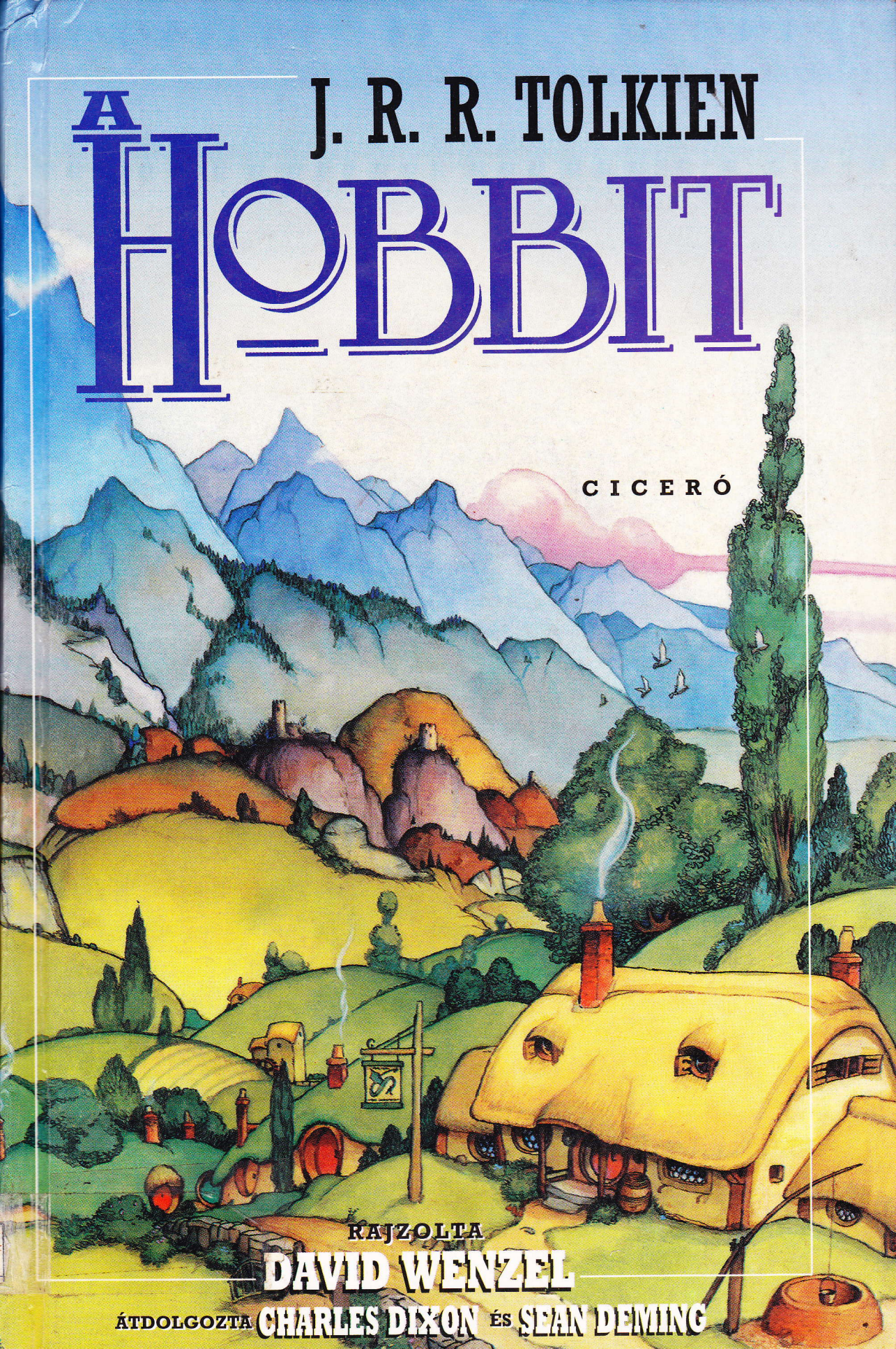

CICERÓ

RAJZOLTA
DAVID WENZEL

ÁTDOLGOZTA CHARLES DIXON ÉS SEAN DEMING

A HOBBIT

Írta:

J. R. R. Tolkien

Illusztrálta:

David Wenzel

Képregénynek átdolgozta:

Charles Dixon

és

Sean Deming

CICERÓ

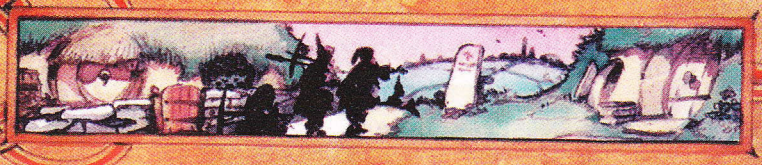

A mű eredeti címe:
The Hobbit,
or There and Back Again

Képregénynek átdolgozta:
Charles Dixon
és
Sean Deming

Illusztráció:
David Wenzel

Fordította:
Lacza Katalin

Logo:
Steve Vance

KÖNYVTÁRI TULAJDON
PAPA

ISBN 963 539 379 2

Originaly published in English
by HarperCollins Publishers Ltd. under the title
HOBBIT GRAPHIC NOVEL
© The Estate of J. R. R. Tolkien, 1989, 1990
Illustrations © 1989, 1990 David Wenzel
Story adaptation © 1989, 1990 Charles Dixon and Sean Deming
© Hungarian translation by Katalin Lacza, 2002
© Magyar kiadás: Ciceró Könyvstúdió

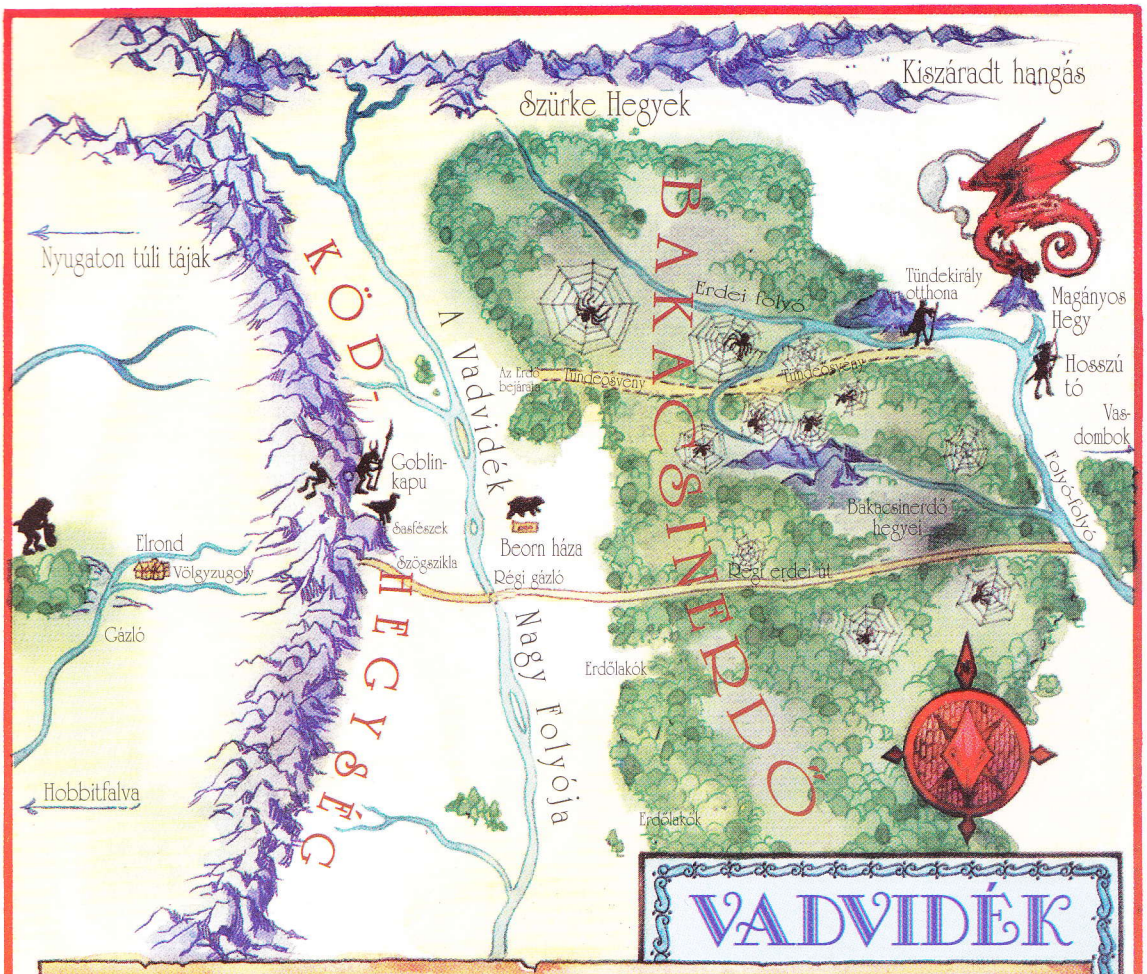
Kiszáradt hangás
Szürke Hegyek
BAKACSINERDŐ
Nyugaton túli tájak
KÖD-HEGYSÉG
A Vadvidék
Erdei folyó
Tündekirály otthona
Magányos Hegy
Hosszú tó
Vas-dombok
Az Erdő bejárata
Tündeösvény
Tündeösvény
Folyó-folyó
Goblin-kapu
Sasfészek
Szögszikla
Elrond
Völgyzugoly
Beorn háza
Régi gázló
Bakacsinerdő hegyei
Régi erdei út
Gázló
Nagy Folyója
Erdőlakók
Hobbitfalva
Erdőlakók
VADVIDÉK

Keletre vannak a Vasdombok, s ott van Dain
Magányos Hegy
Itt élt Girion, a Völgyváros Ura
Folyó - folyó
Itt kezdődik a Hosszú tó
Itt uralkodott egykoron Thrain, a Hegymély Királya
Sárkánypuszta
Messze északra fekszik a Szürke Hegy és a Kiszáradt Hangás, ahonnét a Nagy Sárkányok útra keltek
Esgarothban, a Hosszú folyó mentén emberek élnek
Erre folyik az Erdei folyó
Nyugatra található a hatalmas Bakacsinerdő
Pókok is laknak arra
A Tündekirály otthona
Thror térképe

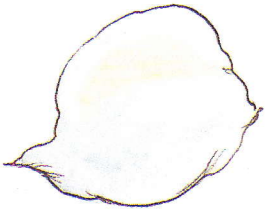

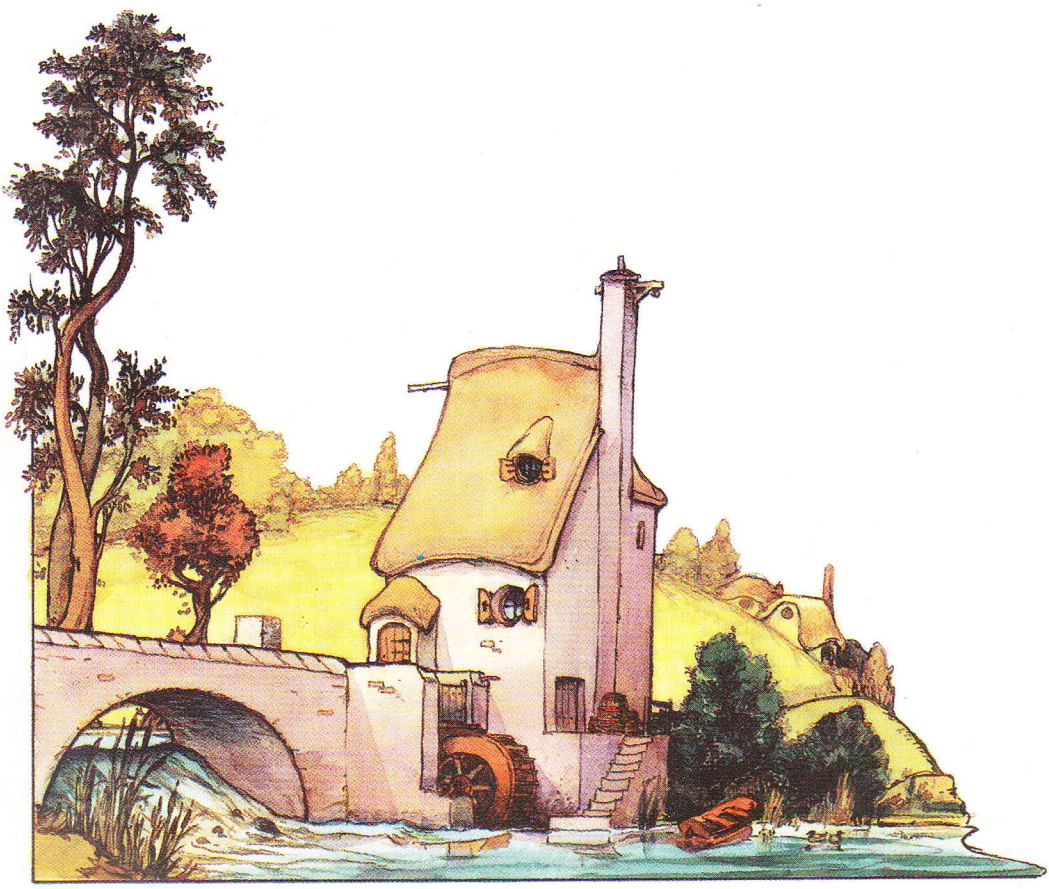

Volt egyszer egy földbe vájt lyuk, abban élt egy hobbit (más elnevezés szerint babó). Nem volt ez a lyuk sem mocskos, sem dohos, még kevésbé száraz és poros, hobbitlyuk volt ez, kényelmes és otthonos.

Ez a hobbitlyuk odafent volt a Dombon, ahogyan a helyet többmérföldnyi körzetben mindenki nevezte, s a lakóját Zsákosnak hívták.

A Zsákosokat mindenki tiszteletre méltónak tartotta, s nemcsak azért, mert legtöbbjük jómódú volt, hanemazért is, mert soha nem bonyolódtak semmiféle kalandba, s nem tettek semmi kiszámíthatatlant.

Ez a történet azt meséli el, micsoda kalandba keveredett egy Zsákos, melynek során a legváratlanabb dolgokat tette és mondta.

Na de mi is az a hobbit?

Úgy hiszem, manapság némi magyarázatra szorul a kilétük, mivel mostanára alaposan megcsappant a számuk, s félnek is a Nagy Népektől, ahogyan minket neveznek.

Apró népek ezek a hobbitok, még a törpéknél is alacsonyabbak. Hajlamosak pocakot növeszteni, tarkabarka ruhákban járnak, cipőt viszont nem hordanak, mert a talpukat természetes vastag bőr és dús, meleg, barna szőrzet borítja.

Szóval ennek a hobbitnak az anyja – Zsákos Bilbóé, akiről beszélünk – nem más volt, mint a híres Belladonna Tuk! Hébe-hóba a Tuk család egy-egy tagja felkerekedett, és elindult kalandot keresni. Feltűnés nélkül elosontak a faluból, s a család nem győzte eltussolni a dolgot. Egyszóval a Tukok korántsem örvendtek akkora tiszteletnek, mint a Zsákosok.

Nagyon valószínű, hogy Bilbó, Belladonna egyetlen fia, aki ugyan mind megjelenésében, mind viselkedésében az apjára ütött, mégiscsak örökölt valami furcsa hajlamot a Tukoktól is, valami olyat, ami csak az alkalomra várt, hogy a felszínre törjön.

Ó!

Jó reggelt!
Ezt meg hogy érted? Jó reggelt kívánsz nekem, vagy csak megállapítod, hogy ez a reggel jó, akár tetszik nekem, akár nem, vagy hogy te jól érzed magad ezen a reggelen, vagy hogy ez egy olyan reggel, amikor jónak kell lenni?

Így is, úgy is, minden-hogy.
És nagyszerű a reggel ahhoz is, hogy az ember elszívjon egy kis pipadohányt idekint. Ülj le, tömd meg te is a tiédet az enyémből.
Nagyon kedves! De ma reggel nincs időm füstkarikákat eregetni. Keresek valakit, aki részt venne egy **kalandban**, s ez biza nem könnyű feladat.
Meghiszem azt! Ezen a vidéken...
Mi itt egyszerű, békés népek vagyunk, nincs szükségünk semmiféle kalandra!
Kényelmetlen, **kellemetlen**, utálatos az ilyesmi. Még az **ebédről** is lekésünk miatta.
Jó reggelt! Köszönjük szépen, de nem kérünk a kalandokból.

Hogy mi mindenre nem használjátok ti ezt a **Jó reggelt**et!
Most meg azt akarod mondani, hogy tűnjek már el innen, s addig nem is fogod jól érezni magad, míg itt vagyok.
Eszembe se jutott ilyesmi, tisztelt uram! Lássuk csak, még a nevedet sem tudom...
Dehogyisnem tudod, tudod te azt jól, Zsákos Bilbó, csak a viselőjére nem emlékszel már.
Nevem Gandalf, s a Gandalf név azonos velem.
Ha belegondolok, hogy ezt kellett megéljem! Belladonna Tuk fia úgy veti oda nekem, hogy Jó reggelt, mint valami gombárusnak a küszöbön!
Gandalf! Csak nem az a Gandalf, aki a társaságban olyan csodálatos történeteket tudott mesélni sárkányokról és goblinokról, óriásokról és hercegnőkről, s özvegyasszonyok fiairól?
Csak nem az a Gandalf, aki oly sok békés fiú és leány távozásáért felelős, akik nekivágtak az ismeretlen messzeségnek, hogy esztelen kalandokat keressenek?
Örülök, hogy azért emlékszel egyre s másra velem kapcsolatban.
Arra gondoltam, most **téged** küldhetnélek erre a kalandra.
Számomra roppant szórakoztató lesz, számodra igencsak előnyös, s bizonyosan hasznos is, már ha sikerül túlélned.
Sajnálom, de nem vágyom semmiféle kalandra, köszönöm.
Jó reggelt! Ám szívesen látlak teára. Akár holnap. Gyere csak holnap! Ég veled!

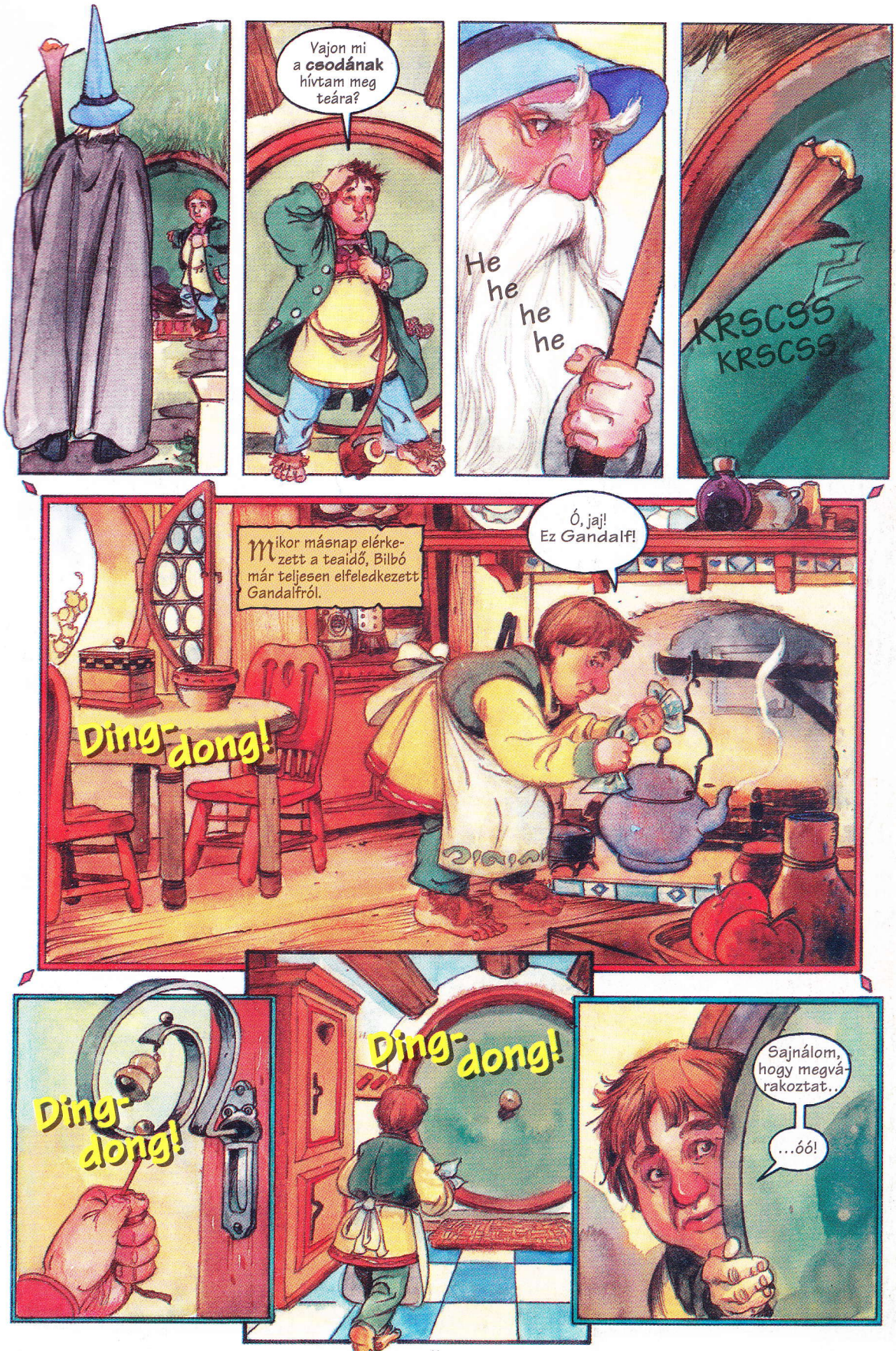
Vajon mi a **csodának** hívtam meg teára?
He he he he
KRSCSS KRSCSS
Mikor másnap elérkezett a teaidő, Bilbó már teljesen elfeledkezett Gandalfról.
Ó, jaj! Ez Gandalf!
Ding-dong!
Ding-dong!
Ding-dong!
Sajnálom, hogy megvárakoztat..
...óó!

Balin vagyok,szolgálatodra!
Dwalin vagyok, szolgálatodra!
Én meg Zsákos Bilbó, a ti szolgálatotokra!
Éppen teázni készültem, szívesen látlak titeket is.
Akár nyitva is hagyhatod az ajtót, Zsákos uram.
A többiek is hamarosan megjönnek.
A többiek??
Ding-dong!
Gandalf! Hát csak ideértél végre!
Kili vagyok,szolgálatodra!
Én pedig Fili!
Fáradjatok beljebb, igyatok egy kis teát!
Ding-dong!
Ding-dong!
Valaki megint jött!
Pontosabban öt valaki, ha jól hallom.
Dori vagyok, szolgálatodra!
Én pedig Nori!
Én Ori!
Én Oin!
Én Gloin!
Elfogadnék egy kis süteményt. Kömény-magosat, ha lenne!
Én málnadzsemet kérek és almáslepényt!
Én is!
Én pástétomot és sajtot!
Én fasírtot!
Én még egy kis süteményt és sört és kávét, ha nem haragszol!
Bamm! Bamm! Bamm!
Ki dörömböl az én szép kis ajtómon?

Csak óvatosan, csak óvatosan! Ez nem vall rád, Bilbó, hogy hagyod a barátaid ennyit várakozzanak a küszöbön, aztán meg csak úgy kivágod az ajtót! Hadd mutassam be Bifurt, Bofurt, Bomburt...
... és kiváltképp Tölgyfapalzsi Thorint.

Bocsáss meg a zűrzavarért, ez életem legkülönösebb szerda estéje.
Ugyan már, semmi gond!
Végre mindannyian itt vagyunk. Milyen vidám kis társaság!
Remélem, a későn érkezőknek is jut még egy kis enni- és innivaló!
Ó, jaj! A tea!
Csitt! Halljuk Thorint!
Bocsánat!
Gandalf, törpék és Zsákos úr! Barátunk és összeesküvő társunk otthonában jöttünk össze mindannyian, a kitűnő és bátor hobbit házában.
Összeesküvő társ??
Szőr a lábujjain meg ne fogyatkozzék, sörét, borát illesse dicséret!

Azért gyűltünk itt össze, hogy megvitassuk terveinket, elgondolásainkat, lehetőségeinket és eszközeinket, mert mielőtt a nap felkel, hosszú útra kelünk...
...olyan útra, melyről néhányan tán haza sem térünk.
Tán haza sem térünk??
Attól tartok, a házigazda elájult.
Pfűűű! Gondoljátok, hogy képes lesz rá? Ahogy megláttam ezt a kis mitugrászt, nyomban kétségeim támadtak.
Inkább néz ki fűszeresnek, mint tolvajnak.
Már megbocsáss, jól hallottam, „tolvaj"-t mondtál?
Igen, azt! És rólad beszéltem. Gandalf azt mondta, van egy tolvaj a környéken, aki sürgősen munkát keres, és meg is szervezett egy találkozót szerdán uzsonnaidőre.
Ott van a jel az ajtódon, ennek a szakmának a jele, vagy legalábbis régebben az volt: tolvaj állást keres, sok izgalommal és méltányos részesedéssel.
Tolvaj?
Mondhatjuk azt is, hogy gyakorlott kincskereső, ha úgy jobban tetszik. Egyre megy.
Elég a vitából! Ha én azt mondom, hogy Zsákos úr remek tolvaj, akkor az is, vagy azzá lesz, ha eljön az ideje. Sokkal több rejlik benne, mint gondolnátok, annál pedig ezerszer több, mint amennyit ő hisz magáról.
Nos, Bilbó fiam, hozd ide a lámpát, és világíts egy kicsit ...

ide!
Ezt a térképet Thror készítette, a te nagyapád, Thorin. Annak a hegynek a rajza, ahol Szmóg, a sárkány az őseitek összes kincsét felhalmozta, s most azt használja nyoszolyaként.
Ide is rajzolták a sárkányt vörössel, de enélkül is könnyűszerrel megtaláljuk, ha ugyan valaha is eljutunk odáig.
Ez a kéz itt egy rúnára mutat, az jelzi, hol lehet rátérni a titkos járatra, mely az Alsó Termekbe vezet.
(A térkép könyvünk elején található.)
Lehet, hogy a járat valaha titkos volt, de honnan tudhatjuk, hogy még ma is az?
A vén Szmóg elég régóta él már ott ahhoz, hogy mindent kiderítsen, amit ezekről a barlangokról tudni lehet.
Meglehet, de használni akkor sem használhatja. Túl kicsi neki!
Az ajtó öt láb magas, s hárman férnek el egymás mellett a járatban – ezt mondják a rúnák. De Szmóg nem férhetett be egy ilyen kis lyukba, különösen nem az után, hogy annyi embert és törpét felfalt Völgyváros lakói közül.
Nekem igenis nagynak tűnik az a lyuk. Hogy lehet egy ekkora ajtót titokban tartani?
Azt hiszem, ez az ajtó zárva van, s úgy alkották, hogy egybeolvadjon a Hegy oldalával.
A térképhez egy kulcs is tartozik, egy kicsi és különös kulcs. Tessék, Thorin, vigyázz rá!
Nagyon fogok vigyázni rá! Most pedig ez a tolvajmester tán ismertethetné néhány elképzelését!
Előbb szeretnék egy kicsit többet tudni a dologról. Mármint az aranyról, a sárkányról, meg mindenről, hogy hogyan került oda, kié, és ilyesmik.

KÖNYVTÁR TULAJDONA
PÁPA

Úgy hiszem, apám és nagyapám egy titkos mellékajtón keresztül menekültek meg, de szeretném tudni, vajon hogyan szerezte meg ezt a térképet Gandalf, s miért nem nálam van, a jogos örökösnél.
Nem „szereztem”, hanem **kaptam.** Mint emlékszel, a nagyapádat, Thrort Mória bányáiban megölte Azog, a goblin.
És Thrain, az apád, úgy száz évvel ezelőtt elmenekült, s azóta sem láttad.
Nos tehát, az apád adta ezt nekem, hogy én majd odaadjam neked. Hogy hogy került oda, azt nem tudom, de amikor én találkoztam vele, a Mágus **börtönében** volt fogoly. Megpróbáltam kiszabaditani, de már túl késő volt.
Megbomlott az elméje, és semmire sem emlékezett a térképet és a kulcsot leszámítva. Veszélyes és fáradságos kaland volt ez, még én, Gandalf is alig hogy túléltem.
Nos, azt hiszem, el kellene mennetek keletre körülnézni egy kicsit. Végül is létezik egy oldalajtó, s hát a sárkányoknak is kell aludniuk valamikor.
Ha elég soká elüldögéltek a küszöbön, biztos vagyok benne, hogy kitaláltok majd valamit.
Akkor ezt **eldöntöttük.** Visszaszerezzük őseink kincsét, amit az az ocsmány Szmóg elrabolt.
Kitalálunk valamit, ugye ezt akartad mondani?
És a küszöbön való üldögélés nem a **tolvaj** feladata lenne? Az ajtón való bejutásról nem is beszélve.
De, azt hiszem.
♪ Ködös, hideg hegyeken túl
Vén öreg barlangok mélye hív
Hajnal előtt útra kélünk,
Ősi kincsért dobog a szív. ♪
Ó, jaj!

Másnap reggel, amikor felébredt, Bilbó örömmel látta, hogy a törpék már mind elmentek nélküle, de valamiért egy kicsit mégis csalódottnak érezte magát. Ezen kissé meglepődött.

Ne légy már bolond, Zsákos Bilbó! Micsoda dolog sárkányokról és távoli kalandokról ábrándozni a te korodban! Badarság!

Drága barátom, már fél tizenegy! Mikor jössz már? Hagytak neked üzenetet, mert nem győztek kivárni.

Miféle üzenetet?

Szent Kleofás! Ma reggel nem vagy önmagad. Ha leporoltad volna a kandallópárkányt, az óra alatt rábukkantál volna erre itt.

Thorin és társai üdvözletüket küldik Bilbónak, a tolvajnak. Köszönettel tartozunk szíves vendéglátásodért, s a felajánlott szakmai segítségért. Feltételeink: készpénzfizetés a munka elvégeztével, mely összeg nem lehet több, mint a haszon (ha lesz ilyen) tizennegyed része. Az utazási kiadásokat álljuk minden körülmények közt, a temetés költségeit alkalomadtán magunk vagy megbízottaink fedezik. Előreindulunk, hogy megtegyük a szükséges előkészületeket, s várjuk becses személyedet a Zöld Sárkány fogadónál, Morotvában, pontban tizenegykor. Maradunk mély tisztelettel és nagyrabecsüléssel:

Thorin és társai

Már csak tíz perced van. Igencsak igyekezned kell.

Na de...

Erre nincs idő.

De...

És erre sincs.

Indulás!

Hát így kelt útra a kis társaság egy fogadóból, még május előtt.
Nagy vidáman haladtak, naphosszat történeteket meséltek, és nótáztak menet közben.
Bilbó kezdte úgy érezni, nem is olyan rossz dolog ez a kalandozás.
Először a hobbitok földjén haladtak át; a kies vidéket jóravaló népek lakták.
Aztán olyan területre értek, ahol a lakók különös nyelvet beszéltek, s olyan dalokat énekeltek, melyeket Bilbó még sosem hallott azelőtt.
Áthaladtak Magányországon, ahol senki emberfia nem élt, nem voltak fogadók, az utak pedig egyre rosszabbak lettek.
Aztán félelmetes dombokat másztak meg, melyek egyre magasabbra emelkedtek.
Minden borongósnak tűnt, mert még az idő is, mely eddig olyan szép volt, mint májusban szokott, rosszra fordult.
Ki gondolná, hogy hamarosan itt a június! Az eső összevizezte a száraz holminkat s még az ételünkbe is jutott belőle.
Miféle hely ez, Thorin?
Nem túl ismert vidék, ráadásul túl közel is van a hegyekhez.
A régi térképeknek nem veszszük hasznát, a dolgok azóta sokat változtak. De ez a hely elég száraz, itt tábort üthetünk.

Hadd próbáljam én, Gloin!
Te már megpróbáltál tüzet gyújtani, de nem sokra jutottál, Óin!
Az ördög vigye a betörést és minden hasonlót! Bárcsak otthon lehetnék a kellemes kis odúmban, ülhetnék a tűz mellett, s fütyülne a teáskanna!
Csak azt szeretném tudni, hová lett Gandalf?
Épp mikor a legnagyobb szükség lenne egy varázslóra.
Valami fényt látok ott!
Hol?
Ott! Ott! Látod?
Lehet, hogy egy utazó?
Senki sem jár ezen a rémisztő helyen.
Mi tizennégyen vagyunk!
Hová lett Gandalf?
A tolvaj!
Nézze meg a tolvaj!
Menj, deríts ki mindent, ami ott folyik!
Egyik lábad itt, a másik ott, ha minden rendben! Ha nem, akkor is siess, ha tudsz!
Ha baj van, huhogj kétszer mint a bagoly, és egyszer, mint a kuvik, s mi majd igyekszünk segíteni.
Ó, jaj!
De én egyszer sem tudok bagolyhuhogni, mint ahogy repülni sem, mint a denevér.

Trollok!
Birkahús tegnap, birkahús ma, s kutya legyek, ha holnap is nem birka lesz!
Már mióta nem ettünk egy fél falat finom emberhúst! Mi az ördögnek hozott minket William erre a vidékre?
Pofa be, Tom!
Azt mégsem várhatjátok, hogy a népek csak álljanak itt arra várva, hogy te meg Bert **felfaljátok** őket.
Miután Bilbó ezt kihallgatta, nyomban vissza kellett volna térnie, hogy figyelmeztesse a barátait: három termetes, komisz troll ólálkodik erre. Esetleg kísérletezhetett volna valami gyors lopkodással.

Ti ketten már vagy másfél falut felzabáltatok azóta, hogy lejöttünk a hegyek közül. Mennyi kellene még?
Áá!
Egy igazán mesteri tolvaj ekkora már kizsebelte volna őket – általában szép haszonnal jár az ilyesmi, ha sikerül. Mások bizonyára le is dőfték volna őket, mielőtt még észreveszik. És akkor jókedvben telhetett volna az éjszaka.
Volt idő, mikor azt mondtátok volna: „**köszönjük,** Bill", ha ilyen szép, zsíros birkahúshoz juttatlak titeket, mint ez itt.
Ezt Bilbó is tudta. Sok mindenről olvasott, amit aztán sosem látott vagy tett meg. Szeretett volna száz mérfölddel odébb lenni, de valahogy mégis úgy érezte, nem mehet vissza Thorinhoz és a társaihoz üres kézzel.
Bert, nézd már, mit fogtam!
Emmeg mi?
Hát te ki vagy?
Ó!
Kutya legyek, ha tudom.

Hát te meg **mi vagy?**
Egy tolahobbit? És mi keresnivalója egy tolahobbitnak a zsebemben?
Zsákos Bilbó, a tol-... a hobbit
És ehető egy ilyen?
Kipróbálhatjuk. Lehet, hogy többen is vannak errefelé. Csinálhatnánk pástétomot.
Hé! Bújkál-e még errefelé az erdőben a magadfajtából, te undok kis nyúl?
Hogyne, sokan is.
Vagyis **egy se!**
Ezt meg hogy érted?
Addig nem, amíg el nem mondja, hogy érti, hogy **sokan is, de egy se.**
Szerencsétlen flótás! Hadd menjen! Úgyis tele már a bendőm.
Én nem akarok reggel elvágott torokkal ébredni.
Égessétek a lábujjait addig, míg nem beszél!
De én nem akarom! Végtére is, én fogtam!
Egy dagadt hülye vagy, Will, már reggel is mondtam.
Te meg egy tökfilkó!
Ezt aztán már nem tűröm, Roppantó Bill!

Bilbó! Mi a...
Balin!
Egy törpe!
Egy sületlen törpe!
Gyorsan, Tom, a zsákot!
Lesz ebből még több is, ha nem tévedek. Sokan is, de egy se, ez az. Tolahobbitok nincsenek, de törpék annál inkább!
Azt hiszem, igazad van. Tűnjünk el a fényről!
Oin? Gloin?
Így is tettek. Ahogy a törpék odaértek, és a tüzet kezdték nézegetni, a kicsordult kupákat és a megrágcsált birkahúst, egyszer csak, zsupsz! Máris egy bűzlő zsák borult a fejükre, s már meg is voltak.
Ez jó lecke lesz.
Mi a csoda folyik itt? Ki vadászik az embereimre?
Trollok! A bokrok közé bújtak a zsákjaikkal.
Nocsak? **Tényleg?**

Aúúúúúúúú
Dzsummm
Ez majdnem kiütötte a szememet!
Akkor süssük meg őket! A maradék meg jó lesz tartaléknak!
Ez nem jó ötlet. Eltartana egész éjjel.
Ne kezdjetek megint vitatkozni nekem! Mert az tényleg egész éjjel eltart.
Ki vitatkozik?
Hát te.
Hazug!
Fajankó!
Aprítsuk fel őket és főzzük meg levesnek!
Marhaság! Nincs egy csepp vizünk se, a kút pedig messzi van, meg minden.
Fogd már be! Így sose leszünk kész. És ha még egy szót szólsz, mehetsz te a vízért.
Fogd be te!
Megtudhatnám, hogy ki vitatkozik, ha nem te?

Elég legyen! Az éjszaka gyorsan múlik, mindjárt itt a hajnal. Munkára fel!
Virradjon rátok a hajnal...
... és változtasson ...
... kövekké titeket!
Gandalf! A te hangodra kezdtek veszekedni a trollok!
Remek.
Valóban. Tudod, a trolloknak pirkadat előtt a föld alatt a helyük, különben visszaváltoznak azzá, amiből lettek: a hegy kövévé, s többet nem is kelnek életre.
A törpék kétszer is elmeséltettek Bilbóval mindent, ami történt, csak akkor nyugodtak meg végre.
...mielőtt elszaladhattam volna, elkapott a nyakamnál fogva...
Nem épp a legmegfelelőbb alkalom a lopkodásra, amikor sürgősen tűzre és élelemre van szükségünk!
Mivel a trollok lassú teremtmények, s már épp hajnalodott, könnyű volt felpiszkálni őket, hogy addig marakodjanak, míg a napfény véget nem vet életüknek.
És ez az, amit így sem és úgy sem kaphatunk meg. Csak vesztegetjük az időnket!
Nem gondoljátok, hogy ezeknek a trolloknak van valahol egy barlangjuk errefelé, vagy egy földbe vájt odújuk, ahol elbújhatnak a nap elől? Meg kellene keresnünk!

Van itt néhány troll-lábnyom. Ezek visszamennek az erdőbe!
Talán ott van a barlangjuk.
Követték a nyomokat felfelé a dombon, amíg egy óriási kőajtóhoz nem értek, mely mögött egy barlang rejtezett. De akárhogy erőlködtek mindannyian, nem tudták kinyitni. Gandalf is hiába próbálkozott különféle igékkel.
Esetleg ez a kulcs segít! Ott találtam a földön, ahol a trollok dulakodtak egymással.
És ugyan miért nem szóltál előbb?
Na lássuk, miféle kincseket rejteget a trollnépség!
Hű, de büdös **trollszag** van!
Semmi kétség.
Hordjátok ki az aranyat és rejtsétek el! Hazafelé majd felszedjük.
És szedjetek össze minden ehetőt!

Ezek jófajta pengének látszanak.
Nem trollok készítették, de nem is a mai népek és vidékek kovácsai.
De ha majd el tudjuk olvasni a rúnákat rajtuk, akkor többet is megtudhatunk.
Merre jártál, Gandalf, ha szabad kérdeznem?
Elmentem, hogy kikémleljem az utat. És közben találkoztam néhány kedves ismerőssel Völgyzugolyból.
Ők mondták, hogy három troll jött le a hegyekből, s most itt ólálkodnak az erdőben, az út mentén.
Nyomban megéreztem, hogy szükségetek lesz rám. Legközelebb legyetek óvatosabbak, ha kérhetem, mert sose érünk el sehová.
Köszönjük.
Az nap nem hallatszott nótaszó, és történetek sem cseréltek gazdát. S így volt ez még másnap, sőt harmadnap is. Érezték már, hogy a veszély mindenfelől ott leselkedik rájuk.
Ugyan, dehogy! Ez még csak a Ködhegység lába.
Ez már a Hegy?
S még a túloldalról is hosszú út vezet a Magányos Hegyig keleten, ahol Szmóg őrzi a kincseinket.
Ha letévedünk az útról, végünk van!
Valahol előttünk rejtőzik Völgyzugoly szépséges vidéke, ahol Elrond él az Utolsó Otthonos Lakban.
Üzentem neki a barátaimmal, s már várnak ránk.

Bilbó sohasem felejtette el, hogyan botladoztak lefelé a cikcakkos, meredek ösvényen az alkonyi homályban Völgyzugoly rejtett völgyébe. Ahogy lejjebb és lejjebb értek, a levegő egyre melegedni kezdett...

...a kedvük pedig egyre jobb lett.

Megérkeztünk végre!

Tündék illatát érzem!

Isten hozott a Völgyben!

Egy kissé letértetek az útról.

Megmutatjuk, merre menjetek, de jobb lesz, ha gyalogoltok, amíg át nem értek a hídon.

Köszönjük.

Így értek el végül az Utolsó Otthonos Lakig, melynek ajtaját tárva-nyitva találták.

Ne lógasd a habokba a szakállad, atyám, elég hosszú az már öntözés nélkül is.

Halkan, halkan barátaim! Jó éjszakát! A völgynek füle van, s némely tünde nem tesz lakatot a szájára. Jó éjt!

A tündék természetesen ott is voltak. Amint mélyebb lett a sötétség, Bilbó meg is pillantotta őket. Szerette a tündéket, bár ritkán találkozott velük, ám ugyanakkor kissé tartott is tőlük.

A törpék viszont nem kedvelik a tündéket.

Még az olyan jóravaló törpék is, mint Thorin és a társai, butának tartják őket (ami már önmagában is butaság), vagy bosszankodnak rajtuk. Mert akad olyan tünde, aki csúfot űz belőlük és kineveti őket, főképp a szakálluk miatt.

Mármost ez fura, de így van: a jó dolgoknak és a jó napoknak rövid a történetük, s nem sok érdekes akad bennük, míg a kellemetlen, rémisztő és hátborzongató eseményekből remek történeteket lehet kerekíteni, amit aztán napokig mesélhetünk.

Elrond, a ház ura, nagy barátja volt a tündéknek. Történetünk idején még éltek olyanok, akiknek ősei közt egyaránt voltak tündék és északi emberek, s Elrond az ő vezérük volt.

Sok legenda hőse ő, de Bilbó nagy kalandjában csak kicsinyke szerepe van, jóllehet ez a kicsi igen fontos, amint azt majd láthatjuk is, ha valaha elérünk a történet végére.

Sokáig elidőztek Elrond házában, legalább két hétig, s nem nagy kedvet éreztek továbbindulni.

Bilbó akár élete hátralévő napjait is szívesen eltöltötte volna itt, még akkor is, ha lett volna olyan varázslat, mely nyomban hazarepíti kényelmes odújába.

Eltelt tehát Nyárközép éjjele, s a hajnali nap első sugarai indulásra ösztökélték a kis csapatot.

Elrond mindent tudott a rúnák különféle fajtáiról. Megnézte hát a kardokat, melyeket a trolloktól zsákmányoltak.

Ezeket nem trollok készítették. Régi fegyverek ezek, melyeket a nyugati tündék, az én népem fiai kovácsoltak.

Gondolinban készültek, még a goblinháborúk idején.

Vagy sárkányok, vagy goblinok zsákmányából származhat, mert sok-sok évvel ezelőtt sárkányok és goblinok dúlták fel azt a várost.

A tiédet, Thorin, a rúnák Gondolin ősi nyelvén Orcristnak, azaz Goblinnyesőnek nevezik. Híres penge volt.
A tiéd, Gandalf, Glamdring, az Ellenségzúzó, mit hajdan Gondolin királya forgatott.
Viseljétek gondjukat!
Nagy becsben fogom tartani. S kívánom, hogy hamarosan ismét goblinokat szabdaljon!
Ez a kívánságod hamar teljesülhet a hegyek közt! De most lássuk azt a térképet!
Hát ez mi?
Holdbetűket is látok a sima rúnák mellett, amik azt írják: „Az ajtó öt láb magas, s hárman férnek el egymás mellett az úton”.
Mik azok a holdbetűk?

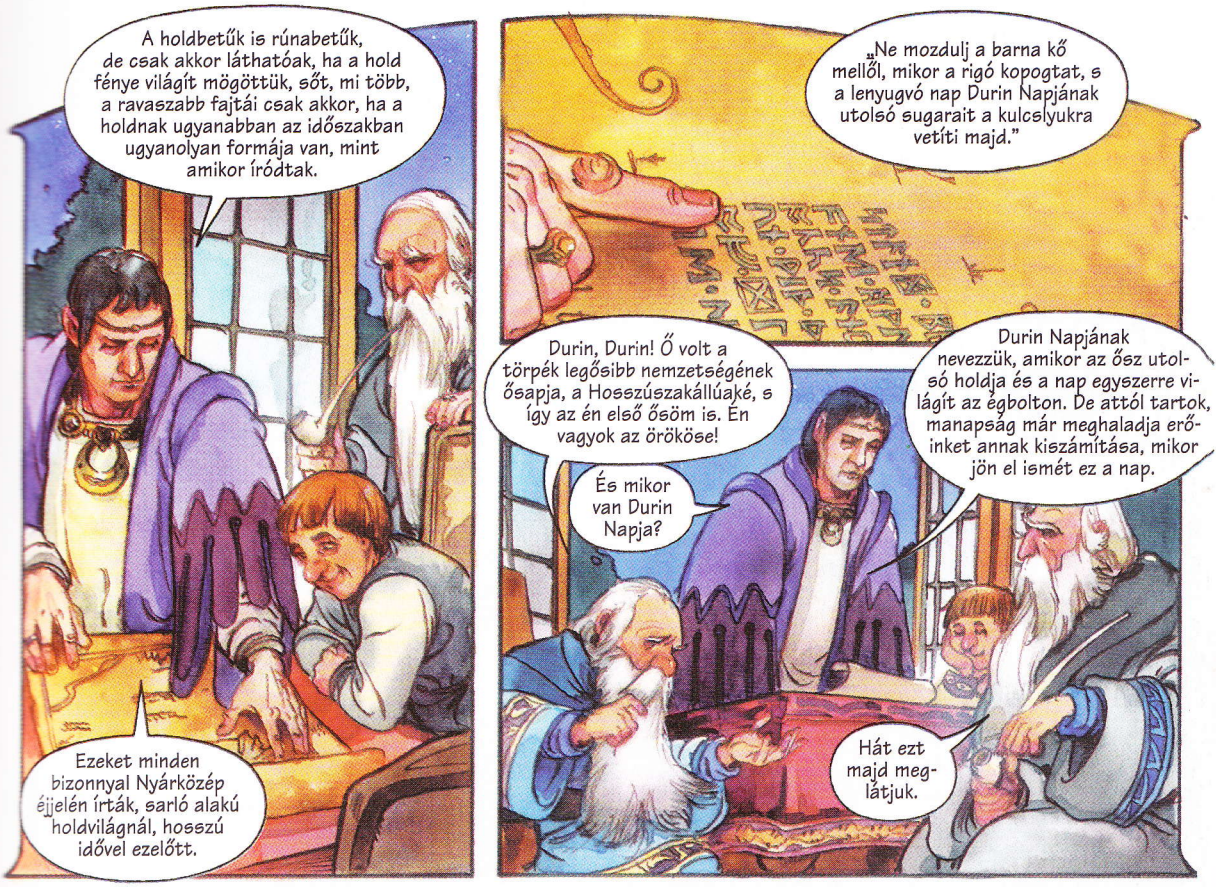
A holdbetűk is rúnabetűk, de csak akkor láthatóak, ha a hold fénye világít mögöttük, sőt, mi több, a ravaszabb fajtái csak akkor, ha a holdnak ugyanabban az időszakban ugyanolyan formája van, mint amikor íródtak.
Ezeket minden bizonnyal Nyárközép éjjelén írták, sarló alakú holdvilágnál, hosszú idővel ezelőtt.
„Ne mozdulj a barna kő mellől, mikor a rigó kopogtat, s a lenyugvó nap Durin Napjának utolsó sugarait a kulcslyukra vetíti majd."
Durin, Durin! Ő volt a törpék legősibb nemzetségének ősapja, a Hosszúszakállúaké, s így az én első ősöm is. Én vagyok az örököse!
És mikor van Durin Napja?
Durin Napjának nevezzük, amikor az ősz utolsó holdja és a nap egyszerre világít az égbolton. De attól tartok, manapság már meghaladja erőinket annak kiszámítása, mikor jön el ismét ez a nap.
Hát ezt majd meglátjuk.

Másnap álomszép és derűs Nyárközép reggelre virradt, az égbolton sehol egy felhő, s a napsugarak táncot jártak a víztükrön.
Útnak indult hát a csapat, s nyomukban búcsúének hangja zendült. Jó tempóban haladtak, szívüket kitárták az új kalandok előtt. Már tudták, melyik utat kell követniük a Ködhegységen túl, a távoli vidékek felé.

Sok ösvény kanyargott felfelé a hegyekben, és sok hágó vezetett át rajtuk. De a legtöbb ösvény csalóka volt és megtévesztő, rossz helyre vagy sehová se vittek, a hágókban pedig gonosz veszélyek leselkedtek az arra járókra.
Elrond bölcs tanácsaira és Gandalf bölcsességére és emlékezetére támaszkodva jó irányban haladtak a megfelelő ösvény felé.
Úgy tűnik, rossz kedved van, Bilbó
Sok-sok nappal az után, hogy kiértek a völgyből és mérföldekre maguk mögött hagyták az Utolsó Otthonos Lakot, még mindig egyre csak felfelé kapaszkodtak.
Bilbó tudta, hogy messze-messze nyugaton várja őt egy biztonságos és kényelmes vidék és az ő kis odúja. Idefent metsződ hideggé vált az idő, s a sziklák között csípős szél süvített.
Odalent a végéhez közeleg a nyár, szénát kaszálnak és mulatoznak.
Ha így haladunk, ők már javában aratnak és szedret szednek, mikor mi még el se kezdtünk leereszkedni a hegy túloldalán.

Gandalf csak megrázta a fejét, és hallgatott. Ő tudta, milyen gonosz és veszélyes dolgok ütötték fel a fejüket és terjeszkedtek el a Vadonban, mióta a sárkányok előzték az embereket erről a vidékről, és a Mória bányáiban lezajlott csata után titkon goblinok lepték el a tájat.

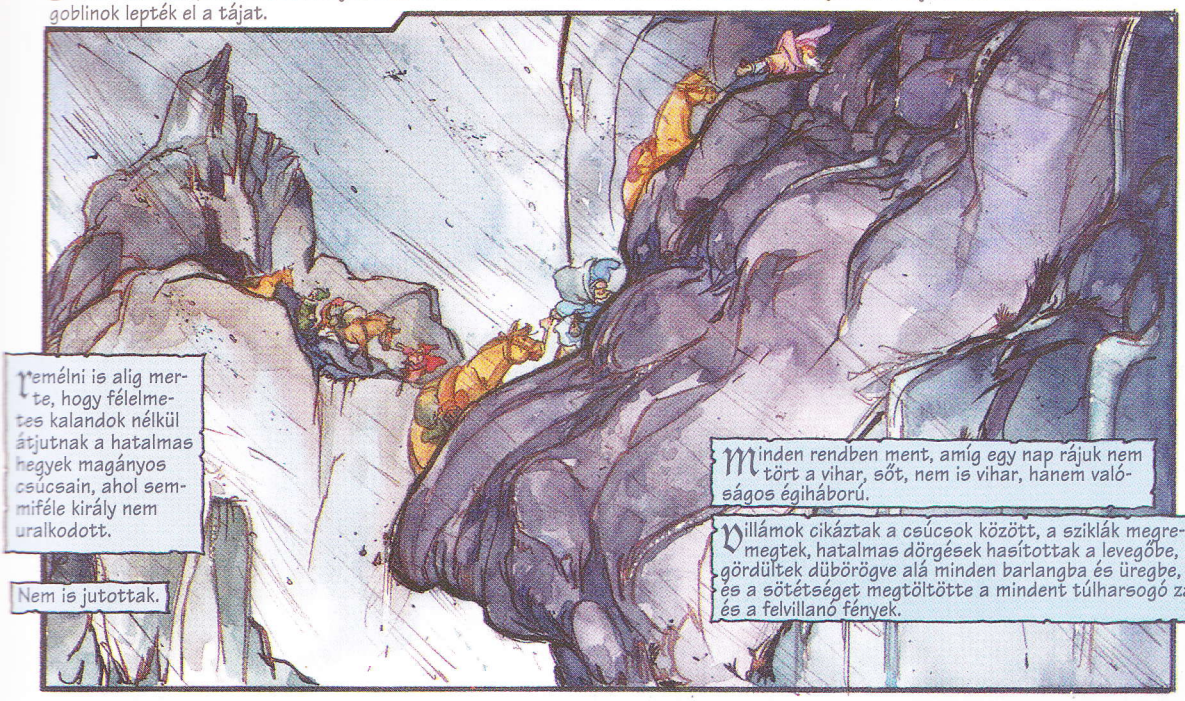

Merő szórakozásból sziklákat hajigáltak egymáshoz, elkapkodták, aztán ledobálták őket a sötét mélységbe, ahol vagy felfogták őket a fák, vagy hatalmas csattanással apró szilánkokká zúzódtak a földön.
Aztán szél kerekedett és esni kezdett, s a szél minden irányba szétkorbácsolta az esőcseppeket. Hamarosan átáztak, az állatok pedig rémülten nyöszörögtek
Hallották, hogy az óriások hogyan bömbölnek át egymásnak a völgy egyik oldaláról a másikra.
Nem lesz ez így jó!
Ha nem sodor el minket a szél és nem csap belénk a mennykő, majd felkap minket egy óriás, és felrúg az égbe, mint valami labdát.

Thorin! Találtunk egy száraz barlangot nem messze innen, oda bevihetjük a pónikat is, meg mindent.

Alaposan átkutattátok?

Igen, persze! Nem olyan óriási, s nem is túl mély.

Remek. Akkor lássuk azt a barlangot!

A föld száraz, és nem esik be az eső.

Megteszi. Csak tüzet ne gyújtsunk! Itt vehetünk fel száraz ruhákat, mielőtt tovább indulunk.

Így aztán nedves holmijaikat leterítették a földre, és kényelmesen elhelyezkedtek a takarókon.

Csak csevegtek és csevegtek, megfeledkezve a viharról, kitárgyalták, ki mihez kezd majd a neki jutó kinccsel (amikor majd megszerzik, ami ebben a pillanatban nem is tűnt olyan lehetetlennek).

Így merültek lassan álomba, egyik a másik után.

Ez volt az utolsó alkalom, hogy a póniknak, zsákoknak és a magukkal hozott mindenfélének hasznát vették.

Akkor éjjel kiderült, milyen jól is tették, hogy a kis Bilbót magukkal cipelték. Valami oknál fogva sokáig nem jött álom a szemére, s mikor végre elaludt, rettenetes álmok gyötörték.

EEEEEEE

Klikk

Azt álmodta, hogy egy repedés a barlang hátsó falán egyre nagyobbá és nagyobbá válik, egyre szélesebbre nyílik. Rettenetesen félt, de képtelen volt kiabálni vagy bármit is tenni, csak lapult és figyelt.
Aztán azt álmodta, hogy a barlang talaja megnyílt alatta, ő pedig megcsúszott és zuhanni kezdett, egyre mélyebbre és mélyebbre, isten tudja, hová.
Tik tik!
Naaa...?!
Ó, jaj! Ez nem álom volt, ez a valóság!
A pónik!
Egy nyílás!
Tolvajok!
He?
Mi?
Harr harr!
Goblinok!
Hohó, pajtikáim!
Goblinok?

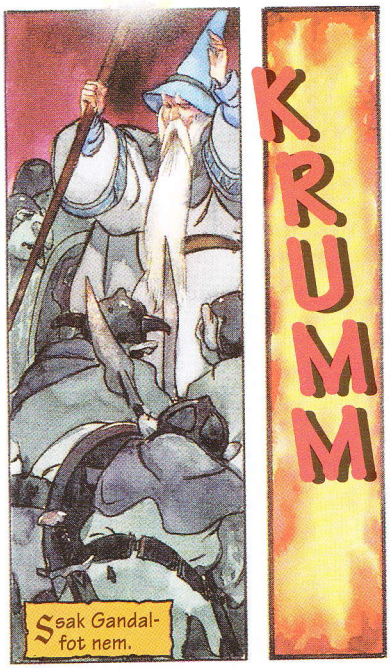

Kalapácsok, fejszék, kardok, tőrök, csákányok, fogóvasak, s a legkülönfélébb kínzószerszámok készítésében igencsak jeleskednek.

Nem lehetetlen, hogy számos olyan szerkentyűt ők találtak fel, melyek azóta sok gondot okoztak a világnak. Kiváltképp azokat a zseniális szerkezeteket, melyek sok-sok ember egyidejű elpusztítására alkalmasak.

Kik ezek a nyomorultak ?
Törpék meg ez az izé!
A tornácon bukkantunk rájuk.
Biztos rosszban sántikálnak! Szaglásznak a népünk dolgai után!
Nem lennék meglepve, ha **tolvajok** lennének!
Vagy az is lehet, hogy **gyilkosok,** vagy **tündék barátai!**
Na **halljuk,** mit tudtok mondani?

Thorin vagyok, a törpe, szolgálatodra!
A vihar elől menekültünk egy kényelmesnek látszó, elhagyatott barlangba. Mi sem állt távolabb tőlünk, mint hogy bármi módon goblinokat háborgassunk!
Aha! Mondod te!
És megkérdezhetném, hogy egyáltalán mit kerestek a hegyek közt, honnan jöttetek és hová készültök?
Kiváltképp te érdekelnél, Tölgyfapajzsi Thorin!
Már így is túlontúl sokat tudok a népedről, de bökd ki az igazat, máskülönben valami kiváltképp kellemetlent ötlök ki számodra!
A rokonainkhoz indultunk, akik ennek az igazán vendégszerető hegynek a túloldalán élnek.
Micsoda hazugság, hatalmas uram!
Sokakat közülünk villám csapott agyon, mikor a barlangban ezeket a teremtményeket invitáltuk, hogy fáradjanak lejjebb. S most ott feküsznek holtan.
Meg aztán erre sem adott magyarázatot!
Az Orcrist! A Goblinnyesõ! A Csípõ!
Gondolin tündéinek háromszor elátkozott kardja!
Gyilkosok és tündék barátai!

Vágjátok le őket!
Üssétek őket!
Tépjétek szét őket!
Aprítsátok fel őket!
Vessétek kígyókkal teli verembe őket, hogy ne láthassák többé a napot!
Shhrrr
Pfff
Pfff
Pfff
Pfff
Hát ez meg mi?
Shrrrrrrrr
Shrrrrrr
Aaaaaa!
Futás!
Jaaaj!
Aaah!

Ó, jaj!
Suttyyy!
Végünk van!
Glamdring!
Elveszt-tünk!
Az Ellenségzúzó! A Csapó!
Utánam! Gyorsan!
Gyorsabban, gyorsabban! A fáklyákat mindjárt meggyújtják!
Fél pillanat!
Zsákos úr, kissé lemaradt!
Én nem tudok akkorákat lépni, mint ti!
Gyerünk, mássz a hátamra!
Ha már eddig eljutottunk, most már nem hagyhatjuk itt a tolvajunkat!

Na, Dori, hadd szabadítsalak meg a láncoktól!
Ezzel meglennénk. Mind itt vagyunk?
Panngg!
Lássuk csak: Thorin, az egy.
Köszönöm.
Kettő, három, négy, öt, hat, hét, nyolc, kilenc, tíz, tizenegy...
Hová lett Fili és Kili?
Itt vannak. Tizenkettő, tizenhárom...
... és itt van Zsákos úr is, az tizennégy!
Jól van, jól! Járhattunk volna rosszabbul is, bár igaz, jobban is. Elvesztettük a pónikat, az ennivalónkat, fogalmunk sincs, hol vagyunk, s egy rakás feldühödött goblin van a nyomunkban!
Induljunk!

Így hát elindultak.

Jó időbe beletelt, míg valamelyik goblin is be mert fordulni a sarkon utánuk. Addigra a törpék már hét határon túl jártak, messze bent a goblin birodalom sötét alagútjainak mélyén.
Mikor a goblinok rájöttek erre, eloltották a fáklyáikat, puha talpú cipőt húztak, s kiválasztották maguk közül a leggyorsabb futókat, akiknek a szeme és füle a legélesebb volt. Ezek aztán nekiiramodtak a sötétben, olyan sebesen, mint a menyét, s alig csaptak nagyobb zajt, mint egy denevér.
Így történhetett, hogy sem Bilbó, sem a törpék, sőt, még Gandalf sem hallotta meg őket.
Ó!
Dori!
Valaki!
Aú!
Aú!
Aú!
Aú!
Jaj!

Amikor Bilbó kinyitotta a szemét, abban sem volt biztos, hogy valóban kinyitotta-e, mert éppoly sötétséget látott, mint csukott szemmel. Egy lélek sem volt a közelében. El lehet képzelni, mennyire megrémült!
Gandalf?!
Thorin?!
Dori!
Bilbó keze valami hideg, fémes tárgyba ütközött a sötétben.
Mi ez?
Egy gyűrű?
Most nem érek rá ezzel foglalkozni. Ki kell jutnom erről a szörnyű helyről!
Ez a gyűrű hatalmas fordulatot hozott Bilbó életében, de ezt akkor még nem tudta.
Hol vannak a többiek?
Csak én maradtam meg?
Hát, legalább a pipám megvan.
Csak találjak hozzá gyufát!
Hmm. Mi ez?
A trolloktól szerzett kardom! Szóval ez is tündekard!
A ragyogása elárulja, a goblinok nem járnak nagyon közel, igaz, túlságosan messze sem.

Visszaforduljak? Semmi értelme. Oldalra térjek? Lehetetlen. Akkor előre?
Ez az egyetlen út! Tehát előre!
Az alagút mintha sosem akart volna véget érni. Bilbó csak annyit érzékelt, hogy az út egy irányba vezet, és folyamatosan lefelé tart. Olykor egy-egy kisebb leágazás kanyarodott el az úttól, de ezeket Bilbó észre sem vette, legfeljebb még jobban igyekezett, nehogy goblinokba botoljon.
Nem tudni, meddig tarthatott így az útja, nemigen akaródzott mennie, de megállni sem mert, csak ment tovább és tovább, míg csak halálosan ki nem merült. Úgy érezte, ez az örökkévalóságig így lesz majd.
Aú!
Plocs
Nem hallom, hogy csörgedezne valahol a víz. Ez akkor egy tó lesz, s nem valami föld alatti patak, ha jól sejtem. És biztosan tele van hatalmas, vaksi, dülledt szemű, nyálkás, tekergőző izékkel.
Na most mi legyen?
A hegyek gyomrában rejlő tavakban mindenféle furcsa lények élnek, olyan halak, melyeknek az ősapja isten tudja hány esztendővel azelőtt úszott be oda, vissza pedig sosem, és egyéb teremtmények, melyek még tán a halaknál is nyálkásabbak.
Még azokban az alagutakban és barlangokban is, amelyeket a goblinok maguk vájtak, élnek előttük is ismeretlen lények, melyek valahonnan odakintről surrantak be oda, hogy elrejtőzzenek a sötétben.
Messze lent ezeknek a sötét vizeknek a mélyén élt a vén öreg Gollam.

Nem tudni, hogy került oda, sem azt, hogy ki volt, mi volt. Ő volt Gollam, a nevét arról a borzasztó, nyeldeklő hangról kapta, ami a torkából tört elő, ő azonban csak „drágaságom"-nak hívta magát.
Istenem, csípjenek meg! Drágaságom! Micsoda svédasztalos lakoma! De legalábbis egy fogamra való falat, gollam!
Hát te ki vagy?
Hát ő meg ki, drágaságom?
Zsákos Bilbó a nevem.
Elvesztettem a törpéket és elvesztettem a varázslót, és fogalmam sincs, hol vagyok.
És nem is akarom tudni, csak ki szeretnék jutni innen.

S mi van neki a mancockájában?
Ez egy kard! Egy Gondolinból való kard!
sssz
Drágaszágom lecüccen, és ceveg Gollammal kicinyég!
Cak szereti a fejtörőket, ugye-ugye?
Gollam szeretett volna barátságosnak tűnni, s nem jutott más eszébe. csak a találós kérdések. Ez volt az egyetlen játék, melyet valaha is játszott, valamikor réges-régen, mikor még az odújában lakott, még azelőtt, hogy lemászott ide, a hegyek sötét mélyébe.
Hát jól van!
Te kérdezel először.
Gyökere van, mit senki se lát; Magasabbra nő, mint a fák; Fel, fel a magasba, Mégse nő meg soha. Mi az?
Ó, ez könnyű! Ez a hegy!
Így rájött? Akkor legyen verszeny, drágaszágom! Ha Gollam nem tudja a válassszt, megtessszük, amit akar. Megmutatjuk a kiutat, bizony.
Ha drágaszágom kérdez és nincs válasssz, felfaljuk őt.

Rendben.
ssssz
Hilbó nem mert ellenkezni, s majd megszakadt az erőlködéstől, hogy eszébe jusson valami fejtörő, ami megmentheti a felfalástól.
Harminc fehér ló vörös hegyen; Először tör; Aztán őröl; Végül elpihen.
Szakállasz már, szakállasz!
A fogak, drágaságom! Bár nekünk csak hat van.

Szerencsére Bilbó hallott már hasonló fejtörőt, s mikor össze tudta szedni a gondolatait, megpróbált visszaemlékezni a válaszra.

Bilbó annyira elégedett volt magával, hogy nyomban ki is bökte a következő kérdést. „Na ezt találja ki ez a rusnya kis föld alatti teremtmény!" - gondolta:

Gollam olyan régen lakott a mélyben, hogy lassan már nem emlékezett az efféle dolgokra, de aztán megjelent előtte egy réges-réges-régi kép, mikor még a folyóparton éldegéltek a nagyanyjával egy odúban.

De ezek az egyszerű odafenti rejtvények kezdtek már fárasztóvá válni Gollam számára. S mi több, éhessé is tették, ez alkalommal hát valami nehezebbel és csúnyábbal próbálkozott.

Gollam bánatára Bilbó ismerte ezt a találós kérdést, s a válasz már ott is volt a nyelvén.

Bilbó ezt csak azért kérdezte, hogy időt nyerjen, amíg kiötöl egy igazán nehezet. Ezt a fejtörőt rettentő szakállasnak gondolta, Gollamnak mégis nehéz perceket okozott.

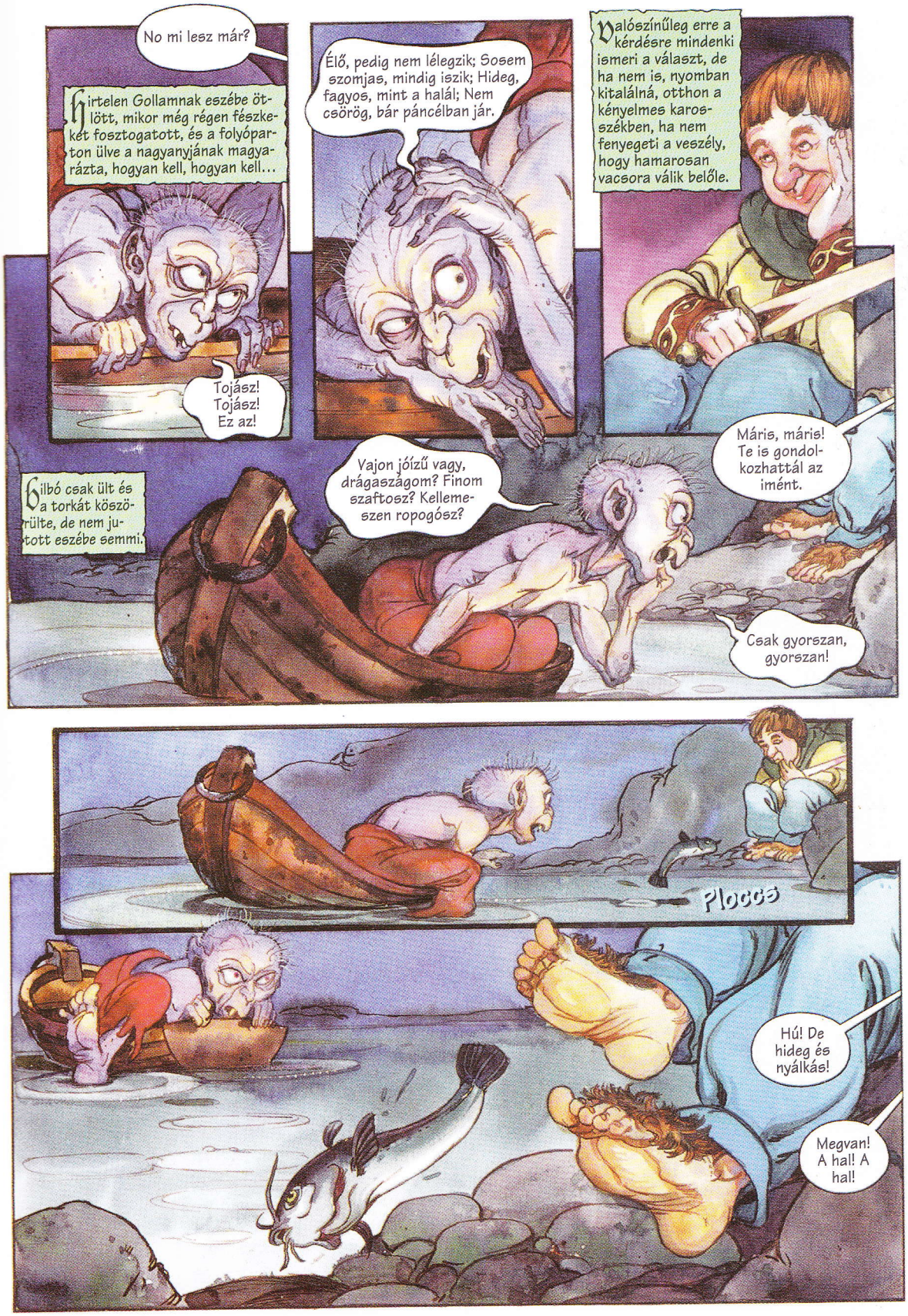
No mi lesz már?
Hirtelen Gollamnak eszébe ötlött, mikor még régen fészkeket fosztogatott, és a folyóparton ülve a nagyanyjának magyarázta, hogyan kell, hogyan kell...
Tojász! Tojász! Ez az!
Élő, pedig nem lélegzik; Sosem szomjas, mindig iszik; Hideg, fagyos, mint a halál; Nem csörög, bár páncélban jár.
Valószínűleg erre a kérdésre mindenki ismeri a választ, de ha nem is, nyomban kitalálná, otthon a kényelmes karosszékben, ha nem fenyegeti a veszély, hogy hamarosan vacsora válik belőle.
Hilbó csak ült és a torkát köszörülte, de nem jutott eszébe semmi.
Vajon jóízű vagy, drágaszágom? Finom szaftosz? Kellemeszen ropogósz?
Máris, máris! Te is gondolkozhattál az imént.
Csak gyorszan, gyorszan!
Plocco
Hú! De hideg és nyálkás!
Megvan! A hal! A hal!

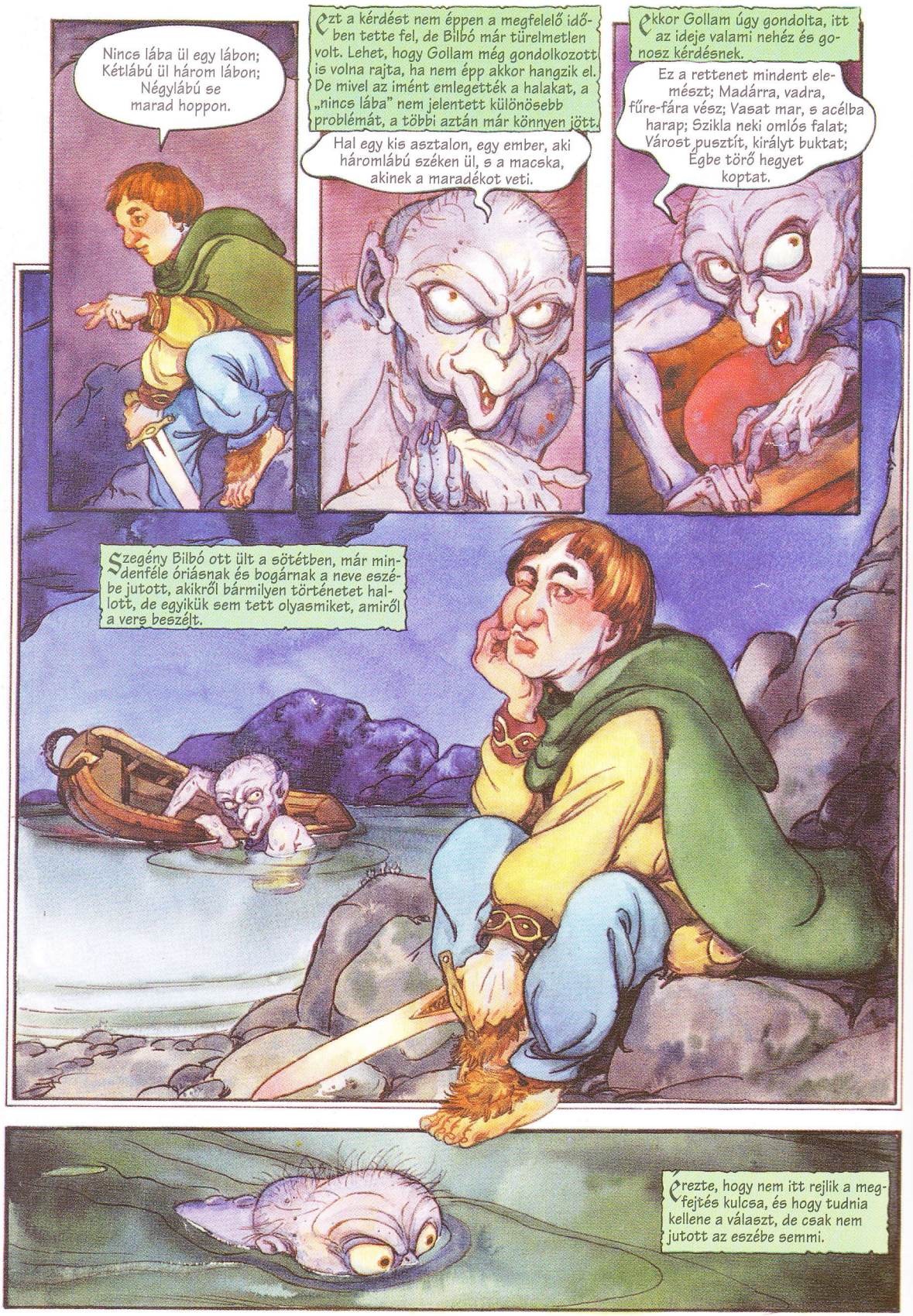
Nincs lába ül egy lábon;
Kétlábú ül három lábon;
Négylábú se
marad hoppon.
Ezt a kérdést nem éppen a megfelelő időben tette fel, de Bilbó már türelmetlen volt. Lehet, hogy Gollam még gondolkozott is volna rajta, ha nem épp akkor hangzik el. De mivel az imént emlegették a halakat, a „nincs lába" nem jelentett különösebb problémát, a többi aztán már könnyen jött.
Hal egy kis asztalon, egy ember, aki háromlábú széken ül, s a macska, akinek a maradékot veti.
Akkor Gollam úgy gondolta, itt az ideje valami nehéz és gonosz kérdésnek.
Ez a rettenet mindent elemészt; Madárra, vadra, fűre-fára vész; Vasat mar, s acélba harap; Szikla neki omlós falat; Várost pusztít, királyt buktat; Égbe törő hegyet koptat.
Szegény Bilbó ott ült a sötétben, már mindenféle óriásnak és bogárnak a neve eszébe jutott, akikről bármilyen történetet hallott, de egyikük sem tett olyasmiket, amiről a vers beszélt.
Érezte, hogy nem itt rejlik a megfejtés kulcsa, és hogy tudnia kellene a választ, de csak nem jutott az eszébe semmi.

Bilbó kezdett megrémülni, s az ilyesmi nem használ a gondolkodásnak.
A nyelve mintha megbénult volna, szeretett volna felkiáltani, hogy „Még egy kis idő kellene! Még egy kis idő!" De csak annyit tudott kinyögni:
Idő! Idő!
Bilbót csak a józerencse mentette meg. Mert hát persze ez volt a megfejtés.
Most rajta a sor, hogy kérdezzen a drágaszágom, igen, igen.
Öööö...

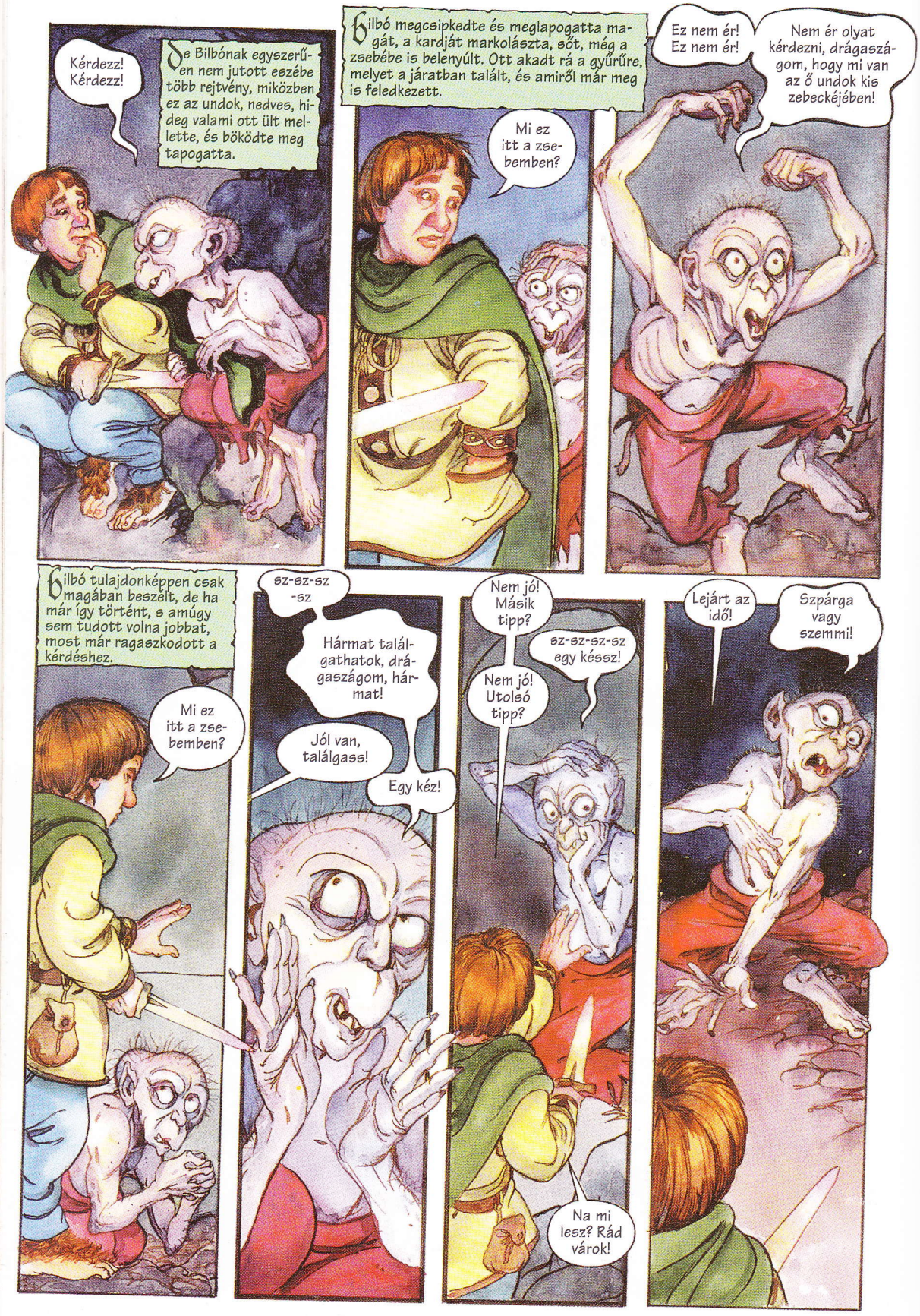
Kérdezz! Kérdezz!
De Bilbónak egyszerűen nem jutott eszébe több rejtvény, miközben ez az undok, nedves, hideg valami ott ült mellette, és böködte meg tapogatta.
Bilbó megcsipkedte és meglapogatta magát, a kardját markolászta, sőt, még a zsebébe is belenyúlt. Ott akadt rá a gyűrűre, melyet a járatban talált, és amiről már meg is feledkezett.
Mi ez itt a zsebemben?
Ez nem ér! Ez nem ér!
Nem ér olyat kérdezni, drágaszágom, hogy mi van az ő undok kis zebeckéjében!
Bilbó tulajdonképpen csak magában beszélt, de ha már így történt, s amúgy sem tudott volna jobbat, most már ragaszkodott a kérdéshez.
Mi ez itt a zsebemben?
sz-sz-sz -sz
Hármat találgathatok, drágaszágom, hármat!
Jól van, találgass!
Egy kéz!
Nem jó! Másik tipp?
Nem jó! Utolsó tipp?
sz-sz-sz-sz egy késsz!
Na mi lesz? Rád várok!
Lejárt az idő!
Szpárga vagy szemmi!

Egyik sem.
Nos, akkor mi lesz az ígéreteddel?
Indulnék már. Meg kell hogy mutasd az utat.
Bilbó persze tudta, hogy a fejtörős játék milyen ősi, szent és sérthetetlen, s még a legromlottabb teremtmények sem merészelnek csalni benne. De azt is érezte: nem bízhat benne, hogy ez a nyálkás valami bármiféle ígéretét is betartja. Ezek a gondolatok nyugtalansággal töltötték el.
Ilyesmit mondtunk volna, drágasszágom? Hogy megmutatjuk a kiutat az undok kis Zsákosnak? Igen, igen, de mi van a zebeckéjében? Nem madzag, drágasszágom, de nem isz szemmi. Ó, nem! Gollam.
Az ne érdekeljen.
Az ígéret szép szó...
Jaj de türelmetlen az én drágaszszágom, de várnia kell, biza, várnia. Nem vághatunk neki az alagutaknak cak úgy. Előbb össze kell szednünk egy-két dolgot, amikre majd szükszégünk lesz.
Nos, akkor siess!
Bilbó azt hitte, Gollam csak ürügyet keres, hogy meglephessen. Ugyan miféle hasznos dolgot tárolhat ebben a sötét tóban? De tévedett. Gollamnak esze ágában sem volt eltűnni. Dühös volt, és most már éhes is. És egy alávaló, gonosz kis teremtmény, akinek már meg is volt a maga terve.
Nem messze innen volt az ő kis szigete, ahol az ócska kacatjait rejtegette, és egy szépséges valamit. Csodálatos, szépséges valamit. Egy gyűrű volt az, egy aranygyűrű, igen értékes gyűrű.
A születésznapi ajándékom! Ez kell nekünk moszt, éppen ez!
A születésznapi ajándékom! Épp a születésznapomon került hozzám, drágaszágom.
Azért volt rá szüksége, mert a gyűrű mágikus erővel bírt, és ha valaki felhúzta az ujjára, nyomban láthatatlanná vált, csak a legfényesebb napvilágnál látszott, és akkor is csak a halvány és elmosódó árnyéka.
Ki tudja, hogyan jutott hozzá Gollam ehhez az ajándékhoz a régesrégi időkben, amikor még ilyesfajta gyűrűk tömegével akadtak a világban?
Talán még a gyűrűk alkotója és ura sem tudott volna válaszolni a kérdésre.
Gollam kezdetben mindig magán hordta a gyűrűt, míg bele nem unt. Attól fogva egy kis zacskóban tartotta a bőre felett, míg fel nem horzsolta, így aztán szépen elrejtette a szigetén egy sziklahasadékban, és sűrűn visszatért, hogy nézegesse.

Alig pár órája, hogy az ujján volt, s akkor el is kapott egy goblinszkölyköt. Hogy visongatott!
Itt biztonságban van, úgy biza. Nem fog meglátni bennünket, drágaszágom, de nem ám. Ész a nyamvadt kisz kardjának szem veszi majd hasznát, nem, nem.
Hová lett? Hováá?
Elveszett a drágaszágom, eltűnt! Romlász és átok, eltűnt, elveszett!
Nos, hát én is elvesztem, és most már szeretnék megtalálódni. Nyertem, és te megígértél valamit. Úgyhogy gyerünk! Vezess ki innen, aztán folytathatod a keresést!
Nem, még nem, drágasszágom! Meg kell találnunk, elveszett! Gollam
De nem találtad ki az utolsó kérdésemet, és hát megígérted!
Nem találtuk ki!
ssssssssz Mi lehet a zebec-kéjében?
Na, hát mit vesztettél el?

Bilbó el nem tudta képzelni, mi bosszantotta fel ezt a nyomorult kis teremtményt, de azt látta, hogy mindennek vége, s Gollam most már bármi áron kész megölni őt. Még éppen időben fordult sarkon, s fejvesztetten próbált menekülni a sötét folyosón visszafelé, amerről jött.

Mi lehet a zebeckéjében?

Tényleg, vajon mi?

Bilbó a bal kezét a zsebébe mélyesztette. Érezte a gyűrű hideg tapintását, amint az halkan az ujjára csusszant.

Ahhh!

Egy másodperc, és Gollam már ráveti magát.

De mielőtt még Bilbó bármit is tett volna, Gollam elrohant mellette, ügyet sem vetett rá. Ezt meg mire vélje?

Igen, de ha nála van az ajándékom, az én becsez ajándékom, akkor a goblinszok fogják megkaparintani! *Gollam!* Megtalálják és rájönnek, mit tud, szoha többé nem leszünk biztonságban, szoha, *Gollam!* Egy goblinsz majd felhúzza, s akkor senki szem látja majd. Ott lesz, de nem látják. Aztán ravaszul ránk lopakodik majd, ész elkap minket. *Gollam, Gollam!*

De ő nem tudja, mire képesz, nem biza. Nem tudja. Ész nem juthat messzire, azt sze tudja, hol van, az undok kisz szimatoló.

Nincs értelme, hogy visszamenjünk kutatni, nem. A Zákosznak lapul a zebeckéjében, az a ronda kisz szimatoló lelt rá, azt mondjuk.

Átok erre a Zákoszra! Mi van a zebeckéjében? Szejtjük mi azt, szejtjük, drágaszágom! Ő találta meg, biztoszan ő, a mi születésznapi ajándékunkat.

Akkor veszíthettük el, amikor utoljára erre jártunk, amikor kitekertük a nyakát annak az undok kisz szivalkodónak, ez az! Átok! Kicúszott a zebünkből ilyen szokszok év után! Odalett! *Gollam!*

Ő mondta, ez igaz, de nagyon ravasz. Nem árulta el, mi van a zebeckéjében. Tudja az. Tudta az utat befelé, akkor tudnia kell kifelé isz, igen. A hátulszó bejárathoz igyekszik.

A goblinszok majd jól elkapják. arrafelé nem juthat ki, nem, drágaszágom.

Sssz, sssz, *Gollam!* A goblinszok!

Elég a szóból, drágaszágom, ész szieszszünk! Ha az a Zákosz errefelé menekült, gyorszan utána, keresszük meg! Rajta! Nem juthatott messze! Gyerünk! Egy balra, egy jobbra, helyesz.

Bilbó Gollam után sietett. Fejében reménykedő és ámuldozó gondolatok kavarogtak. Úgy tűnt, a gyűrűje varázserejű: egy láthatatlanná tévő gyűrű!

Hallott már persze ilyesmiről, réges-régi történetekben, de nem akarta elhinni, hogy éppen ő akad rá egyre véletlenül. Ám mégis nála volt, s az éles szemű Gollam sem vette észre, alig pár lépésnyire mellette szaladt el.

Ahogy Gollam az oldaljáratok számolásában haladt, egyre lassabban futott, rátört a sírás és a reszketés, mert egyre távolabb került a tótól, s már kezdett félni.

Hét jobbra, helyesz. Hat balra, helyesz.

Ez az! Ez az út vezet a hátszó kijárathoz, igen. Ez az a járat!

De nem megyünk be oda, drágaszágom, nem biza. Goblinszok vannak odalent, rengeteg goblinszok. Érezzük a szagukat. Sssz!

Moszt mit tegyünk? Romlász ész átok!

Várnunk kell egy kicsit, drágaszágom, várunk, ész majd meglátjuk.

Így hát elakadtak. Gollam végül is megmutatta Bilbónak a kivezető utat, Bilbó mégsem juthatott ki! Még annyi zajt sem csapott, mint egy egér, mikor eltávolodott a faltól, de Gollam nyomban megdermedt, szimatolni kezdett, és a szeme zölden megcsillant.

Bilbónak a lélegzete is elakadt, s maga is megmerevedett. Mindenre elszánta magát. Ki kell jutnia innen, amíg még bírja erővel. Harcolnia kell. Le kell döfnie a nyomorultat, ki kell vájnia a szemét, meg kell ölnie. Hiszen el akarta őt tenni láb alól!

De ez így nem lenne tisztességes küzdelem. Ő most láthatatlan. Gollamnak nincs fegyvere. És igazából nem is fenyegette meg őt, hogy megöli, s eddig még nem is próbálta megtenni. Aztán ő is olyan siralmasan érezte magát, magányos volt és elveszett.

Váratlan megértés és szánalommal vegyes borzongás lett úrrá Bilbón. Végtelen, egyhangú napok képe jelent meg előtte, fény és jó remény nélkül, aztán hirtelen, mintha új erőre kapott volna, előrevetette magát.

Áááááá!

Egyenesen Gollam feje fölött ugrott, hétlábnyit előre, s hármat a magasba.

Izmos talpára érkezett, s már rohant is tovább, előre az új alagútban.

Tolvaj, tolvaj, tolvaj Zákosz! Gyűlöljük, gyűlöljük, gyűlöljük mindörökre!

Ha a goblinok olyan közel vannak, hogy érezte a szagukat, akkor bizonyára azt is hallották, hogy kiabál és átkozódik. Szóval csak óvatosan, különben még rosszabb várhat ránk!

Bilbó futásnak eredt.

Ahogy befordult az egyik sarkon, valami fényre lett figyelmes. Nem egy lámpás vagy tábortűz vörös fénye volt, hanem halovány, külvilágszerű fény

Olyan gyorsan szedte a tappancsait, amennyire csak tudta, és befordult az utolsó sarkon...

...és egy hatalmas, tágas helyen találta magát, ahol a sötétben töltött hosszú órák után a fény szinte vakította a szemét.
Hú!
A goblinok előbb látták meg Bilbót, mint Bilbó őket. Igen, meglátták. Hogy véletlenségből történt, vagy ez volt a gyűrű utolsó tréfája, mielőtt elfogadja új gazdáját? mindenesetre nem volt az ujján.
Hahá! Itt az egyik!
Há! Há!
Bilbó még arról is elfelejtkezett, hogy előkapja a kardját, egyszerűen a zsebébe dugta a kezét. A gyűrű még mindig ott volt a bal zsebében, s nyomban rá is csusszant a mutatóujjára.
Hová lett?
Vissza a járatba!
Erre!
Ne! Erre!
Bilbó rettentően megijedt, de annyi esze volt, hogy rájött, mi történt, és félreállt az útból
Tartsátok szemmel a kaput!
Hová tűnt?
A szegény kis hobbit először csak botladozott erre meg arra, aztán feldöntötte egy goblin, de még épp időben sikerült négykézláb elkúsznia, felpattant és az ajtó felé iramodott.
A kapu résnyire nyitva állt, de ez egy goblin műve volt. Bilbó akárhogy erőlködött, nem bírta megmozdítani. Megpróbálta átpréselni magát a nyíláson. Nyomakodott, nyomakodott, aztán beszorult! A gombja beakadt az ajtó szélébe. Hiába volt csak egy lépésre a külvilágtól, nem jutott ki.
Árnyékot látok a kapunál! Valami van odakint!
Bilbó kabátja és mellénye megtépázva, de már odakint ugrált lefelé a lépcsőn, mint egy bakkecske. Persze a goblinok üvöltve és ordibálva utánaeredtek, de ezek a lények nem szívelik a fényt, megszédülnek tőle és összegabalyodik a lábuk. Mivel Bilbó viselte a gyűrűt, nem jutottak a nyomára, úgyhogy dühösen morogva visszamentek őrizni a kaput.
Bilbó megmenekült.

Jóságos ég!
Úgy tűnik, átkerültem a Ködhegység túloldalára, egyenesen a Túlvidékre.
Vajon hová jutott Gandalf a törpékkel? Csak abban reménykedem, hogy nincsenek még mindig a goblinok fogságában!
Bilbó csak ment, mendegélt tovább, kifelé a kis völgyből, túl a peremén, le a mögötte fekvő lankán, de mindeközben egyre inkább úrrá lett rajta egy nyugtalanító érzés.
Azt fontolgatta, hogy vajon most, hogy nála van a varázsgyűrű, nem kellene-e visszamennie a szörnyű és rettenetes alagútba a barátaiért.
Már éppen arra a döntésre jutott, hogy ez bizony kötelessége – s emiatt borzasztóan is érezte magát –, amikor...
Hangok?
Ez Balin, de ő nem lát engem.
A gyűrű! Hát persze! Ezért nem lát!
Lesz nekik meglepetés!
Végtére is a barátom, és elég rendes fickó. Felelősnek tartom magam érte. Bárcsak ne vesztettétek volna el!
Eddig többet ártott, mint amennyit segített. Ha most vissza kell mennünk érte azokba a förtelmes alagutakba, vigye el a kánya, azt mondom.
Én hoztam őt magammal, és én nem hozok haszontalan dolgot. Vagy segítetek nekem megkeresni, vagy megyek egyedül, s ti megpróbálhattok magatok kikeveredni ebből a csávából itt.
Mi a csodáért ejtetted el, Dori?
Te is elejtetted volna, ha egy goblin hirtelen megragadja a bokádat a sötétben!
De miért nem vetted fel?
Jóságos ég! Micsoda kérdés! Goblinok ütlegeltek és harapdáltak a sötétben, mindenki elesett testeken keresztül bukdácsolt, és egymást ütötte!
Te meg kiabáltál, hogy „Mindenki kövessen!”, így mindenkinek követnie kellett. És most itt vagyunk – a tolvaj nélkül, hogy a macska rúgja meg!

És íme, itt a tolvaj!
Ó, egek, mekkora volt az ujjongás! Aztán a meglepetéstől és az örömtől lelkesen kiabáltak.
A tolvaj!
Bilbó!
Mindent tudni akartak a kalandjairól, hogy min ment keresztül az után, hogy elhagyták őt, s Bilbó mindent el is mesélt, leszámítva a gyűrű megtalálásáról szóló részt („most még nem" – gondolta).
...szóval átugrottam Gollam feje fölött s rohantam tovább a kapu felé.
Hát az őrök? Nem volt egy sem?
Dehogynem! Rengetegen voltak.
Kicseleztem őket. Aztán beragadtam az ajtórésbe és egy halom gombomat elveszítettem, de végül átpréseltem magam, s most itt vagyok.
Bilbó ettől fogva sokkal nagyobb tiszteletnek örvendett a törpék szemében, mint annak előtte.
Gandalf furcsán méregette a hobbitot, s Bilbó azon tűnődött, vajon sejti-e a történetnek azt a részét, amit kihagyott.
Aztán Gandalf elmesélte, hogyan került elő újra: hogyan siklott át a résen a villanás alatt, amely megölte az őt rángató goblinokat, hogyan követte a foglyokat és hajcsárjaikat a nagy csarnok végéig, ahol a sötétben elővette legjobb varázstudományát, és kiderített mindent a hátsó kapuról, ahol Bilbó a gombjait elveszítette.
Eztán biztos kettős őrséget állítanak majd!
Tüstént tovább kell indulnunk! Amint leszáll az éj, a goblinok százával erednek majd utánunk. Órákkal később is képesek kiszimatolni a nyomainkat. Mire bealkonyodik, már mérföldekkel kell előttük járnunk.
A goblinok alagútjaiban az ember elveszíti az időérzékét. Ma csütörtök van, s hétfő éjjel vagy kedd hajnalban lehetett, hogy elkaptak minket. Túlságosan messze kerültünk északnak, s elég kellemetlen terep áll még előttünk. Szóval induljunk!

Ahogy haladtak előre az erdőben, egyre jobban besötétedett. De ők csak igyekeztek tovább, amilyen gyorsan csak tudtak, bár az erdő homálya egyre nyomasztóbb lett, s a csend egyre mélyebb.

Aznap éjjel még csak szellő sem fújdogált, hogy akár a tenger sóhaját elhozza a fák lombjai közé.

Muszáj továbbmennünk? A lábujjaim tele vannak kék-zöld foltokkal, a vádlim sajog, és a gyomrom úgy himbálózik, akár egy üres zsák.

Igen, még egy kicsit.

BAÚÚÚÚ

Farkasok!

Jaj, mit tegyünk, jaj mit tegyünk? Megmenekültünk a goblinok elől, csak hogy farkasok prédája legyünk!

ÚÚÚÚÚÚ BAÚÚÚÚ

Fel a fára! **Gyorsan!**

A tolvajunkat már megint elhagytad!

Nem cipelhetek állandóan tolvajokat a hátamon, alagutakba le és fákra fel! Mit képzelsz, mi vagyok én? Hordár?

Felfalják, ha nem teszünk valamit.

Dori! Gyorsan nyújtsd a kezed Zsákos úrnak!

Kérem, siessen, Zsákos úr!

GRRRR

GRRRR

Jaj!

GRRRR

GRRRR

GRRRR

És ebben a pillanatban már egy falka vérszomjas, lógó nyelvű warg (így nevezték a Vadvidék Peremén túl élő gonosz farkasokat) vonított a fák tövében, s tekintetük szikrát hányt. A wargok rémisztő nyelvén beszéltek. Bár Bilbó nem értett egy szót sem, Gandalf igen, s én most elmesélem, mit hallott.
Azt tervezték, hogy még aznap éjjel hatalmas goblintámadást intéznek azok ellen a vakmerő délről jött emberek ellen, akiknek sikerült utat törniük ezen a távoli vidéken, s fákat döntöttek ki, és lakóhelyeket építettek maguknak. A wargok azért jöttek, hogy találkozzanak a goblinokkal, de a goblinok késtek.
Ennek oka kétségkívül a Nagy Goblin halála volt, na meg az izgalom, amit Bilbó, a törpék és a varázsló okoztak, akiket valószínűleg még mindig üldöztek.
A wargok dühösek voltak. Gandalfot és a barátait itt találták a titkos gyülekezőhelyük kellős közepén. Úgy gondolták, az Erdőlakók barátai, akik azért jöttek, hogy kémkedjenek utánuk, és elvigyék a terveik hírét le a völgybe. A wargoknak eszük ágában sem volt elvonulni és hagyni, hogy a fák tetején gubbasztók elmenekülhessenek, legalábbis reggelig semmiképp.
Jóval hajnal előtt goblin katonák érkeznek majd a hegyek közül, akik tudnak fára mászni, vagy akár ki is vághatják őket.
FFFF
PSSSS
DZSUMMM
BAÚÚÚ
Mi ez a lárma éjnek évadján az erdőben?
Farkasok hangját hallom!
Vajh a goblinok is valami rosszban sántikálnak?
Így, bár nem látta a fák tetején rejtőző népséget, észrevette a felbolydulást a farkasok között, csakúgy, mint az apró tűznyelveket.
Így már érthető, hogy Gandalf, miközben a morgásukat és a vonításukat hallgatta, bárha varázsló is volt, miért rémült meg olyan nagyon. De mégsem hagyhatta, hogy a wargok végrehajtsák tervüket.
A Ködhegység sasmadarainak ura olyan szemmel volt megáldva, hogy akár farkasszemet is nézhetett a nappal, s még a hold halovány fényénél is észrevette a mérföldnyire alant elcikázó nyulat.
Hajtotta a kíváncsiság, hogy megtudja, mi van készülőben, így maga köré gyűjtött egy csapatnyi sast, s elkezdtek körözni lefelé, lassan, egyre lejjebb és lejjebb...

A wargok feldühödve ugráltak a fák körül. Aztán a sűrűből az üvöltöző goblinok törtek elő.
Vágjátok őket!
Üssétek őket!
Azt hitték, javában folyik a csata az erdőlakókkal, de hamarosan megtudták, mi is történt valójában. A goblinok nem félnek a tűztől, s egykettőre megszületett a tervük, amelyet felettébb szórakoztatónak találtak.
Körberohantak, taposták és verték, verték és taposták a tüzet, míg szinte az egész kialudt, leszámítva a fák körül lobogó lángokat, ott, ahol a törpék rejtőzködtek. Ezeket a tüzeket még táplálták is haraszttal, falevelekkel és száraz gallyakkal.
Repüljetek kismadárkák! Szálljatok el, ha tudtok!
Öt fenyőfán tizenöt madár Tollaikra forró, tüzes szellő száll!
Daloljatok kismadarak! Miért nem daloltok?
El innen, fiacskáim!
Nem most van a fészekrakás ideje. Meg aztán a rossz fiúknak, akik a tűzzel játszanak, büntetés jár.
Tűzláng lobbanj, fában, lombban, Szikrát hányva perzselj fáklya Vigyél fényt az éjszakába! Juhéé!
És ahogy felharsant a juhé, a lángnyelvek máris annak a fának a törzsét nyaldosták, amelyiken Gandalf ült, s a tűz pillanatok alatt átterjedt a többire is.
SSSRR
Ekkor Gandalf felmászott annak a fának a tetejére, amelyiken ült. Botjából hirtelen tündöklő fény villant, amint felkészült rá, hogy leveti magát a magasból, egyenesen a goblinok lándzsái közé.
De ugrásra már nem került sor.

A Sasok Ura, akit Gandalf megszólított, fülsiketítőt rikoltott. A vele tartó hatalmas madarak visszafordultak, majd lecsaptak, mint valami óriási fekete árnyak, verdeső szárnyaik sötét suhogása a földre sújtotta a farkasokat, vagy messze hátravetette őket, karmaikat a goblinok képébe mélyesztették.

Néhányan a fák csúcsaihoz repültek, és megragadták a törpéket, akik igyekeztek olyan magasra mászni, amennyire csak bátorságukból tellett.

Szegény kis Bilbót majdnem megint ottfelejtették!

Ne hagyjatok iiitt!

Hamarosan mind a magasban voltak, s egyre feljebb emelkedtek.

Bilbó még a legbékésebb időkben is szédült a magasban, el lehet képzelni, menynyire kóválygott a feje most. Behunyta a szemét, és azon tűnődött, vajon kibírja-e még. Aztán elképzelte, mi lesz, ha nem.

A karom! A karom!

A lábam! Szegény lábam!

Bilbó meglepetten vette tudomásul, hogy a varázsló és a Sasok Ura valahonnan ismerték egymást, sőt, mi több, baráti viszonyban vannak. Ami azt illeti, Gandalf egyszer jó szolgálatot tett a sasoknak: felgyógyította a vezérüket egy nyílvessző okozta sérülésből.

Gandalf megvitatta a Sasok Urával, hogyan tudná mindnyájukat átjuttatni az alant fekvő síkságon. De a Sasok Ura nem volt hajlandó olyan vidékre vinni őket, ahol emberek élnek.

Lövöldözni fognak ránk hatalmas, tiszafából készült íjaikkal, mert azt hiszik majd, hogy a birkáikra fáj a fogunk. S más alkalommal igazuk is lenne.

Nem! Örülünk, hogy megzavartuk a goblinokat a kis játékaikban, és örülünk, hogy leróhattuk a hálánkat, de a törpék kedvéért nem kockáztatjuk az életünket a déli síkságon.

A repülés pont idejében ért véget számára, épp mielőtt a karja felmondta volna a szolgálatot.

Rendben van. Akkor vigyetek oda és olyan messzire, amennyire akartok. Már így is mély hálával tartozunk nektek. De addig is: éhen veszünk!

En már majdnem éhen is haltam!

Ezen talán segíthetünk.

A sasok tűzrevaló gallyakat hoztak fel, majd néhány nyulat és egy kisebb bárányt. Bilbó hamarosan teli bendővel, összegömbölyödve szuszogott a kemény sziklán, s mélyebben aludt, mint otthon valaha. Így végződött hát a nagy kaland a Ködhegységben.

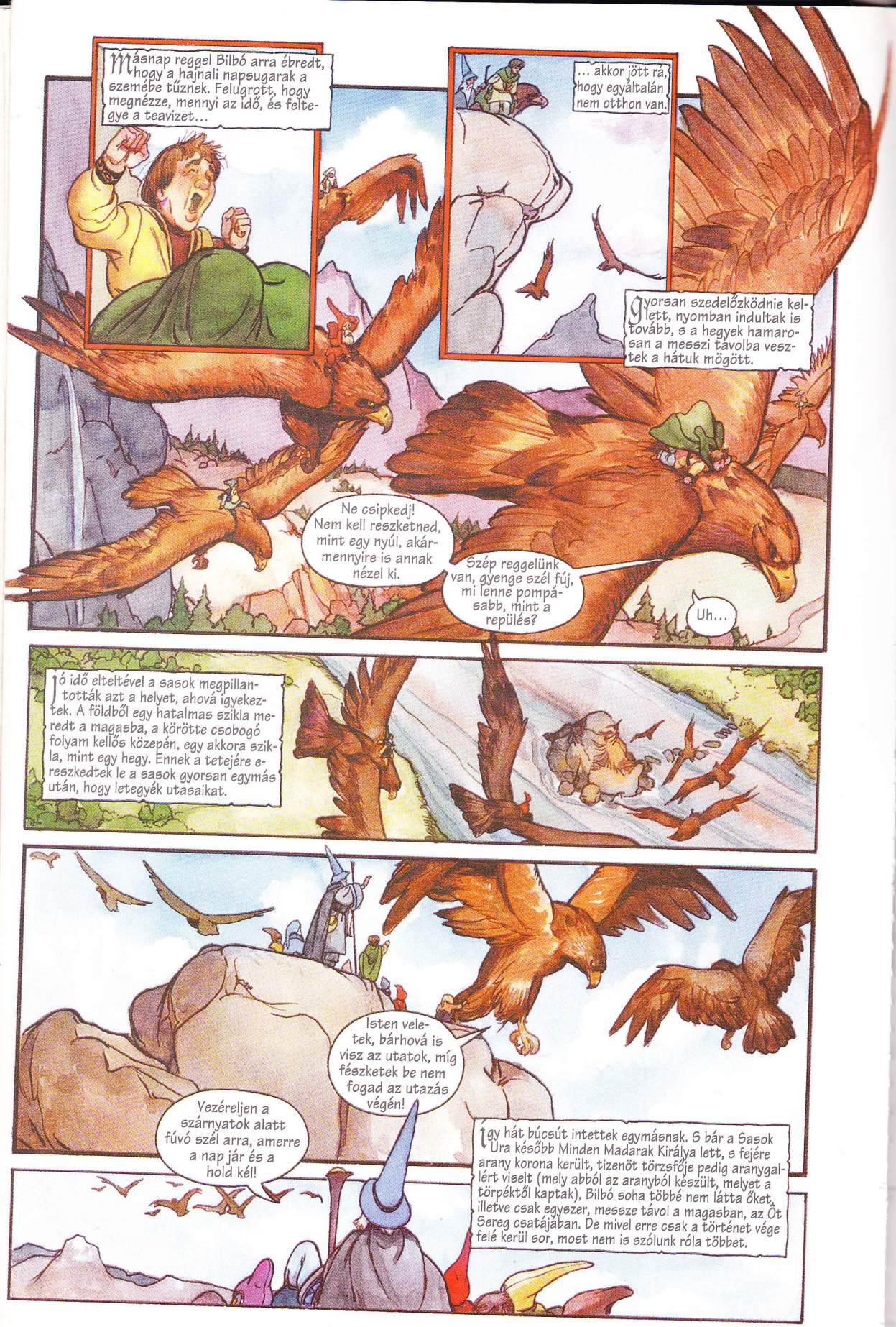
Másnap reggel Bilbó arra ébredt, hogy a hajnali napsugarak a szemébe tűznek. Felugrott, hogy megnézze, mennyi az idő, és feltegye a teavizet...
... akkor jött rá, hogy egyáltalán nem otthon van.
Gyorsan szedelőzködnie kellett, nyomban indultak is tovább, s a hegyek hamarosan a messzi távolba vesztek a hátuk mögött.
Ne csipkedj! Nem kell reszketned, mint egy nyúl, akármennyire is annak nézel ki.
Szép reggelünk van, gyenge szél fúj, mi lenne pompásabb, mint a repülés?
Uh...
Jó idő elteltével a sasok megpillantották azt a helyet, ahová igyekeztek. A földből egy hatalmas szikla meredt a magasba, a körötte csobogó folyam kellős közepén, egy akkora szikla, mint egy hegy. Ennek a tetejére ereszkedtek le a sasok gyorsan egymás után, hogy letegyék utasaikat.
Isten veletek, bárhová is visz az utatok, míg fészketek be nem fogad az utazás végén!
Vezéreljen a szárnyatok alatt fúvó szél arra, amerre a nap jár és a hold kél!
Így hát búcsút intettek egymásnak. S bár a Sasok Ura később Minden Madarak Királya lett, s fejére arany korona került, tizenöt törzsfője pedig aranygallért viselt (mely abból az aranyból készült, melyet a törpéktől kaptak), Bilbó soha többé nem látta őket, illetve csak egyszer, messze távol a magasban, az Öt Sereg csatájában. De mivel erre csak a történet vége felé kerül sor, most nem is szólunk róla többet.

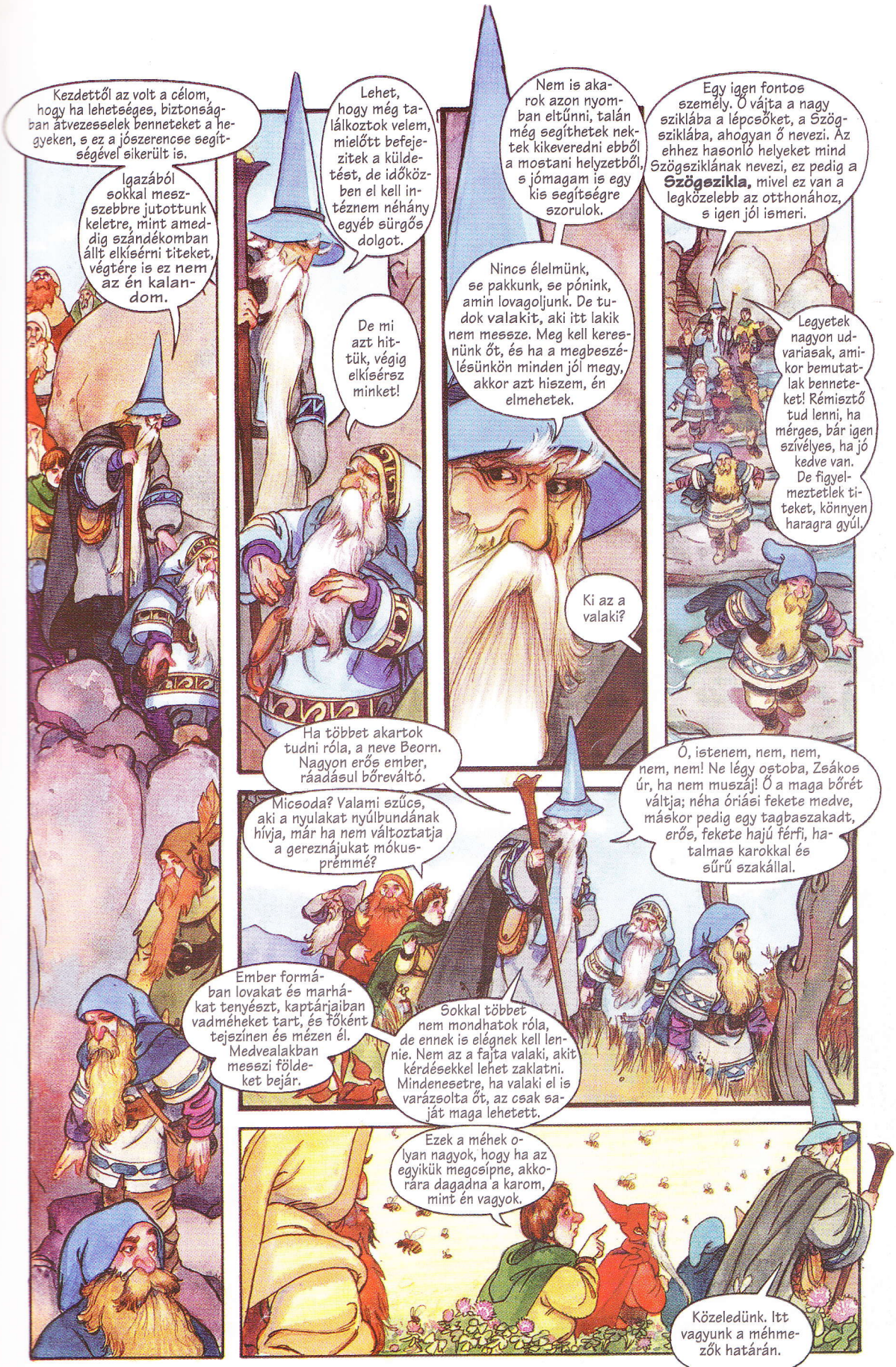
Kezdettől az volt a célom, hogy ha lehetséges, biztonságban átvezesselek benneteket a hegyeken, s ez a jószerencse segítségével sikerült is.
Igazából sokkal meszszebbre jutottunk keletre, mint ameddig szándékomban állt elkísérni titeket, végtére is ez nem az én kalandom.
Lehet, hogy még találkoztok velem, mielőtt befejezitek a küldetést, de időközben el kell intéznem néhány egyéb sürgős dolgot.
De mi azt hittük, végig elkísérsz minket!
Nem is akarok azon nyomban eltűnni, talán még segíthetek nektek kikeveredni ebből a mostani helyzetből, s jómagam is egy kis segítségre szorulok.
Nincs élelmünk, se pakkunk, se pónink, amin lovagoljunk. De tudok valakit, aki itt lakik nem messze. Meg kell keresnünk őt, és ha a megbeszélésünkön minden jól megy, akkor azt hiszem, én elmehetek.
Ki az a valaki?
Egy igen fontos személy. Ő vájta a nagy sziklába a lépcsőket, a Szögsziklába, ahogyan ő nevezi. Az ehhez hasonló helyeket mind Szögsziklának nevezi, ez pedig a **Szögezikla,** mivel ez van a legközelebb az otthonához, s igen jól ismeri.
Legyetek nagyon udvariasak, amikor bemutatlak benneteket! Rémisztő tud lenni, ha mérges, bár igen szívélyes, ha jó kedve van. De figyelmeztetlek titeket, könnyen haragra gyúl.
Ha többet akartok tudni róla, a neve Beorn. Nagyon erős ember, ráadásul bőreváltó.
Micsoda? Valami szűcs, aki a nyulakat nyúlbundának hívja, már ha nem változtatja a gereznájukat mókusprémmé?
Ó, istenem, nem, nem, nem, nem! Ne légy ostoba, Zsákos úr, ha nem muszáj! Ő a maga bőrét váltja; néha óriási fekete medve, máskor pedig egy tagbaszakadt, erős, fekete hajú férfi, hatalmas karokkal és sűrű szakállal.
Ember formában lovakat és marhákat tenyészt, kaptárjaiban vadméheket tart, és főként tejszínen és mézen él. Medvealakban messzi földeket bejár.
Sokkal többet nem mondhatok róla, de ennek is elégnek kell lennie. Nem az a fajta valaki, akit kérdésekkel lehet zaklatni. Mindenesetre, ha valaki el is varázsolta őt, az csak saját maga lehetett.
Ezek a méhek olyan nagyok, hogy ha az egyikük megcsípne, akkorára dagadna a karom, mint én vagyok.
Közeledünk. Itt vagyunk a méhmezők határán.

Okosabb lesz, ha itt vártok. Ha szólok vagy füttyentek, induljatok utánam – meglátjátok majd, én merre megyek –, de csak kisebb csoportokban, ne feledjétek, úgy ötperces időközökkel!
Rajta, Zsákos úr! Valamerre kell itt lenni egy kapunak.
A lovak elmentek, hogy jelentsék: idegenek érkeztek.
Na! Hát itt vannak! Nem tűnnek túl veszélyesnek.
Kik vagytok, és mit akartok?
Az én nevem Gandalf, ez pedig itt Zsákos úr, egy jó családból való feddhetetlen hírű hobbit. Jómagam varázsló lennék.
Már hallottam felőled, ha te rólam nem is, de talán az unokafivéremnek, Radagasztnak, aki a Bakacsinerdő déli peremén él, már hallottad hírét.
Igen, egészen rendes fickó, már amennyire ezt egy varázslóról elmondhatjuk. Néhanapján még találkoztam is vele.
Nos, most már tudom, hogy ki vagy, vagy legalábbis, hogy kinek mondod magad. De mit akarsz?

Az az igazság, hogy elveszítettük a csomagjainkat, kis híján el is tévedtünk, és igencsak rászorulnánk egy kis segítségre. Úgy is mondhatnám, hogy elég nehéz napokat éltünk át a hegyekben a goblinok közt.
Goblinok? Mi a csodát kerestetek a közelükben?
Nem így terveztük. Nyugatról indultunk a... de ez egy hosszú történet.
Akkor jobban teszitek, ha bejöttök a házba, és elmeséltek mindent, csak nem tart el egész nap!
Miközben a hegyeken igyekeztünk átkelni, egy barlangban kerestünk menedéket. Amint elnyomott az álom, megjelentek a goblinok és megragadták a hobbitot és a csapat póninkat...
Csapat pónitokat? Mik vagytok ti, valami vándorcirkusz? Vagy kettőt ti már csapatnak neveztek?
Ó, nem! Nem csak két pónink volt. Mert mi sem csak ketten voltunk. Nem akartunk sokadmagunkkal rád törni, hátha nagyon elfoglalt vagy. Jelzek a többieknek, ha megengeded.
Csak tesséK!
YHIÚÚÚ
Hol is tartottam? Ja, igen. Szóval **engem** nem kaptak el. Egy villámmal megöltem egy-két goblint, és siettem tovább a nagy csarnok felé. Arra gondoltam, mit tehetünk alig egy tucatnyian ennyi ellen?
Ó, hát itt vannak a többiek is.
Ezek nem hobbitok, hanem törpék! És most hallom először, hogy nyolcat neveznek tucatnak.
Mintha nem lennének itt mindannyian.
YHIÚÚÚ
Aztán Gandalf folytatta a mesélést arról, hogyan hagyták el Zsákos urat, és miként került meg ismét...
... a küzdelmükről az erdőben, hogy hogyan másztak fel a fára, és a goblinokról, akik alattuk kornyikáltak. „Öt fenyőfán tizenöt madár...”
Nos, most már **tényleg** megvan a tizenöt, s mivel a goblinok valóban tudnak számolni, tán végre befejezhetjük ezt a történetet további megszakítások nélkül.
Bilbó most látta csak, milyen ravasz is volt Gandalf, a megszakítások ugyanis egyre jobban felcsigázták Beorn érdeklődését, s így nem zavarta el a törpéket azon nyomban, mint valami gyanús koldusokat.
Ne mondjátok, hogy a goblinok nem tudnak számolni, mert ez nem igaz. A tizenkettő nem tizenöt, és ezt jól tudják.
Mint ahogy én is.
Ott volt még Bifur és Bofur is. Eddig nem mertem bemutatni őket, de most itt vannak.
És én is!
Mire a varázsló befejezte a meséjét, a nap már nyugovóra tért a Ködhegység csúcsai mögött, így Beorn meginvitálta őket vacsorára.

Olyan vacsorát, azaz inkább estebédet ettek, amilyenben azóta nem volt részük, hogy elhagyták az Utolsó Otthonos Lakot nyugaton, és búcsút intettek Elrondnak.
Míg ettek, Beorn történeteket mesélt a hegyek innenső oldalán lévő vad vidékekről, kiváltképp a félelmetes Bakacsinerdőről.
Mikor befejezték a vacsorát, a törpék belefogtak a saját történeteikbe, aranyról, ezüstről ezek megmunkálásáról, de Beorn nem nagyon mutatott érdeklődést ezek iránt a témák iránt.
Itt az ideje, hogy nyugovóra térjünk, bár azt hiszem, Beorn még nem teszi.
Ebben a szobában békében és biztonságban elalhatunk, de figyelmeztetlek titeket, ne feledjétek, mit mondott Beorn, mielőtt elment: ki ne merészkedjetek, míg a nap fel nem kél.
Odakint leszállt a sötét éj, s Bilbó feje le-lebillent az álmosságtól.
Az éjszaka közepén Bilbó felriadt, s valami morgást hallott az ajtó felől. Azon tűnődött, vajon ez Beorn-e átváltozott alakjában, s medveként nem azt tervezi-e, hogy rájuk tör és megöli őket. Még a fejét is behúzta a takaró alá, s minden félelme ellenére nyomban álomba merült.
Már világos nappal volt, mikor felébredt, és sem Gandalfot, sem Beornt nem látta sehol. A nap már éppen lenyugodni készült, mikor a varázsló visszatért hozzájuk.
Hol a házigazda, és merre jártál te is egész álló nap?
Először a második kérdésre válaszolnék... De nézzétek már! Micsoda remek hely ez a füstölésre!
Egy jó darabig nem is tudtak ennél többet kihúzni belőle.
Medvenyomokat követtem. Múlt éjjel feltehetően egy szabályos medveösszejövetel zajlott odakint. Hamar rájöttem, hogy Beorn egyedül nem hagyhatta az összes nyomot. Túlságosan sokat láttam belőlük, és nem is egyforma méretűek voltak. Több irányból is érkeztek errefelé, csak a hegyekből nem. Arrafelé egyetlen csapás vezetett csak.
Ezt a csapást követtem, amilyen messze tudtam. Egyenesen a fenyőerdők felé vezetett, ahol tegnapelőtt éjjel azt a kellemes estét töltöttük a wargokkal.
Ezzel azt hiszem, ez első kérdést is megválaszoltam.

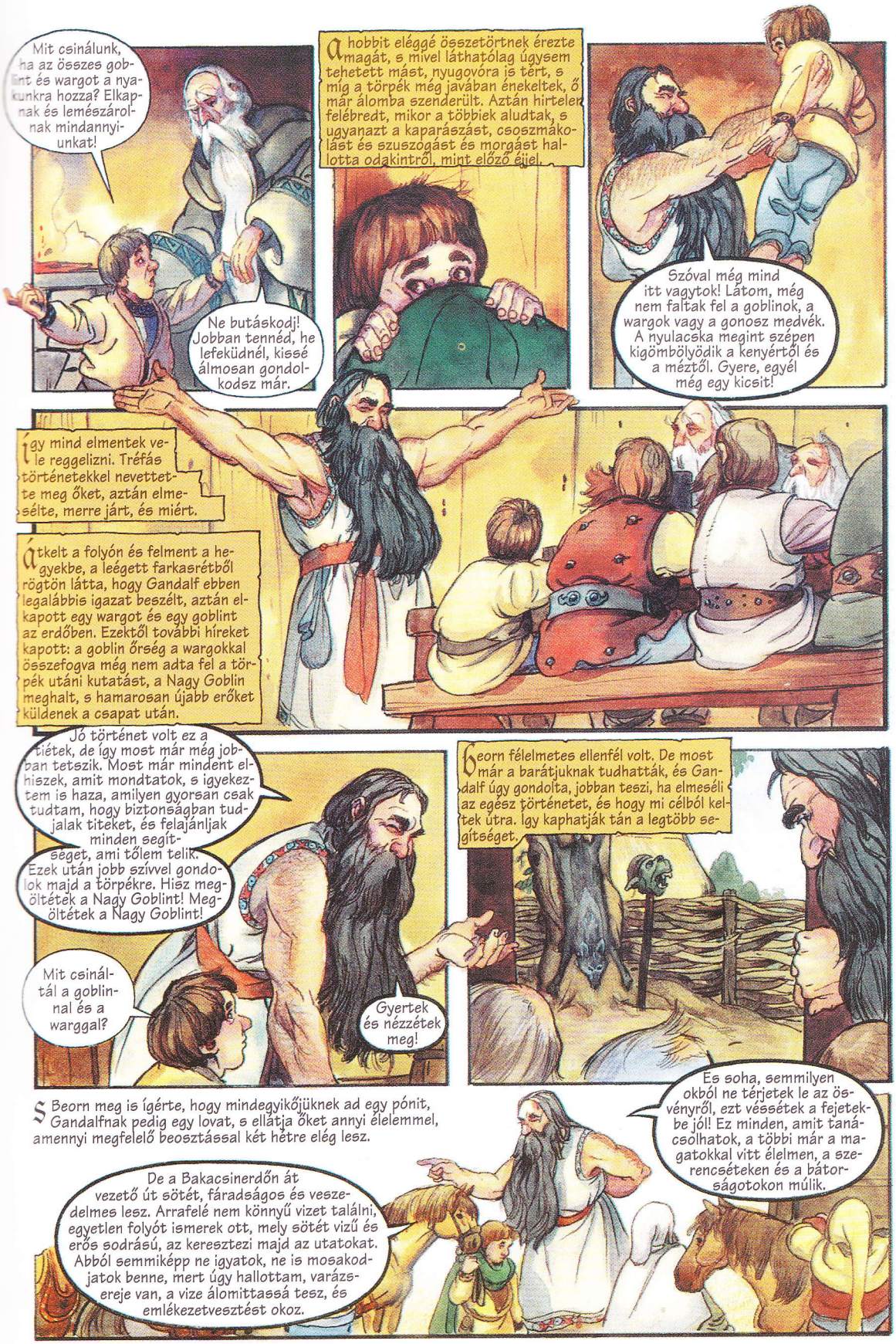

Beorn meg is ígérte, hogy mindegyikőjüknek ad egy pónit, Gandalfnak pedig egy lovat, s ellátja őket annyi élelemmel, amennyi megfelelő beosztással két hétre elég lesz.

Beorn tanácsára már nem a fő erdei utat igyekeztek elérni az országának déli részén. A bőreváltó figyelmeztette őket, hogy azt az útvonalat mostanában gyakorta lepik el a goblinok, az erdei utat magát pedig, úgy hírlik, a keleti végén benőtte a gaz, s nem jár arra senki, s áthatolhatatlan mocsarakba vezet, ahol az utak már régen a semmibe vesztek.

Ráadásul az ösvény keleti vége amúgy is túlságosan délre volt a Magányos Hegytől, s még ha át is jutnának oda, még mindig hosszú és fáradságos utat kellene megtenniük észak felé.

Beorn azt javasolta, hogy induljanak észak felé, mert a Szögsziklától alig néhány napi lovaglásra nyílik egy kevéssé ismert ösvény, mely a Bakacsinerdőn keresztül vezet szinte egyenesen a Magányos Hegy felé.

„A helyetekben gyorsan lovagolnék" – mondta Beorn. – „Mert ha a goblinok a nyomotokba erednek, nemsokára átkelnek a folyón, és alaposan átfésülik az erdő szélét, hogy elvágjanak benneteket, a wargok pedig gyorsabbak a pónijaitoknál. Induljatok, amilyen gyorsan csak tudtok!"

Ahogy a fény kihunyóban volt, Bilbó mintha egy hatalmas medve homályos alakját látta volna, mely ugyanabba az irányba járt zsákmány után, amerre ők. De mikor megemlítette Gandalfnak, a varázsló leintette: „Csitt! Ne törődj vele."

A negyedik nap délutánján elérkeztek a Bakacsinerdő peremához, s szinte már a legszélső fák óriási, messze kinyúló ágai alatt pihentek meg.

Itt van hát a Bakacsinerdő! Az északi vidék leghatalmasabb erdeje. Remélem, szépnek találjátok. Most pedig vissza kell küldenetek ezeket a nagyszerű, kölcsönbe kapott pónikat.

Máris vissza kell küldenünk őket? Még annyi a cipelnivaló!

Beorn nem jár olyan messze, mint gondolnátok. Zsákos úr szeme élesebb, mint a tiétek, s nem láttátok minden éjjel, a sötétség beállta után, hogy egy hatalmas medve halad mellettünk, vagy ücsörög távolabb a holdfénynél, és a táborunkat figyeli. Es nem csak azért, hogy vezessen és óvjon benneteket, hanem azért is, hogy szemmel tartsa a pónijait.

El sem tudjátok képzelni, mi történne veletek, ha megkíséreltétek magatokkal vinni őket az erdőbe.

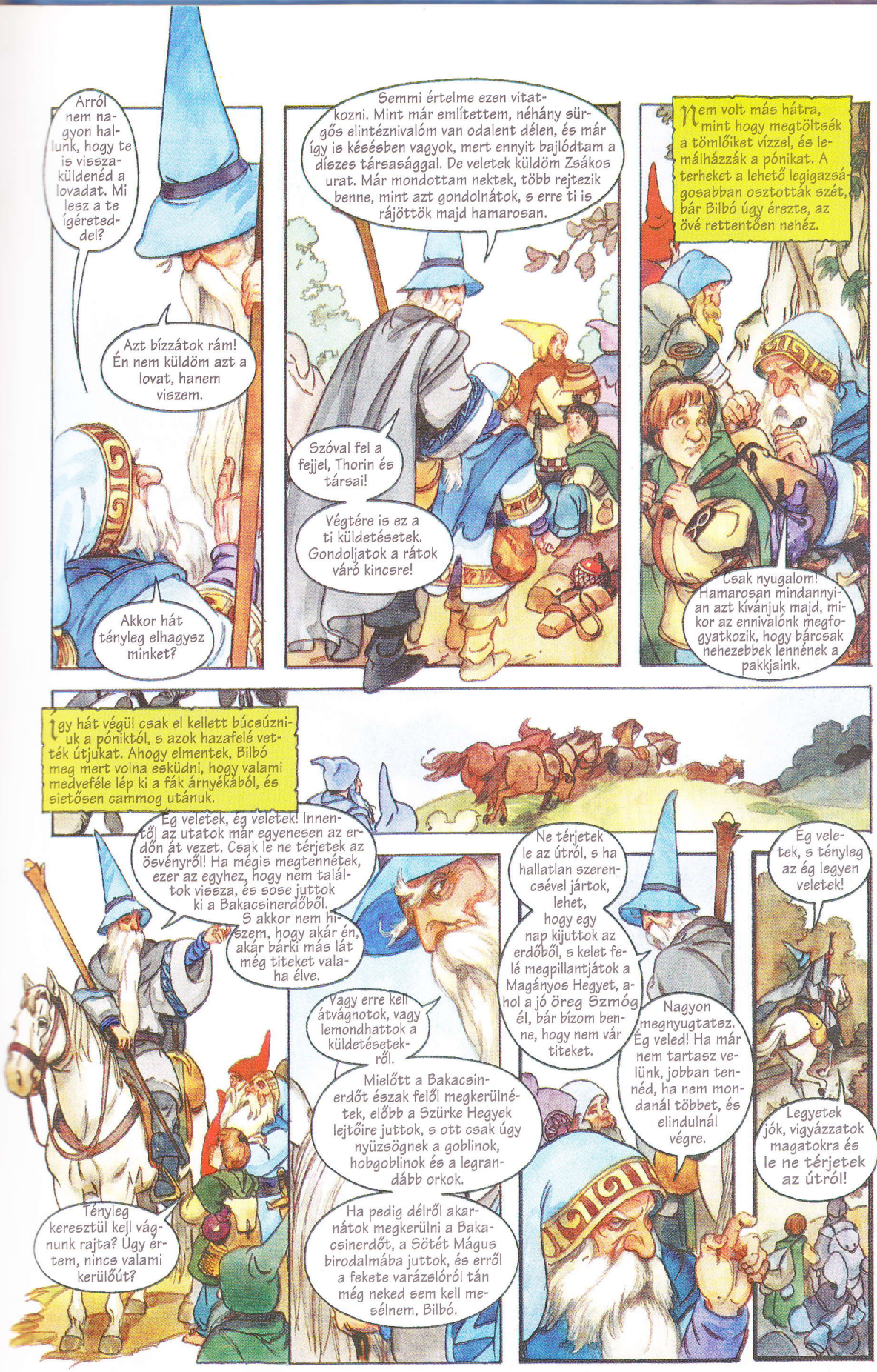
Arról nem nagyon hallunk, hogy te is visszaküldenéd a lovadat. Mi lesz a te ígéreteddel?
Azt bízzátok rám! Én nem küldöm azt a lovat, hanem viszem.
Akkor hát tényleg elhagysz minket?
Semmi értelme ezen vitatkozni. Mint már említettem, néhány sürgős elintéznivalóm van odalent délen, és már így is késésben vagyok, mert ennyit bajlódtam a díszes társasággal. De veletek küldöm Zsákos urat. Már mondottam nektek, több rejtezik benne, mint azt gondolnátok, s erre ti is rájöttök majd hamarosan.
Szóval fel a fejjel, Thorin és társai!
Végtére is ez a ti küldetésetek. Gondoljatok a rátok váró kincsre!
Nem volt más hátra, mint hogy megtöltsék a tömlőiket vízzel, és lemálházzák a pónikat. A terheket a lehető legigazságosabban osztották szét, bár Bilbó úgy érezte, az övé rettentően nehéz.
Csak nyugalom! Hamarosan mindannyian azt kívánjuk majd, mikor az ennivalónk megfogyatkozik, hogy bárcsak nehezebbek lennének a pakkjaink.
Így hát végül csak el kellett búcsúznia a póniktól, s azok hazafelé vették útjukat. Ahogy elmentek, Bilbó meg mert volna esküdni, hogy valami medveféle lép ki a fák árnyékából, és sietősen cammog utánuk.
Ég veletek, ég veletek! Innentől az utatok már egyenesen az erdőn át vezet. Csak le ne térjetek az ösvényről! Ha mégis megtennétek, ezer az egyhez, hogy nem találtok vissza, és sose juttok ki a Bakacsinerdőből. S akkor nem hiszem, hogy akár én, akár bárki más lát még titeket valaha élve.
Vagy erre kell átvágnotok, vagy lemondhattok a küldetésetekről.
Mielőtt a Bakacsinerdőt észak felől megkerülnétek, előbb a Szürke Hegyek lejtőire juttok, s ott csak úgy nyüzsögnek a goblinok, hobgoblinok és a legrandább orkok.
Ha pedig délről akarnátok megkerülni a Bakacsinerdőt, a Sötét Mágus birodalmába juttok, és erről a fekete varázslóról tán még neked sem kell mesélnem, Bilbó.
Tényleg keresztül kell vágnunk rajta? Úgy értem, nincs valami kerülőút?
Ne térjetek le az útról, s ha hallatlan szerencsével jártok, lehet, hogy egy nap kijuttok az erdőből, s kelet felé megpillantjátok a Magányos Hegyet, ahol a jó öreg Szmóg él, bár bízom benne, hogy nem vár titeket.
Nagyon megnyugtatsz. Ég veled! Ha már nem tartasz velünk, jobban tenné, ha nem mondanál többet, és elindulnál végre.
Ég veletek, s tényleg az ég legyen veletek!
Legyetek jók, vigyázzatok magatokra és le ne térjetek az útról!

A bejárati nyílás lassan apró fényponttá zsugorodott a hátuk mögött, s a csend olyan mély volt, hogy lépéseik mintha dübörögtek volna, ahogy a fák fülelve hajoltak föléjük.

A reggel épp olyan sötét volt, mint az éj, s épp oly titokzatos, „olyan éber és várakozó érzés" – állapította meg magában Bilbó.

Errefelé fekete mókusok éltek, s Bilbó időről időre megpillantotta őket, ahogy a fatörzsek mögé menekültek. Néha különös neszek ütötték meg a fülüket, morgás, lábdobogás, s a bokrok közt elsuhanó sietős léptek zaja, de az, hogy mi okozta ezeket a neszeket, még Bilbó éles, kíváncsi tekintete előtt is rejtve maradt.

De a legutálatosabb dolog, amivel az erdőben találkoztak, az a fák ágai közt feszülő pókhálók tömege volt. Szerencsére az ösvény fölé nem nyúltak, de hogy ezt valami mágiának köszönhették, vagy valami más okozta, arra nem tudtak rájönni

Nem telt bele sok idő, máris szívből gyűlölték az erdőt, legalább annyira, mint a goblinok alagútjait, s itt tán még kevesebb remény látszott arra, hogy valaha kijussanak. De csak mentek és mentek tovább, még jóval az után is, hogy már betegesen vágytak rá, hogy láthassák a napfényt és az égboltot, s hogy érezzék a cirógató szellőt az arcukon.

A legrosszabbak az éjszakák voltak. Olyankor koromsötét borult rájuk – de nem az, amit általában koromsötétnek hívnak, hanem ténylegesen fekete, mint a korom, annyira, hogy egyszerűen semmit sem lehetett látni. Illetve mégis: a szemeket. S ami Bilbónak a legkevésbé sem tetszett: rettenetes, fénytelen dülledt szemek voltak ezek, „rovarszemek – gondolta –, nem állatok; bár ahhoz túlságosan nagyok".

Nap napot követett, de az erdő mintha mit sem változott volna. Lassan úrrá lett rajtuk az aggodalom. Az élelem nem tart ki örökké, valójában máris erősen megfogyatkozott. Megpróbáltak mókust lőni, de rengeteg nyílvesszőt elvesztegettek, mire egyet sikerült eltalálniuk, s felszedniük az ösvényről. Ám amikor megsütötték, kiderült, hogy rettenetes íze van, úgyhogy ezután nem lőttek többet.

Szomjasak is voltak, mert vizük sem volt túl bőven, de egész idő alatt nem láttak egyetlen forrást vagy patakot sem.

Egy nap elérkeztek egy helyre, ahol az ösvényt elzárta egy sebes folyású, erős sodrású folyó. A vize fekete volt, legalábbis annak tűnt a félhomályban.
Szerencsére Beorn figyelmeztette őket a folyóval kapcsolatban, különben biztosan ittak volna belőle, akármilyen színű is volt a vize, s megtöltötték volna kiürült tömlőiket. Így azonban csak azon tanakodtak, hogyan kelhetnének át rajta anélkül, hogy vizesek lennének.
Ott egy csónak a túlparton!
Miért nincs inkább ezen az oldalon?
Mit gondoltok, milyen messze van?
Egyáltalán nincs messze. Úgy tizenkét yardnyira lehet.
Én legalább harmincnak saccoltam volna, de az én szemem már nem olyan jó, mint száz évvel ezelőtt. Odáig nem tudunk elugrani, azt meg nem kockáztathatjuk meg, hogy keresztülgázoljunk a vízen vagy odaússzunk.
Nem tud valamelyikőtök kötelet vetni? Nem hinném, hogy a csónak ki van kötve, bár természetesen ebben a homályban nem lehetek biztos benne. De úgy nézem, egyszerűen csak kihúzták a partra.
Fili úgy vélte, ő látja a csónakot, így hát a többiek kerítettek neki egy kötelet, s a végére rákötötték az egyik vaskampót, amelyet arra használtak, hogy a csomagjaikat a vállukra vetett hevederekhez erősítsék.
Óvatosan! Beleesett a csónakba! Reméljük, megakad a peremén!
Úgy is lett. A kötél megfeszült, de hiába rángatták.
Kili nyomban Fili segítségére sietett, aztán Oin és Gloin is.
Aúúú/
Jaj!
Upff!
Mégiscsak ki volt kötve.
Szép munka volt, pajtások! Sikerült! A mi kötelünk volt az erősebb.
Ki kel át elsőként?

Majd én, s jössz velem te is, meg Fili és Balin. Ennél többet nem bír egyszerre a csónak. Azután jön Kili, Oin, Gloin és Dori; aztán Ori és Nori, Bifur és Bofur; végül Dwalin, Balin és Bombur.
Mindig én vagyok az utolsó! Ez nem tetszik nekem. Most valaki máson a sor.
Nem kellene ilyen kövérnek lenned. De mivel az vagy, mindenképp az utolsó, legkönnyebb rakománnyal kell jönnöd. Ne szállj vitába a parancsaimmal, mert meggyűlhet a bajod.
Nincsenek evezők, hogyan akarjátok átjuttatni a csónakot a túlpartra?
Adjatok még egy hosszú kötelet és egy kampót! Átdobom egy faágra.
Szálljatok be! Egyikőtök kapaszkodjon abba a kötélbe, amelynek a végét átdobtam a faágra, valaki más pedig fogja azt a kampót, amelyet először használtunk, s mikor biztonságban átértetek, akassza a csónak peremébe, így azt mi vissza tudjuk húzni.
Így módon hamarosan mindannyian átjutottak az elvarázsolt folyó túlpartjára...
... amikor valami borzasztó történt.
TA-DA-DAP
TA-DA-DAP
TA-DA-DAP
PLACCS
Bombur beleesett a vízbe!
Bombur mindjárt megfullad!

Gyorsan odavetettek neki egy kötelet, kampóval a végén, és kihúzták a partra. Tetőtől talpig csurom víz volt, de nem ez volt a legrosszabb.

Mikor lefektették a parton, már mély álomba merült, s aludt tovább, bármivel is próbálkoztak a többiek.

TA-RAMMM
TA-RAMM

Aztán kürtök elmosódó hangja ütötte meg a fülüket az erdő mélyéről, s a távolból kutyaugatás hallatszott.

Hirtelen néhány fehér szarvas ugrott ki az előttük lévő ösvényre, de mire Thorin felkiálthatott volna, a törpék már ki is eresztették utolsó nyílvesszőiket az íjukból. Úgy tetszett, egyik sem talált célba, s most már a Beorntól kapott íjaknak sem vehették többé hasznát.

Az nap éjjel nem volt túl jó kedvük, s a következő napokban a rosszkedv egyre jobban erőt vett rajtuk. Ám ha kicsit jobban belegondoltak volna, mit jelentenek a fehér szarvasok és ez az egész vadászat, rájöhettek volna, hogy legalábbis már a közelében járnak az erdő keleti szélének.

Ezt azonban nem tudták, viszont mindennek a tetejébe Bombur súlyos testét is cipelniük kellett, s néhány nap múlva gyakorlatilag semmi élelmük és vizük nem maradt. Az erdőben pedig semmi táplálót nem találtak, csak néhány gombát és sápadt levelű, rossz szagú gizgazokat.

Időnként nyugtalanító nevetés ütötte meg a fülüket. Máskor énekszó hallatszott a távolból. Kellemes nevetés volt, nem olyan, mint a goblinoké, s a dalok is gyönyörűen csengtek, mégis volt bennük valami különös és borzongató, s nem hogy megnyugtatta volna őket, ellenkezőleg, minden maradék erejüket összeszedve igyekeztek minél távolabb kerülni onnan.

Két nappal később az élelmük az utolsó morzsáig elfogyott, s mikor másnap reggel felébredtek, azon vették észre magukat, hogy mardossa gyomrukat az éhség.

Némi megkönnyebbülést csak Bombur ébredése hozott számukra.

Hmm?

Bomburnak fogalma sem volt róla, hogy hol van, minden kiesett a fejéből, ami azóta történt, hogy útra keltek. Mikor meghallotta, hogy nincs mit enni, sírva fakadt.

Minek is tértem magamhoz! Olyan szépeket álmodtam, egy erdei királyt láttam, akinek levélkorona volt a fején, vidám énekszó zengett, s felsorolni és leírni se tudnám, mennyi enni- és inniváló volt ott.

Ne is próbálkozz vele! Sőt, ha nem vagy képes másról beszélni, jobb lesz, ha hallgatsz.

Már így is épp elég bosszúságot okoztál nekünk.

Üres pocakjuk körül szorosra húzták a nadrágszíjat, s így vánszorogtak tovább az úton. Már nem reménykedtek benne, hogy elérik az erdő szélét, mielőtt még összeesnek és utoléri őket az éhhalál.

Mi volt ez? Mintha valami fényt láttam volna felvillanni a fák között!

Mintha valóra válna, amiről álmodtam! Kell ott lenni valami ételnek és italnak. Menjünk, nézzük meg!

Nem sokra mennénk az olyan lakomával, ahonnét sosem térünk vissza élve. Gandalf is és Beorn is figyelmeztettek, hogy ne térjünk le az ösvényről.

De étel nélkül amúgy sem maradunk életben túl sokáig.

Ezen elvitatkoztak egy jó darabig, az összes szempontot meghányták-vetették. Végül is, minden figyelmeztetés ellenére, az éhség döntött, mivel Bombur mindegyre csak azokat a finomságokat ecsetelte, amelyeket álmában ehetett az erdei lakomán. Így tehát mindannyian nekivágtak az erdőnek.

Miután hosszú ideig kúsztak-másztak előre, kikukucskáltak a fák törzse mögül, s egy nagyobb gyülekezetet pillantottak meg, tündekinézetű népeket, de ami mindennél lenyűgözőbb látvány volt: mindannyian ettek, ittak, mulattak.

Nehogy valaki odarohanjon! Senki se mozduljon a rejtekéből, amíg nem szólok! Először Bilbót küldöm oda egyedül, hogy beszéljen velük. Tőle nem fognak megijedni, s remélem, nem tesznek vele semmi rosszat.

Mielőtt még fehúzhatta volna a gyűrűjét, Bilbót már ki is lökték a tábortűz és a fáklyák ragyogó fényébe.

PFFSSSS

Mintegy varázsütésre minden fény kialudt, és ők ottmaradtak a teljes sötétségben. Sokáig még egymást sem tudták meglelni, azt meg aztán plánе teljesen elfelejtették, merre is fekszik az ösvény.

Zsákos Bilbó! Te hobbit! Te átkozott hobbit!

Hé! Te átkozott hobbit! Merre vagy?

Bilbaúú

Mmm – olyan szépet álmodtam! Egy pompás vacsoráról!

Te jó ég! Ennek is elment az esze, mint Bomburnak!

Nem is olyan messze fényeket láttam kigyulladni – több száz fáklya és tábortűz lobbant fel hirtelen. Ez csak varázslat lehet! S figyeljétek csak az énekszót és a hárfa hangját!

Egy darabig csak feküdtek és füleltek, de aztán nem tudtak ellenállni a kísértésnek, hogy közelebb menjenek és megpróbáljanak ismét segítséget kérni, de az eredmény ezúttal katasztrofális volt.

Az ünnepség ez alkalommal még pompázatosabb volt, s az ünneplők hosszú sorának élén egy erdei király állt, arany haját levélkorona ékesítette, s nagyon hasonlított arra, akit Bombur álmában látott. A tündék arcáról csakúgy, mint a dalaikból sugárzott a jókedv. Énekük hangosan, tisztán és gyönyörűen csengett...

... ekkor lépett Thorin a gyülekezet közepébe.

PFFFSSSSS

Hamu és pernye szállt a törpék szemébe, s az erdőt ismét megtöltötte jajongásuk és kiabálásuk.

Dori! Nori! Ori!

Oin! Gloin! Fili! Kili!

Bombur! Bifur! Bofur!

Dwalin! Balin! Tölgyfapajzsos Thorin!

De a törpék kiáltásai egyre távolodtak s mind halkabban hallatszottak. Kis idő múlva Bilbónak úgy tetszett, kétségbeesett segélykiáltásokká változtak valahol a messzeségben, aztán magára maradt, teljes csendben és sötétségben.

Ez volt Bilbó életének egyik legnyomorúságosabb pillanata. De hamarosan úgy döntött, nincs értelme bármit is tenni, amíg a másnap némi fényt nem hoz. Nem ez volt az utolsó alkalom, hogy vágyakozva gondolt az ő kis hobbitlyukára és a teli éléskamrájára a messzi távolban.

Aaa!

nesze!

Az, hogy megölte az óriáspókot, egyes-egyedül a sötétben, a varázsló, a törpék vagy bárki más segítsége nélkül, ez igen jót tett Zsákos úr önérzetének. Egészen más embernek érezte magát, s üres hasa ellenére is sokkal bátrabbnak és erősebbnek.
Ezennel elnevezlek Fullánknak.
Ezután felfedező útra indult. Legjobb tehetsége szerint megpróbálta behatárolni, merről jöhettek éjjel a segélykiáltások, és a jószerencse segítségével (mert hát a szerencse fiának született) többé-kevésbé el is találta a helyes irányt, mint ahogy az később kiderül.
Olyan óvatosan lopakodott előre, ahogy csak tudott, s még a gyűrűt is az ujjára húzta. Ezért aztán a pókok nem látták és nem hallották közeledni.
Kemény küzdelem volt, de megérte. Micsoda randa vastag bőrük van! De fogadok, hogy finom lé rejtezik alatta.
Úgy biza, finom falat lesz, ha eleget lógnak.
Azért ne lógassuk őket túl sokáig! Nem olyan kövérek, mint lehetnének. Ha jól sejtem, mostanában nem valami bőségesen étkeztek.
Öljük meg őket most, és lógassuk őket holtan egy darabig!
Már most is halottak, ezt garantálom.
Azok ugyan nem! Épp most láttam, hogy az egyikük vergődik. Most térhetett magához valami szép álomból.

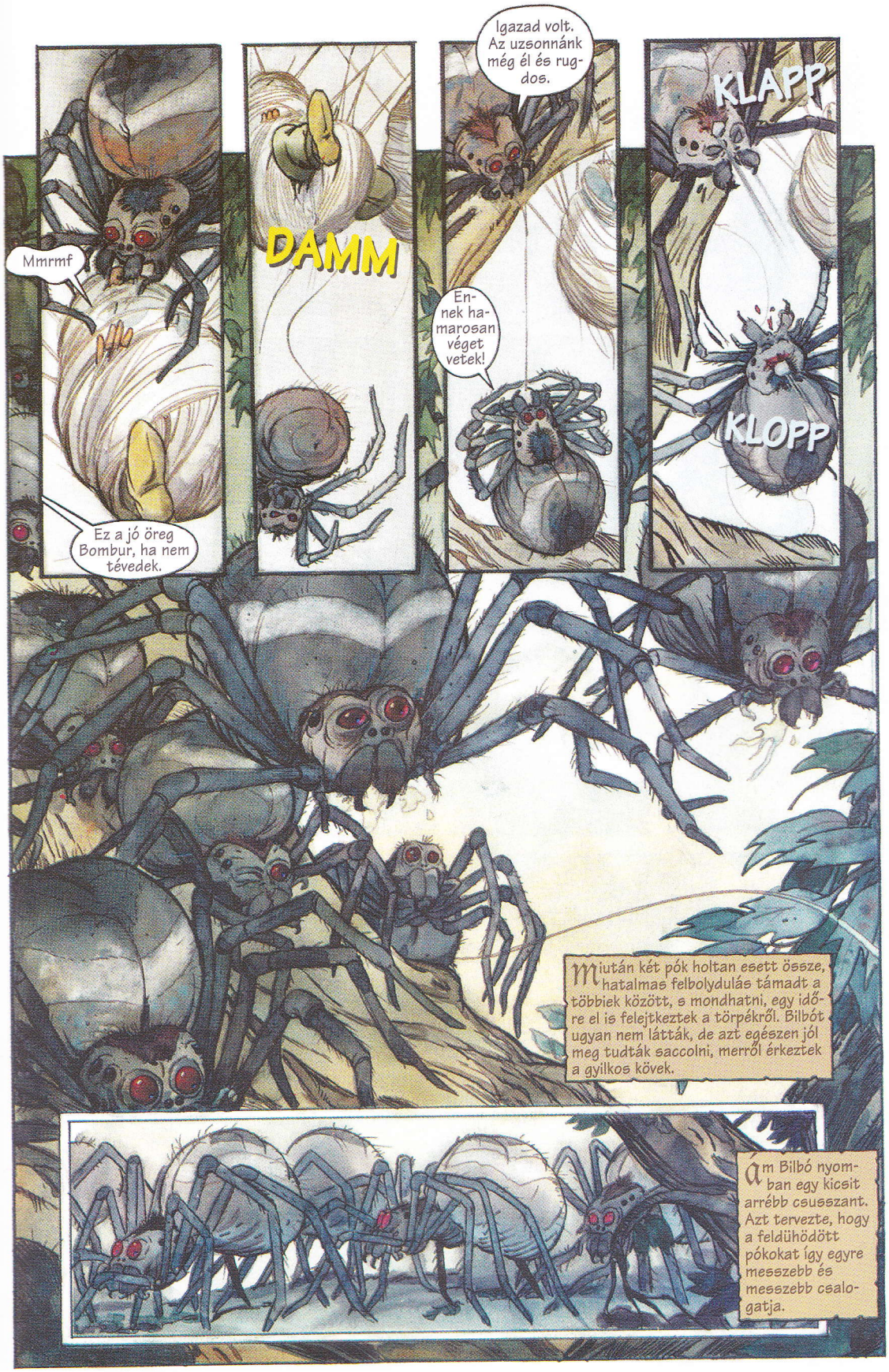
Mmrmf
Ez a jó öreg Bombur, ha nem tévedek.
DAMM
Igazad volt. Az uzsonnánk még él és rugdos.
Ennek hamarosan véget vetek!
KLAPP
KLOPP
Miután két pók holtan esett össze, hatalmas felbolydulás támadt a többiek között, s mondhatni, egy időre el is felejtkeztek a törpékről. Bilbót ugyan nem látták, de azt egészen jól meg tudták saccolni, merről érkeztek a gyilkos kövek.
Ám Bilbó nyomban egy kicsit arrébb csusszant. Azt tervezte, hogy a feldühödött pókokat így egyre messzebb és messzebb csalogatja.

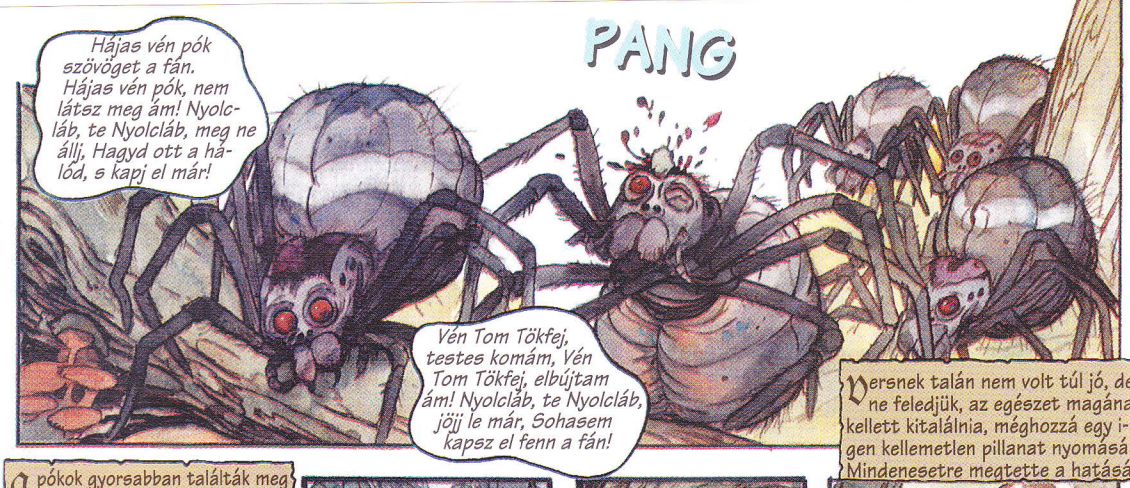

Versnek talán nem volt túl jó, de ne feledjük, az egészet magának kellett kitalálnia, méghozzá egy igen kellemetlen pillanat nyomására. Mindenesetre megtette a hatását.

A pókok gyorsabban találták meg a hang forrását, mint Bilbó azt várta. Rettentően dühösek voltak. A köveket nem számítva, egy pók sem örült soha, ha Nyolclábnak nevezték, a Tökfej kifejezést pedig bárki meglehetősen sértőnek érezte volna.

Az összes rusnyaság a hobbit után vetette magát, a földön és az ágak közt rohantak utána, szőrös lábaikkal, és hadonásztak, a fogaikat csattogtatták, és dülledt szemükből sugárzott a düh.

A pókok követték a hobbitot az erdőbe, ameddig az elmerészkedett. Aztán csendben, annyi neszt sem csapva, mint egy kisegér, Bilbó visszalopakodott.

Tudta, hogy nincs sok ideje, mielőtt a pókok prédájukról lemondva visszatérnek a fákhoz, ahová a törpéket fellógatták. Addigra neki már ki kell szabadítania őket.

Így vagy úgy, de Fili felkerült az ágra, s utána már ő is megtett minden tőle telhetőt, hogy segítsen a hobbitnak, bár hányingere volt és igen roszszul érezte magát a pókméregtől.

És egyik törpe sem volt sokkal jobb állapotban, mint Fili, sőt, akadt, aki még nála is rosszabbul érezte magát, ráadásul öt törpe még mindig az ágakon lógott, pedig a pókok már kezdtek visszaszállingózni.

Na most már látunk téged, te hitvány kis teremtmény! Felfalunk és a csontjaidat meg a bőrödet itt hagyjuk egy fára függesztve.

Aha! Fullánkja is van, nemdebár? Annyi baj legyen, akkor is elkapjuk, aztán majd fejjel lefelé fellógatjuk egy-két napra.

Gyertek le! Gyertek le! Én most el fogok tűnni.
Elcsalom a pókokat, ha sikerül, ti pedig maradjatok együtt és meneküljetek az ellenkező irányba! Arra balra, azaz többé-kevésbé abba az irányba, ahol utoljára a tündék tüzének fényét láttuk.
Hová lett Zsákos úr?
Nem tudom, de siessünk, és tegyünk úgy, ahogy mondta, különben behálóznak minket!
Tunya Tök és Dinka Dög, Hálót fonnak énnekem, Finom falat rajtam akad, Mégsem esznek belőlem.
Énekelj csak, úgy megtalálunk!
Aúúú!
TUKK
Gyerünk, gyerünk! Én majd énekelek!
Úgy is tett. És ha elég közel értek hozzá, lecsapta a lábukat és beledöfött a kövér potrohukba. A pókokat fűtötte a düh, remegtek, habzott a szájuk, és csúf átkokat sziszegtek, de már halálosan rettegtek Fullánktól, és nem mertek túl közel merészkedni hozzá.
TUKK
Akárhogy is átkozódtak, a zsákmányuk egyre távolabb került tőlük. S végül, épp mikor Bilbó úgy érezte, már nem képes felemelni a karját egyetlen újabb csapásra sem, a pókok váratlanul feladták az üldözést, és csalódottan visszatértek sötét tanyájukra.
A törpék nyomban kérdésekkel kezdték bombázni Bilbót. Az eltűnési históriát részletesen el kellett mesélnie, a gyűrű megtalálása pedig annyira izgalomba hozta őket, hogy egy kis időre a gondjaikról is megfeledkeztek.
Megtudták az igazat a láthatatlanná válásról, de ez nem kisebbítette a Bilbóról alkotott jó véleményüket, mert látták, a varázsgyűrű mellett azért akad sütnivalója, s némi szerencséje is. S ez mind a három igen hasznos tulajdon.
Gollam? Hát ez isteni! Most már értem! Gombok a küszöbön! Jó öreg Bilbó– Bilbó– Bo– bo– bo–

Rettentően megijedtek. Csak tizenhárman voltak, tizenkét törpe és a hobbit. Csakugyan, hol van Thorin? Miféle gonosz sorsra juthatott, varázslat áldozata lett vagy sötét szörnyetegeké. Olyan elveszettnek érezték magukat, hogy belebozongtak. Itt egy időre el kell hagynunk a törpéket, akik még ahhoz is túl kimerültek és megviseltek voltak, hogy egymást váltva őrséget állítsanak.

Thorint sokkal hamarabb kapták el, mint őket. Tán még emlékszünk, hogy Bilbó úgy dőlt álomba, mint egy darab fa, mikor belépett a tünde fáklyák és tüzek fényébe. A következő alkalommal Thorin lépett oda, s ő is úgy zuhant el, mint egy elvarázsolt kő. A csata zajából már semmit sem hallott. Az erdei tündék aztán elmentek érte, megkötözték, és magukkal cipelték.

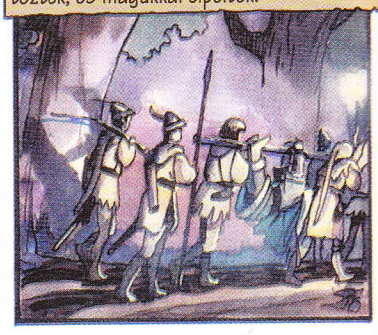

A lakomázók persze erdei tündék voltak, akik szerencsére nem gonosz népség. Ha van is valami hibájuk, az csak az, hogy nem bíznak az idegenekben. Bár igen erős varázserővel bírnak, már akkoriban is nagyon óvatosak voltak.

Sokban különböztek a nyugaton élő nemes tündéktől, veszedelmesebbek voltak, s kevésbé bölcsek. Legtöbbjük (a dombok közt elszórtan élő rokonságukkal egyetemben) azokból az ősi törzsekből származott, akik soha nem mentek el Tündeföldre nyugatra.

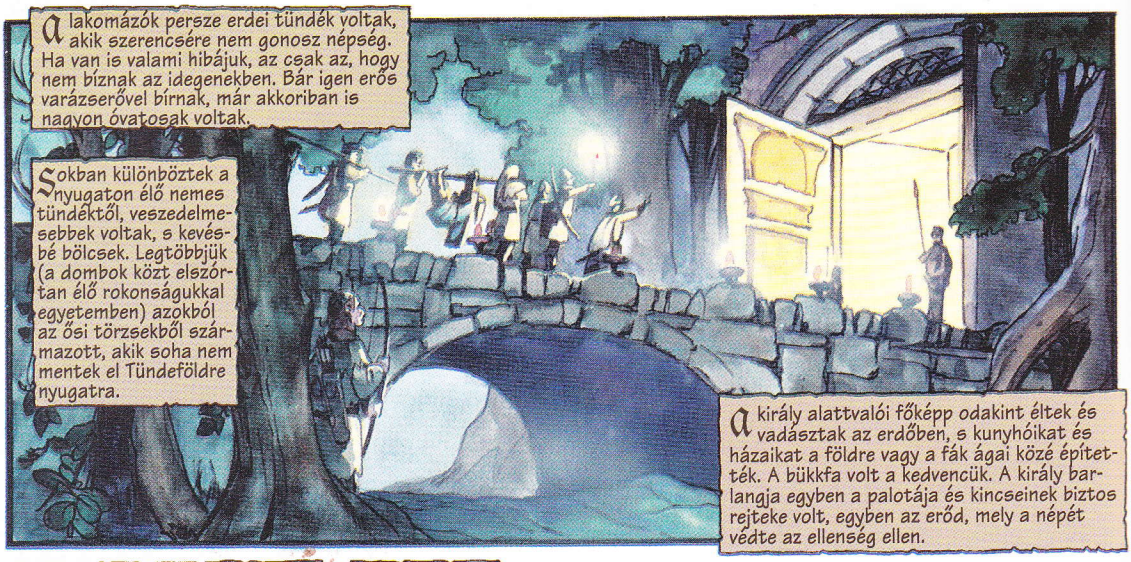

A király alattvalói főképp odakint éltek és vadásztak az erdőben, s kunyhóikat és házaikat a földre vagy a fák ágai közé építették. A bükkfa volt a kedvencük. A király barlangja egyben a palotája és kincseinek biztos rejteke volt, egyben az erőd, mely a népét védte az ellenség ellen.

Ez volt foglyainak börtöne is. Így hát ebbe a barlangba hurcolták Thorint, nem éppen finom kézzel, hisz nem kedvelték a törpéket, és úgy gondolták róla: ellenség. Még az ősidőkben sokat háborúztak törpékkel, akiket azzal vádoltak, hogy meglopták a kincseiket.

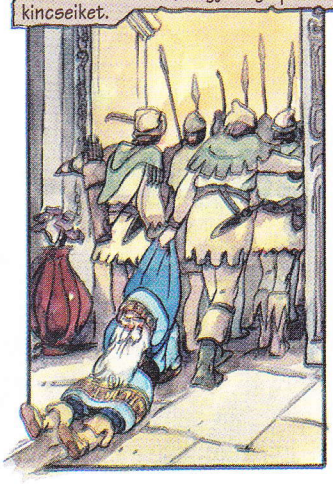

Az igazsághoz azért hozzátartozik, hogy Thorin családjának semmi köze nem volt ahhoz a régi vitához, amelyről az imént szó volt.

Ezért Thorin igen dühös volt a bánásmód miatt, amelyben részesítették, amikor feloldották róla a varázst és magához tért, s azt is elhatározta, hogy egyetlen szót sem húznak ki belőle arannyal vagy drágakövekkel kapcsolatban.

Miért akartátok te és a társaid kétszer is megtámadni a népemet mulatozás közben?
Dehogy támadtuk meg őket! Csak élelmet akartunk koldulni, mert éheztünk!
Fogalmam sincs, de minden bizonnyal az erdőben éheznek.
És hol vannak most a barátaid, és mit csinálnak?
És mit kerestek az erdőben?
Élelmet és innivalót, mivel éheztünk.
Na de miért tértetek be egyáltalán az erdőbe?
No jól van! Vigyétek és vigyázzatok rá, amíg végre hajlandóságot nem érez arra, hogy elmondja az igazat! Még ha száz évre is lesz szükség hozzá!
Ott senyvedett hát szegény Thorin a király börtönében, s miután túl volt azon, hogy hálát adott a kenyérért, a húsért és a vízért, amit kapott, azon kezdett tűnődni, vajon mi történhetett szerencsétlen barátaival. Nem telt bele sok idő, és megtudta.

A pókokkal vívott csatát követő napon Bilbó és a törpék még egy utolsó kétségbeesett kísérletet tettek arra, hogy megtalálják a kivezető utat, mielőtt éhen vagy szomjan halnak. Tovább botorkáltak arrafelé, amerről tizenhármuk közül nyolcan úgy sejtették: arra fekszik az ösvény, de azt már sosem tudták meg, hogy igazuk volt-e.

Harcról szó sem lehetett. Még ha a törpék nem is lettek volna olyan állapotban, hogy voltaképp örültek is, hogy foglyul ejtik őket, egyetlen fegyverüknek, az apró késeknek akkor sem vették volna semmi hasznát a tündék nyílvesszői ellen, melyek még egy madár szemét is eltalálták a sötétben.

Bilbó felhúzta a gyűrűjét és gyorsan félreugrott. Ezért a tündék nem találták meg, s nem is vették számba a hobbitot.

Minden törpének bekötötték a szemét, bár ez nem sokat változtatott a helyzeten, mert még Bilbó éles szeme sem tudta kivenni, merre haladnak, azt meg amúgy sem tudták, sem ő, sem a többiek, hogy honnan indultak.

A tündék azon a hídon lökdösték keresztül a foglyaikat, amely a király palotájához vezetett. Bilbó a hátuk mögött tétovázott, s mikor végre elhatározta magát, hogy nem hagyja cserben a barátait, még épp sikerült az utolsó tündék sarkában beosonnia, mielőtt a király palotájának hatalmas kapuja nagy dörrenéssel bezáródott mögöttük.

Oldozzátok el a köteleiket! Innen úgysem tudnak kijutni, aki egyszer ide bekerült, azt a mágikus kapuk ki nem engedik.

Mit követtünk el, nagy király? Bűn az, ha eltévedtünk az erdőben? Ha éhesek voltunk és szomjasak? Ha csapdába ejtettek a pókok? Vagy tán ők a ti szolgáitok vagy házi kedvenceitek, hogy így feldühödtök, ha valaki megöli őket?

Bűn engedély nélkül bóklászni a birodalmam területén, és használni az utakat, melyeket az én embereim építettek! Vagy nem követtétek és zaklattátok az embereimet az erdőben, zajongásotokkal és lármázásotokkal felbőszítve a pókokat?

Jogom van tudni, mi járatban vagytok erre, s ha nem áruljátok el azon nyomban, mindannyiótokat tömlöcbe vettetlek, s addig ülhettek magatokban egy cellában, míg észhez nem tértek, és meg nem tanuljátok a jó modort!

Szegény Zsákos úr, kimerítően hosszú időt töltött ott egyedül, állandóan rejtőzködve. Nem volt bátorsága levenni a gyűrűjét, s még a legtávolabbi és legsötétebb zugokba vackolódva is alig mert álomba merülni. Hogy valamit azért csináljon, megpróbálta felderíteni a Tündekirály palotáját.

Olyan vagyok, mint a betörő, aki nem tud szabadulni, s a szerencsétlen minden áldott nap kényszerűen ugyanazt a házat rabolja ki.

Ez a legnyomorúságosabb része ennek az egész nyavalyás, fárasztó és kényelmetlen kalandnak. Bár odahaza ülhetnék az én kis hobbitlyukamban, lámpafénynél, a kandalló mellett!

Bárcsak küldhetne valamiféle segélykérő üzenetet a varázslónak, de persze ez is meglehetősen lehetetlen kívánság volt, s hamar rájött, hogy ha egyáltalán lehet tenni valamit, azt neki, Zsákos Bilbónak kell megtennie egyedül, segítség nél-kül.

Miután egy-két hetet eltöltött rejtőzködve, s az őrök nyomában járva megfigyelte őket, lassan kideríteté, melyik törpét hol tartják fogva. S meglepetésére az is kiderült, hogy egy másik törpe is van a börtönben, egy különösen mély, sötét helyen.

Természetesen azonnal rájött, hogy ez csak Thorin lehet, s kis idő múlva meg is bizonyosodhatott róla, hogy sejtése helyes.

Thorin és a hobbit sokáig beszélgettek suttogva. Így aztán Bilbó az összes többi bebörtönzött törpének titokban eljuttatta Thorin üzenetét, s elmondta nekik, hogy Thorin, a vezérük ugyancsak börtönben van, méghozzá igen közel hozzájuk, és hogy senki se fedje fel a király előtt a küldetésük mibenlétét, egyelőre legalábbis ne, amíg Thorin meg nem adja a jelet.

Thorinnak nyomban visszatért a bátorsága, mikor meghallotta, hogy a hobbit hogyan menekítette meg a társait a pókok karmaiból, s elhatározta, nem váltja meg a szabadságát azzal, hogy részesedést ígér a királynak a kincsből addig, amíg a leghalványabb remény is van a menekülésre más módon ...

... vagy amíg a nevezetes Láthatatlan Zsákos úr (akiről amúgy kezdett igen-igen jó véleménnyel lenni) már végképp nem tud semmi okosat kitalálni.

Ezzel a többi törpe is egyetértett, mikor megkapták az üzenetet.

Bilbó azonban korántsem volt olyan bizakodó, mint ők. Csak ült és egyre gondolkozott, míg a feje már majd szétpattant, de semmi jó ötlet nem jutott az eszébe. Egy láthatatlanná tévő gyűrű nagyon hasznos dolog, de ezzel az eggyel tizennégyen nem sokra mennek.

De mint ahogy azt már kitalálhattuk, végül mégiscsak megmentette a barátait, mégpedig a következő módon:

Egy napon, mikor a palotában mászkált és szimatolt, egy nagyon érdekes dologra bukkant. Nem a nagy kapu volt az egyedüli bejárat a barlangba!

A palota legmélye alatt egy folyó folyt, s valamivel keletebbre az Erdei-folyóba torkollott. Ahol ez a föld alatti vízforrás előbukkant a domboldalból, volt egy zsilipkapu, ahol rácsot lehetett leengedni egészen a folyómederig, hogy megakadályozzák bárki jövetelét vagy távozását.

De egy ponton, ahol a víz a barlangok alatt áramlott tovább, az alagút tetején egy nyílás tátongott, melyet súlyos tölgyfa csapóajtók fedtek. Ezek felfelé nyíltak, a király pincéibe, ahol hatalmas, borokkal és más jókkal teli hordók gyülekeztek, melyeket a király délen élő rokonaitól, vagy az emberek messzi földön elterülő szőlőskertjeiből hozatott.

Mikor a hordók kiürültek, a tündék ledobálták őket a csapóajtókon, kinyitották a vízikaput, és a hordók fel-alá hánykolódva szépen elsodródtak a folyón, s az áramlat messze elhordta őket, egészen a Bakacsinerdő keleti lábának közelébe. Ott aztán összegyűjtötték őket, összekötözték, majd visszaúsztatták Tóvárosba...

... az emberek városába, ahol a házak hosszan a víz fölé nyúló mólókra épültek. Így védekeztek a mindenféle ellenség ellen, kiváltképp a Hegy Sárkánya ellen.

Bilbó jó ideig csak üldögélt és ezen a vízikapun gondolkozott. Azon tűnődött, vajon használhatná-e ezt a kaput a barátai megmentésére. Végül egy vakmerő terv körvonalai kezdtek kirajzolódni előtte.

Gyere, kóstold meg az új bort, amit épp most hoztak! Kemény munka vár rám ma éjjel, el kell takarítanom a pincéből az üres hordókat, úgyhogy igyunk előbb egyet, attól jobban megy majd a munka.

Jól van. Belekóstolok én is, hogy lássam, megfelel-e a király asztalára. Ma éjjel nagy mulatság lesz, nem történhet meg, hogy valami lőrét küldjünk fel!

És ekkor különös szerencse szegődött Bilbó mellé. Igen erősnek kell lennie egy bornak ahhoz, hogy a tündék fejébe szálljon, de ez itt, úgy tűnt, Dorwinion csodás szőleinek java terméséből készült nehéz itóka volt, melyet nem a király katonáinak vagy szolgálóinak szántak, hanem egyedül a király lakomáira, s akkor is csak kisebb kupákba, nem akkora fedeles kancsókba, mint a pohárnoké.

HRRRR

HRRRR

HRRRR

Bilbó először Balin tömlöcének ajtaját nyitotta ki, s amint a törpe kívül került, szépen vissza is zárta.
Kövessetek engem! Vagy mind megmenekülünk, vagy egyikünk se, és ez az utolsó lehetőségünk. Ha ezt megorrontják, ki tudja, legközelebb hová vitet titeket a király. Ne is vitatkozz, légy oly kedves!
Aztán ajtóról ajtóra járt, míg a követőinek száma tizenkettőre nem szaporodott. Végül is, sok ügyetlenkedés után eljutottak Thorin celláját-hoz, egészen mélyen odalent, és szerencsére nem túl messze a pincéktől.
Szavamra, Gandalfnak igaza volt, mint mindig! Igen tehetséges betörő vagy, ha úgy hozza a szükség.
Biztos vagyok benne, hogy a jövőben mindig számíthatsz ránk, bármi is történjék ezután. De most mi jön?
Bilbó elérkezettnek látta az időt, hogy amennyire lehetséges, elmagyarázza a tervét, ám abban egyáltalán nem volt biztos, hogy fogadják majd a törpék. Félelme be is igazolódott, mert a töpéknek egyáltalán nem tetszett az elgondolás.
Összevissza törjük magunkat, és a végén még meg is fulladunk, erre mérget veszek!
Azt hittük, valami értelmes tervvel állsz elő, mikor végre sikerült megszerezned a kulcsokat.
Ez őrültség!
Hát jól van! Akkor fáradjatok szépen vissza a remek kis celláitokba, én majd rátok zárom az ajtót, aztán gondolkodhattok egy jobb terven. Csak azt nem hiszem, hogy valaha is sikerül még egyszer megszereznem a kulcsokat, még ha akarnám se.
Ez már elég volt a törpéknek, és végre lehiggadtak. Követték a hobbitot, s csendben osontak a legmélyebb cella felé...
Ez majd valamennyire kihúzza a csávából, amibe most kerültünk. Nem is olyan rossz ember, a foglyokkal is elég rendesen bánt. Senki sem érti majd, mi történt. Azt fogják hinni, valami igen erős varázslat segítségével sikerült átjutnunk a bezárt ajtókon, hogy aztán eltűnjünk.
Eltűnjünk!
... és amint az alvó őr mellett elhaladtak, Bilbó odalopakodott, és merő szívjóságból visszaakasztotta a kulcsokat az övére.
Ha ezt szeretnénk, nagyon gyorsan munkához kell látnunk.

Nem sok vesztegetnivaló idejük volt. Bilbó tudta, hogy néhány tünde parancsot kapott, menjen le segíteni a pohárnokmesternek ledobálni az üres hordókat a csapóajtón keresztül a folyóba.

Némelyikük boroshordó volt, ezeknek nem sok hasznát vették, mivel csak nagy zajjal tudták volna kinyitni őket, s lezárni is csak nehezen lehetett volna. De akadt olyan is a hordók közt, amelyikben másféle dolgokat szállítottak a király palotájába, vajat, almát, miegyebet.

Hamarosan találtak is tizenhármat, amelyikben elegendő hely volt egy törpe számára.

Bilbó igyekezett szalmával és egyebekkel megtömni a hordókat, és olyan kényelmessé tenni, amennyire csak lehet ilyen rövid idő alatt.

Galin, aki utoljára következett, óriási patáliát csapott a levegőnyílások miatt, és kijelentette, hogy máris fuldoklik, pedig a tetőt még rá se zárták.

Hol van a vén Galion, a főpohárnok? Nem láttam ma este az asztaloknál. Itt kellene lennie, hogy megmutassa nekünk, mi a dolgunk.

Dühös leszek, ha elkésik a vén ostoba. Semmi kedvem itt vesztegetni az időt, miközben fent már nótáznak!

A-ha! Itt a vén lókötő, egy kancsóra borult a feje! Egy kis külön ünnepséget rendezett magának és a barátjának.

Rázzátok meg! Ébresszétek fel!

Mindannyian elkéstetek! Én csak itt várok és várok, míg ti iszogattok, vigadoztok, és elfelejtkeztek a feladataitokról. Nem csoda, ha elalszom a fáradtságtól!

Nem is csoda, a magyarázat kézenfekvő, itt rejlik a kancsóban!

Segíts már, Galion! Túl korán kezdted a vigadozást, és a fejedbe szállt az ital! Teli hordókat tettél ide, nem üreseket, amilyen nehezek!

Gyerünk, folytassátok a munkát! Mit se számít, hogy egy iszákos lustaság karja mit érez nehéznek. Ezeket kell ledobálni, nem másokat. Ugyhogy tegyétek, amit mondtam!

Jól van, jól. De a te lelkeden szárad, ha a király teli vajashordóit és a legjobb borát hajigáljuk be a folyóba, csak hogy a tóvárosi emberek ingyen lakomázhassanak!

Gurulj, gurulj, gurulj, Vízbe bele borulj! Hé-hó, loccsan, csobban, Máris lent a vízben toccsan.

Ebben a pillanatban fedezte fel Bilbó tervének egyik gyenge pontját. Valószínűleg ti már előbb észrevettétek, s jót nevettetek rajta, de nem hiszem, hogy ha az ő helyében lettetek volna, akár fele ilyen okosan is cselekedtek. Ő maga nem mászott be egy hordóba,és nem is volt már ott senki, aki segíthetett volna neki.

És már az utolsó hordót görgették az ajtó felé! Kétségbeesésében, és mert nem jutott semmi jobb az eszébe, szegény kis Bilbó belekapaszkodott a peremébe, így a hordóval együtt őt is kilökték az ajtón.

Aztán kopkódve felbukkant a vízen. Úgy kapaszkodott a hordóba, akár egy patkány, de minden erőfeszítése ellenére sem tudott a tetejére mászni. Ott volt a sötét alagútban, a jeges vízben, egymagában, mivel a hordóbeli barátait nem igazán lehet számba venni.

PLACSSS

Hallotta, ahogy a vízikapu nyikorogva felemelkedik, s hirtelen rengeteg dübörgő, hánykolódó hordó közt találta magát, melyek egymáshoz csapódva csusszantak át a boltív alatt, ki a nyílt vízre.

Remélem, elég szorosan zártam le a fedeleket!

Bilbó megragadta az alkalmat, és felmászott a hordó oldalán, míg az erősen odapréselődött egy másikhoz. Úgy csimpaszkodott, mint egy kiöntött patkány, aztán kinyúlt a hordó tetején, úgy igyekezett megtartani az egyensúlyát.

Szerencsére Bilbó nagyon könnyű volt, a hordó meg jó nagy, s mert rések is voltak rajta, mostanra már némi víz is szivárgott bele. Az egész mégis olyan volt, mintha kantár és kengyel nélkül próbált volna lovagolni egy nagy hasú pónin, amely egyébre se gondolt, mint hogy meghentergőzzön a fűben.

Így módon aztán végül elért egy olyan helyre, ahol a fák mindkét oldalon ritkábban nőttek. A sötét folyó medre hirtelen kiszélesedett, s összefutott az Erdei-folyó fő ágával, mely a király hatalmas kapui felől dübörgött sebesen lefelé.

A parton mindenfelé őrszemek álltak, akik hosszú rudak segítségével gyorsan belökdösték az összes hordót egy sekélyebb részre, s miután számba vették, összekötözték és ott hagyták őket reggelig.

Hűvös szél fújt, de még mindig kellemesebb volt, mint a víz, és Bilbó remélte, nem potytyan majd le hirtelen, ha a hordók ismét megmozdulnak.

Szegény törpék! Bilbó most közel sem járt annyira rosszul. Lecsusszant a hordóról és kigázolt a partra. Régen nem fontolgatta már, hogy hívatlan vendégként elcsenjen-e egy kis harapnivalót, ha alkalom kínálkozik, hosszú ideje rákényszerült erre, s túl jól tudta már, mit is jelent az igazi éhség.

A fák közül pedig tűz fényét látta felvillanni, s víztől csöpögő, megtépázott ruhájában, mely hidegen és nedvesen tapadt rá, ez a lehetőség igen vonzónak tűnt számára.

Nem szükséges, hogy ennél többet meséljek Bilbó kalandjairól aznap éjjel, mert közeledünk a keleti utazás végéhez, s lassan elérkezünk az utolsó és legnagyobb kalandhoz, így hát sietnünk kell.

A varázsgyűrűje segítségével kezdetben persze nagyon jól boldogult, de végül csak elárulták nedves lábnyomai, s a tócsák, melyeket maga után hagyott, ahol leült vagy elsétált, s ahogy rájött a hideglelés, elfojtott tüsszögése olyan erővel tört ki belőle, hogy azonnal a nyomára bukkantak.

Hamarosan jó kis felbolydulás támadt, de Bilbónak sikerült menedéket lelnie a fák között. Az éjszaka hátralévő részét átázva töltötte, távol a tűztől, s még sikerült is egy keveset szunyókálnia némi száraz avaron, annak ellenére, hogy az év már a végéhez közeledett, s a levegő elég hűvös volt.

Egy különlegesen hangos tüsszentésre ébredt. Már szürkült a reggel, odalentről, a folyópartról pedig hangos mulatozás zaja hallatszott.

A hordókból tutaj készült, hogy lehúsztassák a folyón a Tóvárosba. Olyan gyorsan, amennyire csak elgémberedett lábaitól tellett, Bilbó lebukdácsolt, és még éppen időben sikerült felmásznia a hordók tetejére anélkül, hogy az általános sürgölődés közepette bárki is észrevette volna.

Ez aztán a nehéz rakomány! Túl mélyen merülnek a vízbe. Egyik-másik soha nem üres. Ha nappal vetette volna ki őket a víz, akár beléjük is kukkanthattunk volna.

Erre most nincs idő! Lökjétek meg!

És végre valahára elindultak, először lassan, aztán egyre gyorsabban és gyorsabban, ahogy elkapta őket a fő sodrás, és egyre lejjebb és lejjebb hajóztak Tóváros felé.

Kijutottak a király börtönéből, és maguk mögött hagyták az erdőt, de hogy élve vagy holtan, az majd még kiderül.

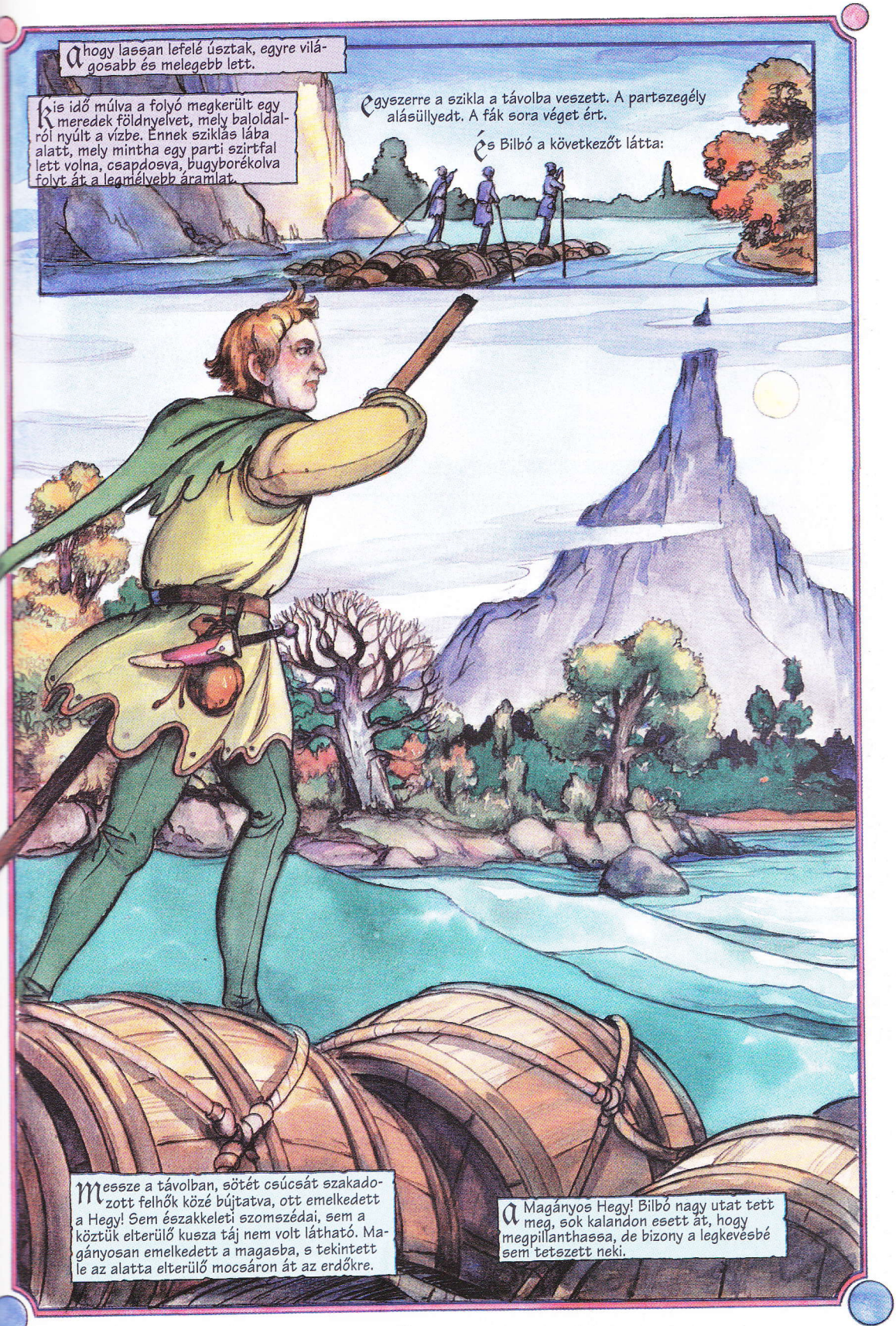
Ahogy lassan lefelé úsztak, egyre világosabb és melegebb lett.
Kis idő múlva a folyó megkerült egy meredek földnyelvet, mely baloldalról nyúlt a vízbe. Ennek sziklás lába alatt, mely mintha egy parti szirtfal lett volna, csapdosva, bugyborékolva folyt át a legmélyebb áramlat.
Egyszerre a szikla a távolba veszett. A partszegély alásüllyedt. A fák sora véget ért.
És Bilbó a következőt látta:
Messze a távolban, sötét csúcsát szakadozott felhők közé bújtatva, ott emelkedett a Hegy! Sem északkeleti szomszédai, sem a köztük elterülő kusza táj nem volt látható. Magányosan emelkedett a magasba, s tekintett le az alatta elterülő mocsáron át az erdőkre.
A Magányos Hegy! Bilbó nagy utat tett meg, sok kalandon esett át, hogy megpillanthassa, de bizony a legkevésbé sem tetszett neki.

Bármilyen barátságtalan is volt Bilbó börtöne, s bármilyen kellemetlen is jelenlegi helyzete (hogy szegény törpékről odabent a hordókban ne is szóljunk), mégis szerencsésebb volt, mint hitte.

A tündék útja, amelyet a törpék is követtek, az erdő keleti szélén bizonytalanná és járatlanná vált, s már csak a folyó nyújtott biztonságos utat a Bakacsinerdő északi peremétől a hegyek árnyalta síkokra a távolban.

Mindössze csak azt látta, hogy a folyó végeláthatatlanul hömpölyög tovább, és hogy éhes, gonosz nátha facsarja az orrát, és egy cseppet sem tetszik neki, ahogyan a Hegy mogorván és fenyegetően tekint le rá, ahogy egyre közelebb kerülnek hozzá.

Ez a hely sokat változott azóta, hogy a törpék még a hegyek közt éltek. Hatalmas árvizek és esőzések dagasztották fel a kelet felé folyó vizeket, s a mocsár és a láp mindkét oldalon egyre nagyobb és nagyobb területeket nyelt el.

Mint láthatjuk, Bilbó végül is az egyetlen alkalmas úton érkezett. De ő ezt nem tudta.

Egy idő múltán azonban a folyó kissé délebbre fordult, s a Hegy ismét eltűnt szem elől.

A nap már lenyugodott, mikor az Erdei-folyó egy újabb éles keleti kanyar után belefutott a Hosszú-tóba.

A Hosszú-tó! Bilbó sosem gondolta volna, hogy bárminemű víz, ami nem tenger, ilyen óriásinak tűnhet. Olyan széles volt, hogy az átellenes part kicsinek és távolinak látszott, viszont olyan hosszú, hogy az északi vége, mely a Magányos Hegy felé mutatott, egyáltalán nem is látszott.

Az Erdei-folyó torkolatától nem messze terült el az a város, amelyről Bilbó már hallott a tündék beszélgetéséből a király pincéjében. Nem a partra épült, hanem egyenesen a tóra. És itt nem tündék laktak, hanem emberek, akiknek még volt bátorságuk a távoli sárkányhegy árnyékában élni.

Még mindig jól éltek abból a kereskedelemből, amit Déllel bonyolítottak a nagy folyón keresztül, de a régmúlt időkben, mikor Völgyváros fent északon gazdag volt és virágzott, a város lakói tehetősek és hatalmasok voltak.

De az emberek minderre már alig emlékeztek, bár néhányan még mindig énekeltek olyan dalokat, melyek a Hegy törpekirályairól és a sárkány eljöveteléről szóltak. Sőt, némelyek arról is daloltak, hogy Thror és Thrain egy napon visszatér, s az arany patakokban ömlik majd a hegy kapuin keresztül. De ez a szép legenda nem nagyon befolyásolta mindennapi életüket.

Mihelyt a hordókból álló tutaj láthatóvá lett, csónakok sorjáztak elő a város mólóiról, és hangos kiáltások köszöntötték a kormányosokat. A tutajt hamarosan kivontatták az Erdei-folyó áramlatából és lehorgonyozták a város felé vezető nagy híd parti hídfőjétől nem messze.

Hamarosan emberek érkeznek majd délről, és magukkal viszik a hordók egy részét, másokat pedig megtöltenek azokkal a javakkal, melyeket csak azért hoztak, hogy felszállítsák a folyón, az erdei tündék otthonába. Addig a hordók szabadon lebegtek a vízen, mialatt a tutajt kormányzó tündék és a hajósok bementek mulatozni Tóvárosba.

Éléggé meglepődtek volna, ha látják, hogy mi történik odalent a parton, miután mind elmentek, s az éjszaka árnyai beborítottak mindent.

Élsz, vagy meghaltál? Ha ennivalót akarsz és folytatni ezt az ostoba kalandot, ami végtére is a ti kalandotok, nem az enyém, jobb lenne, ha megcsapkodnád a karodat, életet masszíroznál a lábadba, és megpróbálnál segíteni, hogy kiszabadítsam a többieket, amíg még lehet!

UMMMM

Thorin persze belátta Bilbó igazát, úgyhogy néhányat még nyögdécselt, aztán összeszedte magát, és amennyire tőle telt, segített a hobbitnak. Nehéz és utálatos munka volt, mire a sötétben, a hideg vízben evickélve rátaláltak a megfelelő hordókra.

Remélem, soha többé nem szagolok almát! Az én hordóm azzal volt teli. Almaszagot szívni megállás nélkül, mikor alig birsz mozdulni, fázol, és már rosszul vagy az éhségtől, őrjítő! Mindent felfalnék széles e világon, megállás nélkül csak ennék, bármit – csak ne alma legyen!

A két legboldogtalanabb Balin és Dwalin volt. Bifurt és Bofurt kevésbé viselte meg az utazás, és szárazabbak is voltak. Fili és Kili szinte mosolyogva másztak elő, csak egy-két karcolás esett rajtuk.

Szegény kövér Bombur vagy aludt, vagy nem is volt magánál, Dori, Nori, Oin és Gloin pedig teljesen átázott, s alig éltek már. Ott feküdtek tehetetlenül a parton, úgy kellett őket egyesével elcipelni onnan.

Nos hát, itt lennénk! Szerintem köszönetet kellene mondanunk a szerencsecsillagunknak és Zsákos úrnak. Ezt mindenképpen joga van elvárni, habár örültem volna, ha valami kényelmesebb módot talál az utazásra. Mindamellett ismételten a lekötelezettjei lettünk, Zsákos úr, de a leghálásabbak akkor leszünk majd, ha végre megvacsoráztunk és felépültünk.
De addig is, mi a következő teendőnk?
Tóvárost javasolnám, mi mást?
Mivel más javaslatra természetesen nem kerülhetett sor, Thorin, Fili, Kili és a hobbit a többieket hátrahagyva elindult a part mentén a nagy híd felé.
A hídfőnél őrök álltak, de nem figyeltek túlságosan, mivel hosszú ideje nem történt már semmi, ami szükségessé tette volna az éberséget. Ezek után nem meglepő, hogy az őrök tábortűz mellett iszogattak és tréfálkoztak a kunyhójukban, s nem hallották meg, mikor a törpék kiszabadítására sor került.
Ki vagy te és mit akarsz?
Thorin vagyok, Thrain fia, aki Thrornak, a Hegymély Királyának fia volt! Visszatértem! A város urát kívánom látni!
Erre rettentő izgalom támadt. Az ostobábbak közül néhányan kirontottak a kunyhóból, mintha csak arra számítanának, hogy a Hegy arannyá változik az éj leple alatt, s a tó vize máris sárgán csillogna.
És ezek kicsodák?
Apám lányának fiai, Fili és Kili a Durin nemzetségből, és Zsákos Bilbó, aki nyugatról utazott ide velünk.
Ha békével jöttetek, tegyétek le a fegyvereiteket!
És ez igaz is volt. A késeiket elvették az erdei tündék, csakúgy, mint a kardjukat, Orcristot.
Nincs fegyverünk.
Bilbónál még ott volt a rövid kardja, jól elrejtve, mint mindig, de erről bölcsen hallgatott.
Nincs szükségünk fegyverre, nekünk, akik az ősi regék jövendölése szerint visszatérünk saját városunkba, de enynyiőtök ellen nem is tudnánk felvenni a harcot.
Vezessetek uratokhoz!
Ez eggyel több ok arra, hogy odavezessetek. Elgyötörtek vagyunk és éhesek ez után a hosszú út után, és jó néhány társunk beteg.
Éppen lakomázik.
Szóval siessetek, ne vesztegessünk több szót, különben az uratoknak lesz egy-két szava hozzátok!
Kövessetek hát!

Thorin vagyok, Thrain fia, aki Thrornak, a Hegymély Királyának fia volt!
Visszatértem!
Ezek itt a királyunk foglyai, akik megszöktek a börtönből, semmirekellő csavargó törpék, akik semmivel sem tudták igazolni magukat, miközben az erdeinkben ólálkodtak, és zaklatták a népünk fiait.
Igaz ez?
Igaz az, hogy a Tündekirály jogtalanul utunkat állta, s minden ok nélkül tömlöcbe vettetett minket, miközben hazafelé tartottunk a saját országunkba.
De se lakat, se zár nem tudja megakadályozni az ősi regék jövendölte hazatértünket! Ez a város nincs az erdei tündék kezén. A Tóváros lakóinak urához intézem szavaimat, nem pedig a király tutajosaihoz.

A Város Ura habozott. A Tündekirály nagy hatalommal rendelkezett arrafelé, s ő semmi módon nem kívánt ellenséges viszonyba kerülni vele, s az ősi énekekben sem nagyon hitt, sokkal inkább foglalkoztatta a kereskedés és az üzlet, a szállítmányok és az arany. Éppen ennek köszönhette a pozícióját.

Mások azonban másképp gondolkodtak, és szerencsére a dolog nélkülerendeződött el.

Hegymély királya,
Kivájt kövek ura,
Ezüstforrás lordja,
Visszajő, haza!

Tavak szikrát hánynak,
Örvend patak és ér,
Véget ér a bánat,
Hegymélyúr visszatér.

Az, hogy Thror unokája tért vissza, nem pedig Thror maga, a legkevésbé sem zavarta őket. Azt pedig, hogy hogyan kerül a hobbit a történetbe – bár egyetlen dalban sem történt még a leghalványabb utalás sem rá –, a nagy nyüzsgölődésben senki sem firtatta.

Ami a Város Urát illeti, hamarosan belátta, hogy pillanatnyilag semmiképp sem tehet mást, mint hogy enged az általános felbuzdulásnak, s ő is úgy tesz, mintha elhinné, hogy Thorin az, akinek mondja magát.

Nem sokkal ezután, hihetetlen lelkesedés közepette, a többi törpét is bekísérték a városba. Thorinnak és társainak átengedtek egy hatalmas házat, s ők hamarosan ismét alaposan kikövéredtek és megerősödtek. S napról napra jobban kedvelték a kis hobbitot.

Bilbó azonban nem felejtkezett meg a mogorva Hegyről, s a sárkány is gyakran eszébe jutott. Mindemellett rettenetesen náthás is volt.

Dagyod köszödöb.

Két hét elmúltával Thorin már az induláson kezdett gondolkozni. Addig kellett segítséget kérnie, amíg még tartott a város lelkesedése. Így hát beszélt a Város Urával és a tanácsosaival, s elmondta, hogy neki és a társainak hamarosan útnak kell indulniuk a Hegy felé.

És akkor először az Úr meglepődött, s talán egy kissé meg is rémült. Eltűnődött rajta, vajon Thorin csakugyan az ősi királyok leszármazottja-e. De azt egyáltalán nem sajnálta, hogy útjára bocsáthatta a társaságot. Igen költséges volt eltartani őket.

Természetesen, Thorin, Thrain fia, aki Thror fia volt! Meg kell kapnod a jussodat.

Kapj meg minden segítséget, amit csak nyújthatunk, és mi bízunk nagylelkűségedben, mikor királyságod majd visszanyered!

Így egy szép nap, bár már erősen benne jártak az őszben, a szelek hűvösen süvítettek, a fák lombja pedig erősen megfogyatkozott, három nagy csónak hagyta el Tóváros partjait. Kerülőutakon lovakat és pónikat küldtek, hogy a kiszemelt kikötőben várjanak rájuk.

Az Úr és a tanácsosok búcsút intettek nekik. Az emberek a rakparton és az ablakokon kihajolva énekeltek.

Csak egyvalaki volt rettentő boldogtalan: Bilbó.

Kétnapi evezés után elértek a Hosszú-tó végéig, s a Folyófolyón folytatták útjukat. A harmadik nap végére, mikor már néhány mérföldet megtettek felfelé, kieveztek a folyó bal, azaz nyugati partjára, és lehorgonyoztak.

amennyit tudtak, felpakoltak a pónik hátára, a többi holmit egy sátorban raktározták el. A városiak közül azonban senki sem volt hajlandó velük maradni még erre az egy éjszakára sem, ilyen közel a Hegy árnyékához.

Másnap újra útra keltek. Az út kimerítő volt, csendben, óvatosan kellett haladniuk. Tudták, hogy útjuk végéhez közelednek, s hogy ez a vég akár rettenetes is lehet.

a környező táj kopárrá és kietlenné vált, noha valamikor, Thorin elmondása szerint, zölden pompázott. Elérték a Sárkánypusztát, s egyúttal eljött az év vége is.

Mindamellett úgy jutottak el a Hegy lábáig, hogy semmiféle veszéllyel nem találkoztak, s sárkánynak semmi nyomát nem látták, ha csak nem azt, hogy milyen pusztává tette a fészkének környékét. A nagy déli nyúlvány nyugati oldalán ütöttek először tábort, mely a Hollódombnak nevezett magaslatban végződött. Állt rajta egy régi őrtorony, de egyelőre nem mertek felmászni oda, túlságosan védtelennek látták.

Mielőtt elindultak volna átkutatni a Hegy nyugati nyúlványait a titkos ajtó után, melybe minden reményüket vetették, Thorin előreküldött egy felderítő csapatot, hogy kikémlelje a déli vidéket, ahol a Főkapu állt.

Ez minden, ami a Völgyvárosból megmaradt. A hegyoldalt zöldellő erdők borították, s a védett völgy szép és gazdag volt azokban a napokban, mikor a városban megkondultak a harangok.

Galin Thorin társa volt azon a napon, amikor a sárkány megjelent.

Forduljunk vissza! Itt semmi hasznosat nem tehetünk. És ezek a fekete madarak sem tetszenek nekem, mintha a gonosz kémei lennének.

A sárkány még most is ott él a hegy alatti vájatokban, legalábbis a füstből erre következtetek.

Ez nem bizonyít semmit! Bár nem kételkedem benne, hogy igazad van. De ha egy kis időre el is távozott volna, valószínűleg akkor is füst és gőz szállna ki a kapukon, hiszen az összes terme odabent tele lehet a bűzös kipárolgásával.

Ilyen borús gondolatok forogtak a fejükben, miközben a felettük károgó varjak kíséretében igyekeztek vissza a táborhelyükre. Nem is olyan rég, júniusban, még Elrond szívélyes házának vendégei voltak, mostanra az ősz már lassan télbe fordult, s olybá tűnt, mintha e kellemes időszak óta évek teltek volna el. Útjuk végéhez közeledtek, de küldetésük célját éppoly távolinak érezték, mint valaha.

Egyikükben sem maradt már túl sok lelkesedés.

Különös, de Bilbóban még több, mint a társaiban. Gyakran elkérte Thorin térképét, vizsgálgatta, és a rúnáknak és azoknak a holdbetűknek a jelentésén tűnődött, amelyeket Elrond felolvasott.

Átköltöztették a táborukat a Hegy nyugati oldalára, ahol a sárkány pusztításának kevesebb nyomát látták, s némi fű is akadt a pónijaiknak.

Ebből a nyugati táborból, melyre sziklák és falak árnyéka vetült, míg csak a nap alá nem bukott az erdő irányába, kisebb csapatokban nap mint nap útnak indultak, hogy a hegyoldalra vezető ösvények után kutassanak.

Ő volt az, aki rávette a törpéket, hogy megkezdjék veszélyes kutatásukat a titkos ajtó után a nyugati lejtőkön.

És nap mint nap eredménytelenül tértek vissza a táborba.

De végül is váratlanul megleltek, amit kerestek. Bilbó, Fili és Kili egy keskeny csapás nyomaira bukkantak, mely gyakran eltűnt, majd újból előbukkant, és felvezetett egészen a déli gerinc csúcsáig, majd végül egy még keskenyebb párkányig.

Mikor lepillantottak, rájöttek, hogy a völgy vé-gében emelkedő szikla csúcsán állnak, s a saját táborukra néznek le.

Aztán a fal szétnyílt, és egy kis meredek falú, félkör alakú barlangféleségbe jutottak, melynek az aljában fű nőtt, s csend és nyugalom honolt benne. A bejáratot, amelyre rákeresztek, odalentről nem láthatták, mert a szikla eltakarta, távolabbról pedig azért nem, mert olyan keskeny volt, hogy nem látszott többnek egy sötét repedésnél.

Hátul egyenes fal emelkedett, mely olyan függőleges és sima volt, mintha kőműves munkája lett volna, ám illesztésnek vagy hasadéknak nyoma sem látszott, sem ajtófélfának vagy küszöbnek, sem keresztrúdnak, retesznek vagy kulcslyuknak, mégsem kételkedtek benne, hogy végre megtalálták az ajtót.

Ütögették, lökdösték és rángatták, könyörögtek, hogy nyíljon ki, még ajtónyitó varázslatok töredékeivel is próbálkoztak, de semmi sem mozdult.

Így aztán kimerülten elindultak visszafelé a hosszú úton.

Csákányokat és sok egyéb eszközt hoztak magukkal a Tóvárosból. Kezdetben ezekkel próbáltak boldogulni. De amikor rácsaptak a kőre, a szerszámok nyele ripityára tört, acélfejük elrepedt vagy meghajlott, mint az ólom, s a törpék karja erősen megrándult.

Hányaszmódszerrel, ezt már tisztán látták, nem mennek semmire az ellen a mágikus erő ellen, amellyel a kaput lezárták. Meg aztán az erős visszhang is elrémisztette őket.

Bilbó magányosnak és fárasztónak találta a küszöbön való üldögélést – perze valójában nem volt semmiféle küszöb, de viccesen annak nevezték a fal és a nyílás közti kis füves területet, emlékezve Bilbó rég elhangzott szavaira, még mikor a váratlan társaság a hobbitlyukhoz megérkezett.

Ha a törpék megkérdezték, mit csinál, azt felelte: „Ti mondtátok, hogy az én feladatom az lesz, hogy üljek a küszöbön és gondolkozzak, azon felül, hogy be kell jutnom valahová, így aztán ülök és gondolkodom."

Ezen az éjszakán nagy izgalom uralkodott a táborban. Reggel Bifurt és Bofurt hátrahagyták, hogy őrizzék a pónikat, a többiek pedig felmentek az újonnan felfedezett ösvényen a kis füves bemélyedésig. Itt felütöttek egy harmadik tábort, a szükséges holmikat kötelek segítségével húzták fel odalentről.

Ugyanily módon tudták időnként leereszteni egyik-másik tevékenyebb törpét, például Kilit, hogy híreket cseréljenek a lentiekkel, vagy részt vegyenek az őrségben odalent.

De attól tartok, gondolatai nem annyira a feladaton jártak, hanem inkább azon, vajon mi lehet most a messzi távolban, a csendes Nyugati Vidéken, a Dombon és az odújában.

Holnap kezdődik az ősz utolsó hete.

S az ősz után itt a tél.

Én el nem mozdulok innen! Túl kövér vagyok az ilyen repkedéshez. És az összecsomózott kötelek sem bírnák el a súlyomat.

Aztán az új év, s a szakállunk olyan hosszúra nő majd, hogy a szikláról a völgy aljába ér, s itt még mindig semmi nem történik. Ugyan mit tesz értünk a mi betörőnk? Mivel van neki egy láthatatlanná tévő gyűrűje, immár különlegesen nagyszerű dolgokat hajthat végre! Arra gondoltam, bemehetne a Főkapun, és körbeszimatolhatna egy kicsikét!

Jóságos ég! Most már ilyesmiket kezdenek forgatni a fejükben! Mindig szegény fejemnek kell kihúznia őket a csávából, legalábbis amióta a varázsló elhagyott bennünket. Most mi a csodát csináljak?

Szerencsére ez nem volt igaz, mint később majd láthatjuk.

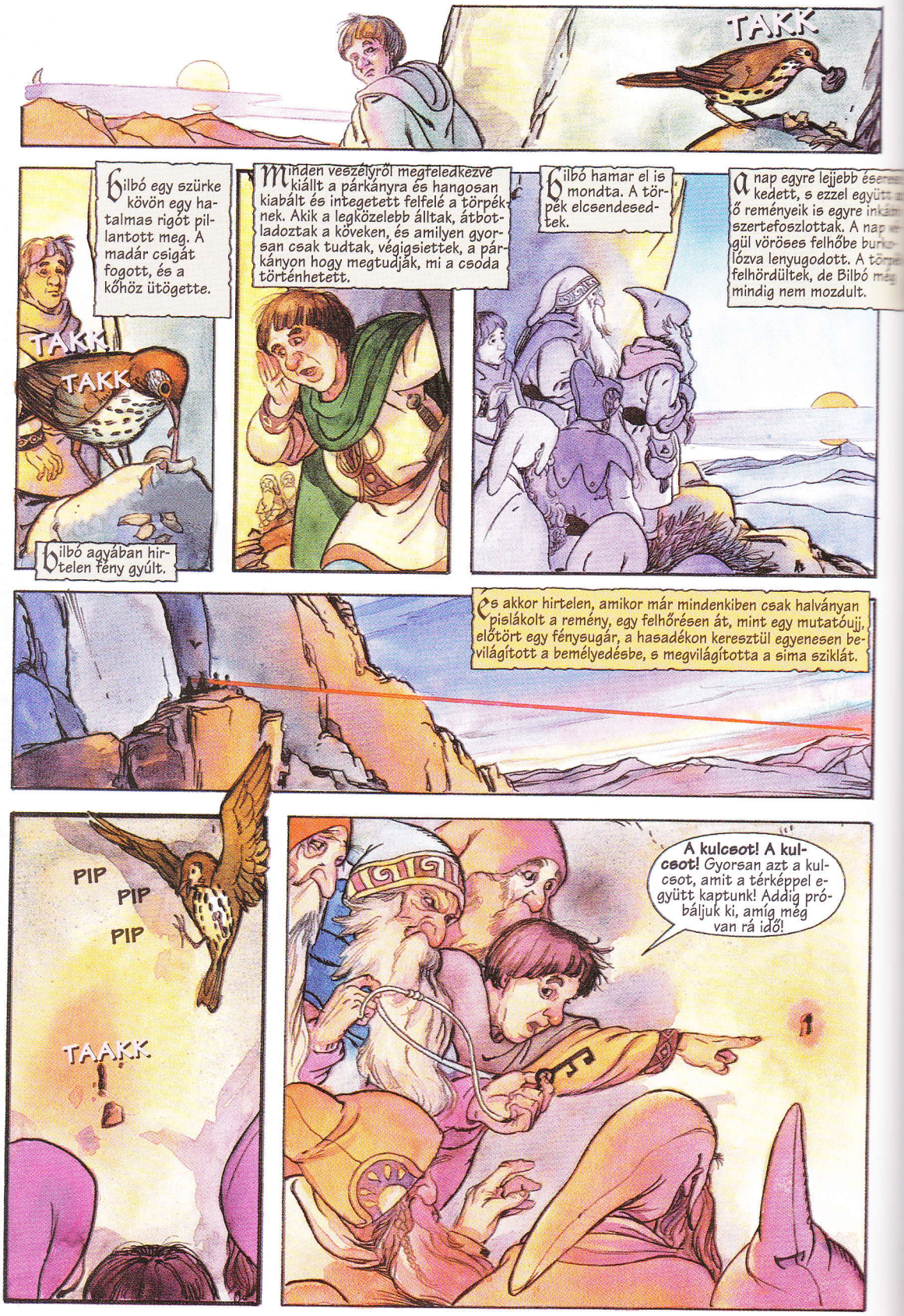
TAKK
Bilbó egy szürke kövön egy hatalmas rigót pillantott meg. A madár csigát fogott, és a kőhöz ütögette.
TAKK
TAKK
Bilbó agyában hirtelen fény gyúlt.
Minden veszélyről megfeledkezve kiállt a párkányra és hangosan kiabált és integetett felfelé a törpéknek. Akik a legközelebb álltak, átbotladoztak a köveken, és amilyen gyorsan csak tudtak, végigsiettek, a párkányon hogy megtudják, mi a csoda történhetett.
Bilbó hamar el is mondta. A törpék elcsendesedtek.
A nap egyre lejjebb ése
kedett, s ezzel együtt
ő reményeik is egyre inkám
szertefoszlottak. A nap
gül vöröses felhőbe burk
lózva lenyugodott. A tör
felhördültek, de Bilbó még
mindig nem mozdult.
És akkor hirtelen, amikor már mindenkiben csak halványan pislákolt a remény, egy felhőrésen át, mint egy mutatóujj, előtört egy fénysugár, a hasadékon keresztül egyenesen bevilágított a bemélyedésbe, s megvilágította a sima sziklát.
PIP
PIP
PIP
TAAKK
A kulcsot! A kulcsot! Gyorsan azt a kulcsot, amit a térképpel együtt kaptunk! Addig próbáljuk ki, amíg még van rá idő!

KLAKK
Mindannyian nekifeszültek az ajtónak, s a sziklafal egy része lassan megnyílt. Hosszú, egyenes nyílások jelentek meg rajta, melyek egyre szélesebbek lettek. Egy öt láb magas és három láb széles ajtó tárult ki előttük, amely lassan, hangtalanul fordult befelé.
A sötétség ködként áramlott ki a hegyoldalon támadt résből, az orrukig sem láttak, olyan áthatolhatatlan feketeség tátongott a szemük előtt, mely ásító torokként vezetett befelé a mélybe.
Most jött el az ideje, hogy a mi nagyra becsült Zsákos urunk, aki hosszú utunkon oly jeles társnak bizonyult, s méreteit messze meghaladón bátornak és találékonynak bizonyult, megtegye azt a szolgálatot, amiért annak idején Társaságunk tagjává fogadtuk, most jött el az ideje annak, hogy kiérdemelje a jutalmát.
Ha úgy érted, szerintetek az én feladatom elsőként belépni a titkos járatba, ó, Thrain fia, Tölgyfapajzsi Thorin, úgy növekedjék a szakállad még hosszabbra, akkor mondd azt, és legyen úgy!
Vissza is utasíthatnám, hisz már kétszer is kihúztalak titeket a pácból, úgyhogy véleményem szerint már így is kiérdemeltem némi jutalmat.
De a „harmadik alkalom fizet meg mindenért", ahogy apám szokta volt mondani, s valamiért én is úgy érzem, nem utasíthatom vissza a kérést. Talán kezdek jobban bízni a szerencsémben, mint annak előtte, mindenesetre azt hiszem, azonnal megyek és bekukucskálok, hogy túlessek végre a dolgon.
Tehát ki jön velem?
Bilbó nem is számított rá, hogy tömegesen jelentkeznek majd, így hát nem volt csalódott. De az öreg Balin, az őrszem, eléggé megkedvelte a hobbitot.
Na jó, én hajlandó vagyok belépni veled, s talán egy kicsit el is kísérlek az úton, hogy szükség esetén segítséget hívhassak.

A legtöbb, amit a törpék javára mondhatunk, hogy szándékukban állt valóban méltányos fizetséget adni Bilbónak a szolgálataiért. Végül is azért hozták magukkal, hogy elvégezzen egy kellemetlen feladatot, s egyáltalán nem bánták, ha szegény kis ördög ezt vállalja és meg is teszi, de készek voltak mindent elkövetni, hogy kihúzzák a bajból, ha esetleg belekeveredne.

Bizony ez így van: a törpék nem hősök, hanem igen megfontolt népek, akik nagyon sokra tartják a pénzt. Egyesek ravaszak, csalárdok és tisztességtelenek, mások viszont nem azok, hanem igen rendesek, olyanok, mint Thorin és társai. Már ha az ember nem vár tőlük sokat.

Sokkal könnyebben haladtak előre, mint azt Bilbó gondolta volna. Ez nem valami goblinbejárat volt, vagy a hegyi tündék rögös barlangja. Ezt a járatot törpék alkották, tudásuk és gazdagságuk teljében.

Balin egy helyen, ahol még láthatta az ajtó halovány körvonalait, s az alagút visszhangjának köszönhetően hallotta a többiek suttogó hangját odakintről, megtorpant.

Sok szerencsét, Zsákos úr!

Ekkor Bilbó az ujjára csúsztatta a gyűrűjét, s mert a visszhang figyelmeztette, hogy még a hobbitok óvatosságánál is jobban ügyeljen rá, hogy ne csapjon semmi zajt, hangtalanul elindult lefelé, s csak ment, ment, ment, egyre lejjebb és lejjebb a sötétségbe. Reszketett a félelemtől, de kis arca elszánt volt és komor. Már most is más hobbit volt, mint az, aki zsebkendő nélkül rohant el Zsákvégből valamikor.

Most aztán nyakig benne vagy, Zsákos Bilbó!

Akkor este kevéredtem bele ebbe az egészbe, amikor a vendégeket fogadtam. A legkevésbé sincs szükségem semmiféle sárkány őrizte kincsre, felőlem akár mind itt is maradhatna. Bárcsak felébrednék, és azt találnám, hogy ez a randa alagút csak az én előszobám!

Tényleg valami ragyogást látok odalent, vagy csak a szemem káprázik?

Valóban ragyogás volt. És ahogy közeledett hozzá, egyre nőtt, növekedett. És az alagútban kétségkívül forróbb volt a levegő. A fülét pedig valami morajló hang ütötte meg, mely aztán egy hatalmas állat horkolásának félreérthetetlen hangjává erősödött, mely ott aludt a hobbit előtt, lent a vörös izzás mélyén.

Ezen a ponton Bilbó megtorpant. S az volt a legbátrabb tett az életében, mikor innen is tovább ment. Mindazok a félelmetes dolgok, melyek ezután történtek, ehhez képest már igazán semmiségnek tűntek. Az igazi harcot ott vívta meg az alagútban egyedül, mielőtt még megláthatta volna, miféle rettentő veszély leselkedik még rá.

Akárhogy is, rövidke megtorpanás után folytatta az útját, egyenesen az alagút végéig. Majdnem teljesen sötét volt, de a sziklás padlózat közeléből ragyogó fény sugárzott.

Szmóg tüze!
Ha azt mondjuk, hogy Bilbónak elakadt a lélegzete, azzal épphogy csak megközelítjük az igazságot. Nincs szó, mely ki tudná fejezni az ámulatát, mióta az emberek már más nyelvet beszélnek, mint amit a tündéktől tanultak, még akkor, mikor a világ csupa csoda volt.
Bilbó hallott már regéket és mondákat a sárkányok felhalmozta mesés gazdagságról, de ennek a kincsnek a fénye, pompája és ragyogása minden képzeletét felülmúlta.
Szívét ugyanaz a varázslat töltötte el, és ugyanaz a vágy mardosta, mint a törpéket, s csak állt ott, és dermedten bámulta a felbecsülhetetlen mennyiségű és értékű kincset, szinte megfeledkezve a félelmetes felvigyázóról.

Mintha évek teltek volna el, míg ott állt és bámult, míg aztán, szinte akarata ellenére, óvatosan odalopakodott a hozzá legközelebb heverő kincshalomhoz. Fölötte ott tornyosult az alvó sárkány, még álmában is iszonytató fenyegetésként.

Megragadott egy kétfülű kupát, mely olyan nehéz volt, hogy épp csak elbírta, és aggodalmas pillantást vetett fölfelé.

Szmóg horkolásának üteme megváltozott.

Ekkor Bilbó futásnak eredt. Szíve hangosan zakatolt, s lába még annál is jobban reszketett, mint amikor lefelé igyekezett.

Sikerült! Ez majd bebizonyítja nekik! Még hogy „inkább néz ki fűszeresnek, mint tolvajnak!" Hát ilyet sem fogunk többé hallani!

Nem is mondták. A törpék rettentően örültek, hogy viszontláthatják a hobbitot, hátba veregették, megdicsérték, s örömmel ajánlották fel neki mind jómaguk, mind a családjuk eljövendő nemzedékeinek szolgálatát.

A törpék javában örvendeztek elveszett kincseik megtalálásának, mikor hirtelen hatalmas moraj támadt odalent a hegy mélyén, mintha egy ős öreg vulkán elhatározta volna magát, hogy újból kitör, s a hosszú alagúton olyan bőgés és tombolás hangja söpört végig, hogy a szikla is megremegett alattuk.

Bizony Szmóggal még számolni kellett. Az ember nem hagyhat számításon kívül egy élő sárkányt. Pláne, hogy az rájött: egy kancsó hiányzik!

Rablás! Tűzvész! Gyilkosság! Ilyesmi még nem történt azóta, mióta itt él a Hegy mélyén! Dühe leírhatatlan volt, az a fajta düh volt ez, amikor a gazdagok, azok, akiknek többjük van, mint amennyit elvezni tudnának, hirtelen elveszítenek valamit, ami már régóta az övék, bár sohasem használták és sohasem volt szükségük rá.

A sárkányok, bár igazából sok hasznát nem veszik rengeteg kincsüknek, mégis az utolsó darabig fejben tartják, mijük van, főleg ha már régóta az övék, s ez alól a szabály alól Szmóg sem volt kivétel.

Egyetlen gondolata az volt, hogy átfésüli az egész hegyet, míg a tolvaj nyomára nem bukkan, szét nem tépi és agyon nem taposa.

Gyorsan! Gyorsan! Az ajtó! Az alagút! Itt nem biztonságos!

A kuzinjaim, Bombur és Bofur! Elfeledkeztünk róluk! Odalent vannak a völgyben! Le fogják mészárolni őket, és a pónijainkat is, és minden holminkat elveszítjük! Semmit sem tehetünk!

Ugyan már! Nem hagyhatjuk magukra őket. Hol vannak a kötelek? Igyekezzetek!

Bofur felmászott, s még nem történt semmi. Aztán Bombur is felmászott, és még mindig semmi. Aztán felkerült néhány szerszám és némi egyéb holmi, s akkor rájuk tört a vész.

Szárnysuhogás hallatszott. Vörös fény villant a sziklák csúcsán. A sárkány megérkezett.

Éppen csak arra maradt idejük, hogy batyuikat maguk után vonszolva visszameneküljenek az alagútba.

Szegény állatainknak végük van! Semmi sem menekülhet, amit Szmóg egyszer megpillant!

Forró lehelete kiégette a fűszálakat az ajtó előtt, behatolt a résen, amit hagytak, és megperzselte az ott rejtőzőket. Egész éjjel hallották a feletük repkedő sárkány dühödt üvöltését. Sokáig vadászott hiába, míg a hajnal le nem hűtötte a dühét. Se el nem felejtené, se meg nem bocsátaná a lopást, még ha ezer év alatt parázsló sziklává változna is, de várni, azt tudott. Lassan és csendesen visszamászott a fészkébe, s félig behunyta a szemét.

Nos hát, itt vagyunk, és itt is kell maradnunk, ha csak valamelyikőtöknek nincs kedve Szmóg orra előtt a nyílt pusztában visszabandukolni az igencsak távoli folyóhoz.

Mikor eljött a reggel, a törpék félelme is alábbhagyott, és sokáig tanakodtak, hogy most mi a teendő.

Szerinted mit tegyünk, Zsákos úr?

Pillanatnyilag semmi sem jut az eszembe – már ha a kincs elszállításán gondolkodtok. Ez nyilvánvalóan azon múlik, hogy mellénk szegődik-e a szerencse, és meg tudunk-e szabadulni Szmógtól.

A sárkányoktól való megszabadulás egyáltalán nem az én szakterületem, de ajánlok valamit: nekem itt a gyűrűm, úgyhogy még ma délben lemászom. Ha valamikor, akkor ez idő tájt Szmóg szunyókálni fog, én pedig kikémlelem, mire készül. Talán történik valami.

„Minden sárkányféregnek megvan a maga gyenge pontja", ahogy az apám szokta volt mondani. Bár abban bizonyos vagyok, hogy ezt nem személyes tapasztalataiból szűrte le.

Persze a törpék mohón kaptak az ajánlaton. A kis Bilbót már eddig is nagyon tisztelték, de mostanra ő vált a küldetésük igazi vezetőjévé. Saját gondolatokkal és tervekkel állt elő.

A vén Szmóg kifáradt és alszik. Nem láthat és nem hallhat. Bátorság, Bilbó!

Azonban elfelejtkezett, vagy az is lehet, hogy sose hallott a sárkányok remek szaglásáról. És a másik kellemetlen tényről, hogy fél szemüket még alvás közben sem hunyják le, ha valami rosszra számítanak.

NOS, TE TOLVAJ! ÉRZEM A SZAGODAT, ÉS ÉRZEM A KISUGÁRZÁSODAT. HALLOM A LÉLEGZETEDET. JER, CSAK, JER! RAGADJ CSAK MEG VALAMIT! JUT IS, ÉS MÉG MARAD IS!

Ó, nem, köszönöm, félelmetes Szmóg! Nem ajándékért jöttem, csak azért, hogy egy pillantást vethessek rád, és lássam, valóban oly hatalmas vagy-é, mint ahogy azt a rólad szóló történetek regélik. En nem hittem bennük. De a regék és énekek meg sem közelítik a valóságot!

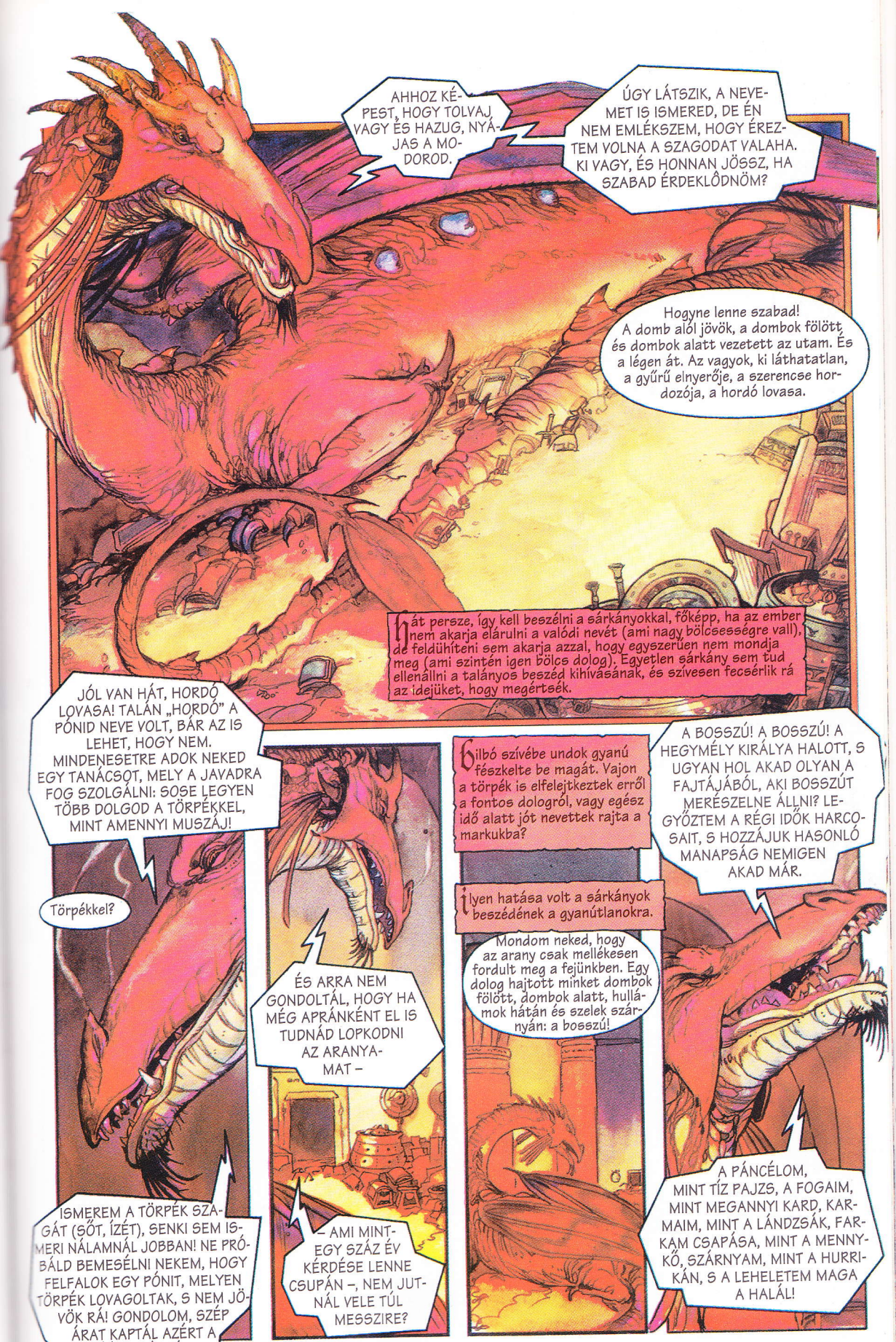
AHHOZ KÉPEST, HOGY TOLVAJ VAGY ÉS HAZUG, NYÁJAS A MODOROD.
ÚGY LÁTSZIK, A NEVEMET IS ISMERED, DE ÉN NEM EMLÉKSZEM, HOGY ÉREZTEM VOLNA A SZAGODAT VALAHA. KI VAGY, ÉS HONNAN JÖSSZ, HA SZABAD ÉRDEKLŐDNÖM?
Hogyne lenne szabad! A domb alól jövök, a dombok fölött, és dombok alatt vezetett az utam. És a légen át. Az vagyok, ki láthatatlan, a gyűrű elnyerője, a szerencse hordozója, a hordó lovasa.
Hát persze, így kell beszélni a sárkányokkal, főképp, ha az ember nem akarja elárulni a valódi nevét (ami nagy bölcsességre vall), de feldühíteni sem akarja azzal, hogy egyszerűen nem mondja meg (ami szintén igen bölcs dolog). Egyetlen sárkány sem tud ellenállni a talányos beszéd kihívásának, és szívesen fecsérlik rá az idejüket, hogy megértsék.
JÓL VAN HÁT, HORDÓ LOVASA! TALÁN „HORDÓ" A PÓNID NEVE VOLT, BÁR AZ IS LEHET, HOGY NEM. MINDENESETRE ADOK NEKED EGY TANÁCSOT, MELY A JAVADRA FOG SZOLGÁLNI: SOSE LEGYEN TÖBB DOLGOD A TÖRPÉKKEL, MINT AMENNYI MUSZÁJ!
Törpékkel?
ISMEREM A TÖRPÉK SZAGÁT (SŐT, ÍZÉT), SENKI SEM ISMERI NÁLAMNÁL JOBBAN! NE PRÓBÁLD BEMESÉLNI NEKEM, HOGY FELFALOK EGY PÓNIT, MELYEN TÖRPÉK LOVAGOLTAK, S NEM JÖVÖK RÁ! GONDOLOM, SZÉP ÁRAT KAPTÁL AZÉRT A KUPÁÉRT MÚLT ÉJJEL.
ÉS ARRA NEM GONDOLTÁL, HOGY HA MÉG APRÁNKÉNT EL IS TUDNÁD LOPKODNI AZ ARANYAMAT –
– AMI MINTEGY SZÁZ ÉV KÉRDÉSE LENNE CSUPÁN –, NEM JUTNÁL VELE TÚL MESSZIRE?
Bilbó szívébe undok gyanú fészkelte be magát. Vajon a törpék is elfelejtkeztek erről a fontos dologról, vagy egész idő alatt jót nevettek rajta a markukba?
Ilyen hatása volt a sárkányok beszédének a gyanútlanokra.
Mondom neked, hogy az arany csak mellékesen fordult meg a fejünkben. Egy dolog hajtott minket dombok fölött, dombok alatt, hullámok hátán és szelek szárnyán: a bosszú!
A BOSSZÚ! A BOSSZÚ! A HEGYMÉLY KIRÁLYA HALOTT, S UGYAN HOL AKAD OLYAN A FAJTÁJÁBÓL, AKI BOSSZÚT MERÉSZELNE ÁLLNI? LEGYŐZTEM A RÉGI IDŐK HARCOSAIT, S HOZZÁJUK HASONLÓ MANAPSÁG NEMIGEN AKAD MÁR.
A PÁNCÉLOM, MINT TÍZ PAJZS, A FOGAIM, MINT MEGANNYI KARD, KARMAIM, MINT A LÁNDZSÁK, FARKAM CSAPÁSA, MINT A MENNYKŐ, SZÁRNYAM, MINT A HURRIKÁN, S A LEHELETEM MAGA A HALÁL!

Mindig úgy tudtam, hogy a sárkányok bőre lágyabb odalent, különösen a ... hmm ... mellkasuk tájékán. De nem kétséges, hogy valaki, aki így fel van vértezve, erre is gondolt.
AZ ÉRTESÜLÉSED MÁR IDEJÉTMÚLT! NÉZD!
FENT ÉS LENT EGYARÁNT VASPIKKELYEK ÉS KEMÉNY DRÁGAKÖVEK PÁNCÉLJA VÉD. NINCS PENGE, MELY MEGSÉRTHETNE ENGEM.
EHHEZ MIT SZÓLSZ?
Káprázatosan lenyűgöző! Tökéletes! Hibátlan! Elképesztő!
Nos hát igazán nem rabolhatom káprázatosságod drága idejét, s nem foszthatom meg a jól megérdemelt pihenésétől. A ponikat nem könnyű elkapni. És a tolvajokat sem!
Ám agában Bilbó azt gondolta: „Vén bolond! Hiszen a bal melled egy helyütt oly csupasz, mint egy házatlan csiga!"
HUUSSSSSS
Sose nevess élő sárkány szemébe, Bilbó, te ostoba! Ennek a kalandnak még közel sincs vége!
A délután már estébe fordult, mikor Bilbó kiért az alagútból. Ám a hobbit aggódott és rossz érzések gyötörték, s csak nehezen lehetett bármit is kihúzni belőle.
A fenébe ezzel a madárral! Azt hiszem, hallgatózik. Nem tetszik nekem!
Hagyd békén! A rigók barátságos, jó állatok. Az az ősi fajta, amely valaha errefelé volt honos, hosszú életű volt és varázserővel bírt. A Völgyváros lakói értettek a nyelvükön, és hírvivőnek használták őket.
Nos, ha ebben töri a fejét, hamarosan lesz hír, amit elvihet Tóvárosba, ámbár kétlem, hogy akad ott még valaki, aki a rigónyelvvel bajlódnék.
Miért, mi történt?
Így aztán Bilbó elmesélt mindent, amire emlékezett.
Biztos vagyok benne, hogy tudja, a Tóvárosból jöttünk, és onnan kaptunk segítséget, s az a borzasztó gyanúm, hogy a következő lépése a város ellen irányul majd.
Ha engem kérdezel, szerintem mindent nagyon jól csináltál, egy nagyon hasznos dolgot mindenesetre megtudtál, és épségben visszatértél. Nagy kegy és áldás lehet majd egyszer, hogy tudjuk, akad egy csupasz hely az öreg bestia gyémánt mellényén.

Egész idő alatt, míg beszéltek, a rigó mindvégig fülelt, míg végül az első csillagok előbújtak, s a madár hangtalanul kiterjesztette szárnyait és elröppent. S egész idő alatt, míg beszéltek, Bilbó egyre kedvetlenebb lett, s egyre inkább balsejtelmek gyötörték.

Úgy érzem, egyáltalán nem vagyunk itt biztonságban. Szmóg minden pillanatban előbújhat. Az egyetlen reményünk, hogy jól elbújunk az alagútban, és magunkra zárjuk az ajtót.

A törpék végül is úgy tettek, ahogy mondta, bár az ajtót nem nagyon akaródzott becsukniuk. A terv túl vakmerő volt, hisz senki sem tudhatta, vajon képesek lesznek-e kinyitni odabentről.

És az a gondolat, hogy ott állnak bezárva egy helyen, ahonnét az egyetlen kijárat egy sárkány vackán keresztül vezet, nem tűnt túl lelkesítőnek.

Egy jó darabig még ott ültek bent, és nyitott ajtó mellett folytatták a megbeszélést.

A szó azokra a gonosz megjegyzésekre terelődött, melyeket a sárkány a törpékről ejtett. De Thorin azt mondta: „Ami a te részedet illeti, Zsákos Bilbó, biztosíthatlak, hogy több mint hálásak vagyunk azért, amit tettél, s ígérjük, a tizennegyed részedet te magad választhatod majd ki, amint lesz min osztozkodnunk, és mi mindent megteszünk majd érted, amit csak tudunk, és a szállítás költségeiből is kivesszük a részünket, amikor arra kerül a sor".

Az Őskő! Az Őskő! Olyan volt, mint egy gömb, ezernyi csiszolt lappal, ezüstként ragyogott a tűz világosságában, akár víztükör a napfényben, akár a hó a csillagok alatt, akár az esőcseppek holdvilágnál.

Csukjátok be az ajtót! Minden porcikám retteg ettől a sárkánytól. Csukjátok be, mielőtt még késő lenne!

Aztán a beszélgetés a rengeteg kincsről folyt tovább, Thror hatalmas aranykupájáról, Girionnak, a Völgyváros urának ötszáz smaragdból álló nyakláncáról. Ám mind közül a legszebb az a nagy fehér drágakő volt, melyet a törpék a Hegy tövében találtak, a Hegy Szíve, Thrain Ősköve.

Nekiveselkedtek az ajtónak, s az egy csattanással becsapódott. És belülről még csak nyoma sem volt semmiféle kulcslyuknak. Ott voltak bezárva a Hegy belsejébe!

De éppen csak hogy még időben.

DAMMM

Így tört ki Szmóg dühe, mikor nem talált senkit, és nem látott semmit, még ott sem, ahol érzése szerint a kijáratnak kellett volna lennie.

HORDÓ LOVASA, TE! A SZAGOD UGYAN ISMERETLEN, DE HA NEM IS VAGY A TÓVÁROSIAK KÖZÜL VALÓ, AKKOR IS ŐK SEGÍTETTEK!

LÁSSANAK HÁT ŐK IS, ÉS JUSSON ESZÜKBE, KI IS A HEGYMÉLY VALÓDI KIRÁLYA!

Ezenközben a törpék csak ültek a sötétben. Nem tudták, mennyi idő telt el, és moccanni is alig mertek. Aztán végül, hosszú napoknak tűnő várakozás után, mikor a levegő hiányától már fulladoztak és szédelegtek, nem bírták tovább.

Próbáljuk meg kinyitni az ajtót! Tüstént éreznem kell az arcomon a szelet, különben meghalok!

Azt hiszem, inkább taposson el Szmóg odakint, mint hogy itt fulladjak meg!

De rájöttek, hogy sem kulcs, sem varázslat, melynek egykor engedelmeskedett, az ajtót nem nyitja ki többé.

Csapdába estünk! Ez a vég. Itt fogunk meghalni!

Ugyan, ugyan! „Amíg élünk, remélünk", ahogy az apám szokta volt mondani. És persze a „harmadik alkalom fizet meg mindenért". Újra lemegyek az alagútba. Az egyetlen út, ami kivihet innen, az lefelé vezet. S úgy vélem, ez alkalommal jobban teszitek, ha mindannyian velem jöttök.

Kétségbeesésükben a törpék belementek a dologba. Egyre lejjebb és lejjebb haladtak, s bár Bilbó óvigyázatosságból minduntalan megállt és fülelt, odalentről semmi nesz sem hallatszott.

Szeretném tudni, mit forgat most Szmóg a fejében.

Talán gyújthatnánk némi fényt, és körbepillanthatnánk, mielőtt a szerencse megfordul.

De Bilbó nem tudta meggyőzni a törpéket, hogy csatlakozzanak hozzá. Mint azt Thorin kifejtette, hivatalosan még mindig Zsákos Bilbó volt a csapat tolvaja és felderítője. Ha megkockáztatja, hogy fényt gyújt, az a maga dolga. Ők majd megvárják szépen az alagútban, amíg visszatér és beszámol nekik.

Így hát leültek az ajtó mellé és figyeltek. Időnként, amíg még elég közel járt, egy-egy villanás és csilingelés jelezte, hogy valami aranytárgyba botlott.

Aztán látták, hogy egy pillanatra megtorpan és lehajol, de hogy miért, azt nem tudták.

Az Őskő volt az, a Hegy Szíve. Legalábbis Bilbó úgy sejtette, Thorin leírása alapján, mert két ilyen drágakő nem is létezhetett még ennyi rengeteg kincs közt sem, sőt az egész világon.

Most aztán tényleg tolvaj vagyok! De szerintem el fogom mondani a törpéknek – majd valamikor. Ők mondták, hogy magam választhatom ki a részemet, és azt hiszem, én ezt választom, ők pedig megtarthatják az összes többit!

Valamiért mégis az a kellemetlen érzése támadt, hogy a választási lehetőségek közt ez a pompás drágakő nem szerepelt, s ebből még baj lesz.

Egyetlen röpke pillantás a kincsekre újraélesztette törpeszívük minden tüzét, s ha egy törpe szíve, akár a tisztességesebbé is, feldobog az arany és a drágakövek látványától, hirtelen vakmerővé válik, s néha kissé meg is vadul.

Csakugyan, a törpéknek már nem volt szükségük nógatásra. Alig várták, hogy átkutathassák a termet, amíg még lehet, és készséggel elhitték azt is, hogy Szmóg nem tartózkodik otthon.

Összegyűjtötték a drágaköveket, teletömték velük a zsebeiket, s amit már nem tudtak magukkal cipelni, hatalmas sóhajtások közepette engedték ki a kezeik közül. Thorin járt ebben az élen, fel-alá kutatott valami után, amire nem bukkant rá. Az Őskövet kereste, de ezt senkinek sem mondta.

Aztán a törpék páncélt és fegyvereket akasztottak le a falról, és magukra öltötték.

Zsákos úr! Itt van a jutalmad első részlete! Vesd le a régi kabátodat, és vedd fel ezt!

Pompásan érzem magam, de azt hiszem, elég furcsán mutathatok ebben. Hogy nevetnének rajtam odahaza a Dombon! Azért mégse bánnám, ha lenne egy tükör kéznél.

Thorin! Mi legyen ezután? Most már fel vagyunk ugyan fegyverkezve, de mit ért valaha is bármiféle fegyver Szmóg, a Rettenthetetlen ellen? A kincset még nem szereztük vissza teljesen. Bár már nem az arany után kutatunk, hanem a kiút után, a jó szerencsénket pedig már túl sokáig tettük próbára.

Igazat szólsz! Menjünk! Majd én vezetlek benneteket. Ezer év alatt sem felejteném el ennek a palotának az útjait.

Hosszú lépcsősorokon másztak fel, s visszhangos folyosókon haladtak lefelé, aztán megfordultak, s újabb lépcsők következtek felfelé, aztán még újabb lépcsők...

... s íme! Előttük a fényes napvilág!

Soha nem gondoltam volna, hogy ezen az ajtón kinézek még valaha. De azt se hittem soha, hogy egyszer ilyen boldoggá tesz, hogy láthatom a napot, s hogy érezhetem a szellő simogatását az arcomon. De jaj! A szél hideg! És nem hinném, hogy Szmóg küszöbe a legbiztonságosabb...

Keressünk egy helyet, ahol megpihenhetünk egy kicsit!

Helyes! És azt hiszem, tudom is, hogy merre menjünk. A Hegy délnyugati végénél lévő régi őrhelyet kellene megkeresnünk.

Milyen messze van ide?

Olyan ötórányi gyaloglás, azt hiszem. Van, vagy legalábbis volt egy ösvény, amely az útról letérve felfelé vezet a Hollódombon lévő őrhelyhez. Nem lesz könnyű megmászni, még ha a régi lépcsőfokok meg is vannak.

Jaj nekem! Még több gyaloglás és még több hegymászás, mindez reggeli nélkül! Vajon hány reggelit és más étkezést mulasztottunk el abban az utálatos, óramentes, időfaló lyukban?

Igazság szerint két éjszaka és a közbeeső nap telt el (s nem is minden táplálék híján) azóta, hogy a sárkány megpróbálta szétzúzni a mágikus ajtót, de Bilbó már nem egészen tudta nyomon követni az idő múlását, s felőle épp úgy lehetett volna egyetlen éjszaka, mint egy hét.

Ejnye, ejnye! Ne nevezzétek az én palotámat utálatos lyuknak! Várjátok csak meg, míg megtisztítják és újból kidíszítik!

Erre aligha kerülhet sor, míg Szmóg él. De addig is, hol van Szmóg? Egy jó reggelit adnék érte, ha tudnám! Remélem, nem a hegyen ülve figyel minket!

Némi gyaloglás után megpihentek, s ettek amit tudtak, főképp krekszet és vizet. (Ha tudni akarjátok, mi az a kreksz, hát csak annyit mondhatok, hogy nem ismerem a receptjét, de valami olyasmi, mint a kétszersült, sokáig eláll, és úgy tartják, tápláló, bár egyáltalán nem számít finomságnak, sőt, elég egyhangú étel, csak a rágás gyakorlására alkalmas. A tóvárosi emberek készítették, hosszú utakra tartaléknak.)

Ezután folytatták az útjukat, míg végre, valamikor késő délután, feljutottak a hegygerincre, s megpillantották a téli napot, amint éppen alábukik nyugat felé.

A sziklaszobából elnéztek nyugatra, de nem láttak semmit, keletre néztek, ott is semmi, s délen sem volt semmi nyoma a sárkánynak, csak rengeteg madarat láttak gyülekezni. Csak nézték meredten, és nem tudták mire vélni a dolgot. Még akkor sem jutottak közelebb a megoldáshoz, amikor az első hideg csillag kigyúlt az égen.

Itt hajdanán mindig őrök álltak, bár talán túl kényelmesek voltak, máskülönben jóval hamarabb figyelmeztettek volna a sárkány jövetelére, s akkor minden másképp alakulhatott volna. Akárhogy is, most megpihenhetünk ezen a rejtekhelyen, és sok mindent láthatunk úgy, hogy minket közben nem lát meg senki.

Ezzel nem sokat érünk, ha láttak minket közeledni.

Ha ti is – mint a törpék –, szeretnétek tudni, mi történt Szmóggal, akkor vissza kell mennünk addig az estéig, mikor két nappal ezelőtt megpróbálta összezúzni a sziklaajtót, aztán dühödten elrepült.

Nézzétek! Megint az a fény! Múlt éjjel az őrök látták felgyúlni, aztán úgy éjfél után elkezdett halványodni, majd hajnalban kihunyt. Valami történik odafent.

Talán a Hegymély Királya aranyat kovácsol. Hosszú idő telt el azóta, hogy északra távozott, ideje lenne már, hogy az énekek szavai ismét igazolódjanak.

Miféle király? Minden valószínűség szerint a sárkány pusztító tüzét látjuk, a sárkányét, aki az egyetlen királya a Hegymélynek, akit valaha is ismertünk.

Te mindig ilyen sötét dolgokat jósolsz! Árvíztől kezdve megmérgezett halakig. Gondolhatnál egyszer valami vidámabbra is!

Arany folyó hömpölyög lefelé a Hegyről!

A sárkány jön, vagy én bolondultam meg! Romboljátok le a hidakat! Fegyverbe! Fegyverbe!

Nyomban figyelmeztető harsonák hangja harsant, s visszhangzott végig a sziklás parton. A város minden edényét megtöltötték vízzel, minden katona fegyvert ragadott, minden dárda és íj készenlétben állt, s a partra vezető hidat lerombolták.

Így történt hát, hogy a sárkány nem találta a tóvárosiakat egészen készületlenül.

Hőgve söpört végig a város felett. Nyílvesszők záporoztak feléje, s csattantak vasból és drágakövekből álló páncélzatán, majd visszapattantak és Szmóg leheletétől lángra kapva, sisteregve hullottak alá a tóba.

Az íjak pattogása és a harsonák zengése a végletekig felszította a sárkány dühét, s elvakultan őrjöngött.

Az emberek kiáltoztak és sikoltoztak, mikor föléjük ért, s Szmóg a hidak felé vette útját, de a terve nem sikerült! A híd nem volt sehol, s ellenségei egy szigeten gyülekeztek, mely mély vízben állt, s ezt a vizet túlságosan is mélynek, sötétnek és hidegnek találta.

Már időtlen idők óta nem akadt, aki szembe mert volna szállni vele, s most sem merészkedtek volna, ha nincs egy komoly hangú férfi (a neve Bard volt), aki fel s alá szaladgált, lelkesítette az íjászokat, és arra biztatta a Város Urát, hogy adja ki a parancsot: küzdjenek az utolsó nyílvesszőig!

Tűz csapott elő a sárkány torkából, aztán kegyetlen dühében egyenest levágott a nyílzáporon keresztül, arra sem ügyelve, hogy pikkelyes oldalát fordítsa ellenfelei felé. Csak arra tudott gondolni, hogy lángba borítsa a városukat.

DAMMMM

Kiolthatatlan lángok szöktek a magasba az éjszakában. Újabb és újabb csapások következtek, s újabb és újabb házak kaptak lángra és omlottak össze, de még nem akadt olyan nyílvessző, mely feltartóztatta volna Szmógot, vagy akár csak jobban megsebezte volna, mint egy mocsári légy csípése.

Az emberek már minden oldalról ugráltak be a vízbe. A piactavon asszonyokat és gyerekeket lökdöstek megrakott csónakokba. Maga az Úr is az aranyozott csónakjához igyekezett, azt remélve, hogy a zűrzavarban majd elevezhet, s így megmentheti a saját életét.

Hamarosan az egész város kihal, s minden porig, jobban mondva tóig ég.

Volt azonban egy csapat íjász, akik még tartották magukat az égő házak között. Az ő kapitányuk volt Bard, aki Girionnak, a Völgyváros Urának – akinek felesége és gyermeke annak idején a Folyó-folyón keresztül megmenekült a romok közül – volt kései leszármazottja.

Addig lődözött, míg már csak egy nyílvesszője maradt.

Várj! Várj!

A hold lassan felkel, s mikor a sárkány röptében feléd fordul, keresd a bal mellén a csupasz helyet!

Egy vén rigó szólt. Bard meglepetten vette észre, hogy érti, amit mond, mivel ő a Völgyváros sarjai közül való volt.

Nyílvessző! Fekete nyílvessző! Téged tartogattalak utolsónak! Te sohasem hagytál cserben, s én is mindig megtaláltalak. Apám hagyott rám, rá pedig az őseiről szállt.

Ha csakugyan a Hegymély valódi Királyának műhelyei kovácsoltak, úgy most eredj, szállj sebesen!

A sárkány ezúttal még alacsonyabbra ereszkedett, s ahogy megfordult, a holdfényben fehéren ragyogtak a hasán a csillogó drágakövek – egyetlen helyet kivéve.

A hatalmas íj húrja megpendült.

A fekete nyílvessző egyenesen a sárkány bal mellének csupasz része felé repült.

Ahogy eltalálta, mindenestől el is tűnt, a hegye, a szára, sőt még a tollak is a végén, akkora erővel szállt.

Egyetlen fülsiketítő kiáltással, mely ledöntötte a fákat és kettéhasította a sziklákat, Szmóg lángot okádva a levegőbe szökkent, hanyatt fordult, és megsemmisülve zuhant alá a magasból.

Egyenesen a városra esett. Utolsó rángásaival szilánkokra zúzott mindent. A tó vize felforrt, s mindent ellepett a gőz, mely fehéren áradt szét a hirtelen támadt sötétben, a hold fénye alatt.

Egy sistergés, egy utolsó örvénylés, aztán csend. Így lett vége Szmógnak és Esgarothnak, de nem úgy Bardnak.

A szél elvitte Esgaroth népének panaszos hangját, mellyel elpusztult városukat, elveszett javaikat és lerombolt házaikat siratták. S első panaszuk és dühük az Uruk ellen irányult, aki oly hamar elhagyta a várost, mikor még voltak olyanok, akik hajlandóak voltak védelmezni.

Talán jól ért az üzlethez, kiváltképp a saját üzletéhez, de semmit sem ér, ha bármi komoly történik.

Bárcsak Bard ne halt volna meg! Akkor őt választanánk királyunkká. Sárkányölő Bard a Girion nemzetségből! Ó, jaj nekünk, hogy elveszítettük!

De hát Bard nem halt meg! A vízbe vetette magát, mikor megölte az ellent! Én vagyok Bard a Girion nemzetségből, én vagyok, aki megölte a sárkányt

Bard a király!

Bard a király!

Girion **Völgyváros** ura volt, nem pedig **Esgaroth** királya! Tóvárosban mindig az öregek és bölcsek közül választottunk vezetőt, s nem tűrtük az egyszerű harcosok uralmát.

Hadd térjen vissza „Bard király" a maga birodalmába! Bátorsága révén Völgyváros felszabadult, s hazatérésének már semmi nem áll útjába. Bárki, aki akar, vele tarthat. A bölcsek itt maradnak, abban a reményben, hogy újjáépíthetjük a városunkat.

Éljen az íjász! Le a pénzeszsákokkal!

Én vagyok az utolsó, aki alábecsülné Bardnak, az íjásznak a tettét. De miért, ó, népem, miért engem vádoltok mindenért? Ha szabad kérdeznem, ugyan ki ébresztette fel álmából a sárkányt? Kik kaptak tőlünk gazdag ajándékokat és bőséges segítséget, s kik hitették el velünk, hogy az ősi regék valóra válnak? S miféle aranyat küldtek nekünk alá a folyón jutalomból?

Sárkánytüzet és pusztítást! Vajon kitől követelhetjük a jóvátételt a károkért, s az özvegyeink és árváink megsegítését?

Minek vesztegetjük szavainkat és mérgünket azokra a szerencsétlen teremtményekre? Kétségtelen, hogy Szmóg tüze őket veszejtette el elsőként, még mielőtt hozzánk látogatott volna.

S miközben beszélt, a szívébe lopódzott a gondolat, hogy a Hegy mesés kincse most már őrizetlenül és gazdátlanul hever. A Város Urának szavaira gondolt, hogy Völgyvárost újjáépítik, ha talál az újjáépítéshez embereket.

Ez most nem a dühös szavak ideje, uram, vagy annak, hogy változások nagyszabású terveit fontolgassunk. Fontos munkát kell elvégeznünk. Továbbra is a szolgálatodra állok, bár lehetséges, hogy egy idő múlva megfogadnám a tanácsodat, és visszamegyek északra mindazokkal, akik hajlandóak lesznek követni.

Aztán Bard elsietett, hogy segédkezzen a tábori utasításoknál, és hogy gondoskodjék a betegek és sebesültek ellátásáról. S akárhol megfordult, mindenütt futótűzként terjedt az emberek között, hogy a mérhetetlen kincs most már őrizetlen, s ez kissé felvidította őket bánatukban.

Jól is volt ez így, hisz ez az éjszaka gyászos volt és keserű. Menedék csak keveseknek jutott (a Város Urának igen), élelem is csak kevés volt (még az Urnak sem elegendő), és sokan megbetegedtek a nedvességtől, a hidegtől és a bánattól, s később meg is haltak.

Az elkövetkező napokban rengeteg volt a betegség és nagy volt az éhség.

Időközben Bard átvette a vezetést, és a maga elképzelése szerint adta a parancsokat, bár mindig a Város Urának nevében. Valószínűleg az emberek nagy részét elvitte volna az ősz után hamar beköszöntő tél, ha nem érkezik segítség.

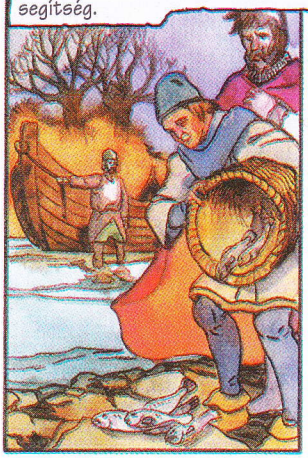

De a segítség hamar megérkezett, mert Bard nyomban sebes hírnököket küldött a folyón fel az Erdőbe, hogy az erdei tündék királyának segítségét kérje, s ezek a hírvivők már úton lévő seregekkel találkoztak, bár még csak három nap telt el Szmóg támadása óta.

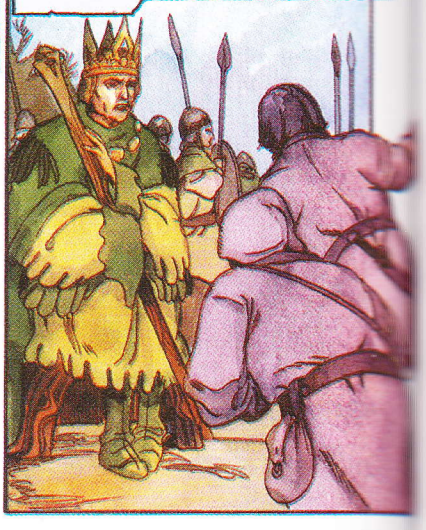

A Tündekirály saját hírnökeitől kapta a jelentést, és azoktól a madaraktól, akik szerették a népét, és már sok mindent tudtak arról, ami történt. Az összes szárnyas közt, akik a Sárkánypuszta határvidékén éltek, hatalmas volt a felbolydulás.

A hír bejárta a Ködös Hegyek fenyőerdeit is: „Szmóg halott!" Beorn is meghallotta faházában, és a goblinok is tanácsot ültek barlangjaikban.

De amikor a királyhoz eljutott Bard kérése, megszánta őket, és visszafordította seregét, mely eredetileg egyenesen a Hegy felé tartott – hisz ő sem feledkezett meg Thror legendás kincsiről –, és sietve vonult le a folyó mentén a Hosszú-tóhoz. A serege számára nem volt elegendő csónakja és tutaja, de igen sok holmit küldött előre a vízen.

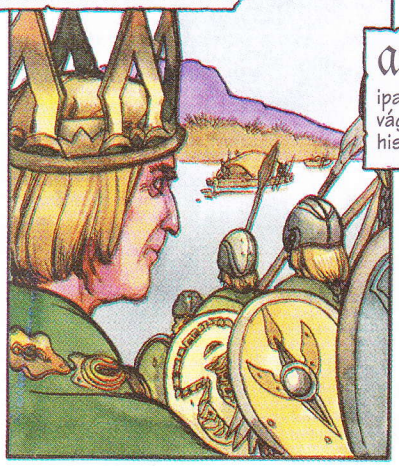

Alig öt nappal a sárkány pusztulását követően elérkeztek a város partjaihoz, és megpillantották a romokat. A Város Ura kész volt bármilyen alkut kötni a jövőt illetően, viszonzásul a Tündekirály segítségéért.

Terveik hamarosan készen voltak. A Város Ura ott maradt néhány iparossal és ügyes tündével, akik fát vágtak és kunyhókat emeltek a parton, hisz közeledett a tél.

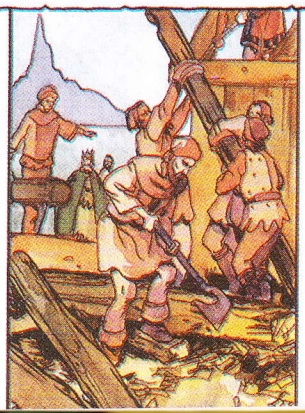

De az összes katona, aki még harcolni tudott, és a Tündekirály csapatának nagy része felkészült az indulásra észak felé, a Hegyhez. Így történt, hogy a város pusztulását követő tizenegyedik napon seregeik éle áthaladt a tövégi sziklakapukon és eljutott a puszta vidékre.

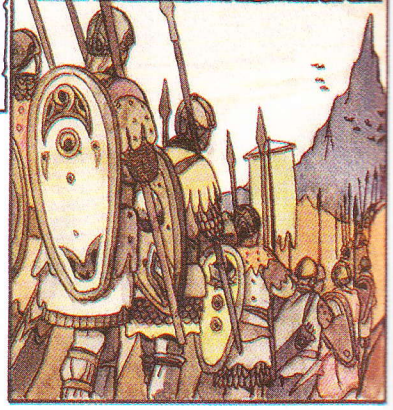

Itt valami furcsa dolog történik. Az őszi madárköltözések ideje elmúlt már, s ezek a madarak soha nem is hagyják el a földjüket. Seregélyeket látok és pintyek rajait, s rengeteg dögevő madarat, mintha csata volna készülőben!
Már megint itt van az a vén rigó! Úgy látszik, megmenekült, mikor Szmóg összezúzta a hegyoldalt.
Mintha akarna nekünk mondani valamit. Bár holló lenne! Akkor megérteném
PIP
PIP
PIP
PIP
Úgy tudtam, nem szereted őket. Mintha tartottál volna tőlük, mikor a legutóbb erre jártunk.
PIP
PIP
PIP
PIP
Azok varjak voltak! És mint olyanok, kellemetlen, gyanús kinézetű teremtmények, és komiszak is. A hollók azok mások. Valamikor jó barátság fűzte őket Thror népéhez, s gyakorta hoztak nekünk titkos híreket.
Ezt a dombot magát hajdanán Hollódombnak hívták, mert élt itt egy bölcs és neves pár, a vén Kark és a felesége. De nemigen hinném, hogy akadnak még mostanában ebből az ősi nemzetségből errefelé.
Hát lehet, hogy mi nem értjük őt, de ez a vén madár ért minket, abban biztos vagyok. Figyeljetek, és meglátjuk, mi lesz!
PIP
PIP
PIP
PIP
PIP
Nem sokkal később szárnycsapkodás hallatszott, a rigó visszatért, s vele együtt egy elvénhedt öreg madár.
Ó, Thorin, Thrain fia, és Balin, Fundin fia, én Roäk vagyok, Kark fia. Kark már nem él, de valaha nagyon jól ismertétek őt. A Hegy hatalmas hollóinak most én vagyok a vezére.
Lássátok! A madarak újból gyülekezőben vannak, hogy visszatérjenek a Hegyre délről, keletről és nyugatról, mert híre kelt, hogy Szmóg halott!
Halott!
Halott!
Halott!
Akkor hát oktalanul féltünk, s miénk a kincs!
Igen, halott. A rigó, hogy a tolla soha ki ne hulljon, látta meghalni a bestiát, s az ő szavaiban bízhatunk. Biztonságban visszatérhettek az alagutakba, minden kincs a tiétek – legalábbis ebben a pillanatban.
De a madarakon kívül sokan mások is gyülekeznek errefelé. A tündék egy csapata már úton is van, és seregélyeket látok és pintyek rajait, s rengeteg dögevő madár kíséri őket abban a reményben, hogy csata lesz és öldöklés. A tavi emberek arról suttognak, hogy szerencsétlenségüket a törpéknek köszönhetik, mert Szmóg lerombolta a városukat, ők pedig otthontalanok, és sokan meghaltak közülük. S ők is a kincseitekből várnak kárpótlást, akár élők vagytok, akár holtak.
Tizenhárom igen csekély maradéka Durin hatalmas népének, mely hajdanán itt élt. Ha megfogadjátok a tanácsomat, ne bízzatok a Tóváros Urában, hanem inkább abban, aki a sárkányt leterítette az íjával.
Hosszú vigasztalanság után újra beköszönthet a béke a törpék, az emberek és a tündék közt, de lehet, hogy ennek nagy ára lesz majd aranyban. Beszéltem.

Köszönjük neked Roäk, Kark fia! Sosem fogunk megfeledkezni rólad és a népedről. De amíg mi élünk, semmi aranyunkat tolvajok vagy erőszakoskodók el nem veszik.
És megkérnélek téged, hogy küldjetek hírvivőt a Vasdombra, a kuzinomnak, Dainnak, mert neki sok jó fegyverese van, és ők élnek ide a legközelebb. Kérd meg, hogy igyekezzen!
Nem ítélem meg, hogy jól cselekszetek-e, de megteszem, amit tehetek.
Most pedig vissza a Hegy mélyére! Nem sok vesztegetni való időnk van!
Minthogy már hallottatok egyet s mást az események felől, tudhatjátok, hogy a törpéknek állt még néhány nap a rendelkezésére. Így hát nekifogtak, hogy megerősítsék a főkaput. Szerszámok akadtak bőven, s az ilyesfajta munkához a törpék nagyon értettek.
Mialatt dolgoztak, a hollók folyamatosan szállították a friss híreket. Így tudták meg, hogy a Tündekirály serege a Tó felé vette az útját, s még maradt egy lélegzetvételnyi idejük.
Négy nap múlva értesültek róla, hogy a tavi emberek és a tündék egyesített serege gyors iramban közeledik a Hegy felé. De mostanra már több volt a reményük, ha beosztással élnek, van néhány hétre való élelmük, főként kreksz, természetesen, amit már nagyon untak, de a kreksz még mindig sokkal jobb, mint a semmi, s a kaput is sikerült eltorlaszolni egy szögletes kövekből rakott fallal, melyet nem kötött habarcs, de vastag volt és magas, s teljesen elzárta a nyílást.
Aztán eljött az éjszaka, mikor hirtelen rengeteg tűz és fáklya lángját látták fellobbanni odalent délen, a Völgyvárosban.
Megérkeztek! S a táboruk igen hatalmas. Minden bizonnyal az alkonyat leple alatt értek a völgybe a folyó két partja mentén.
Aznap éjjel a törpék nem sokat aludtak.

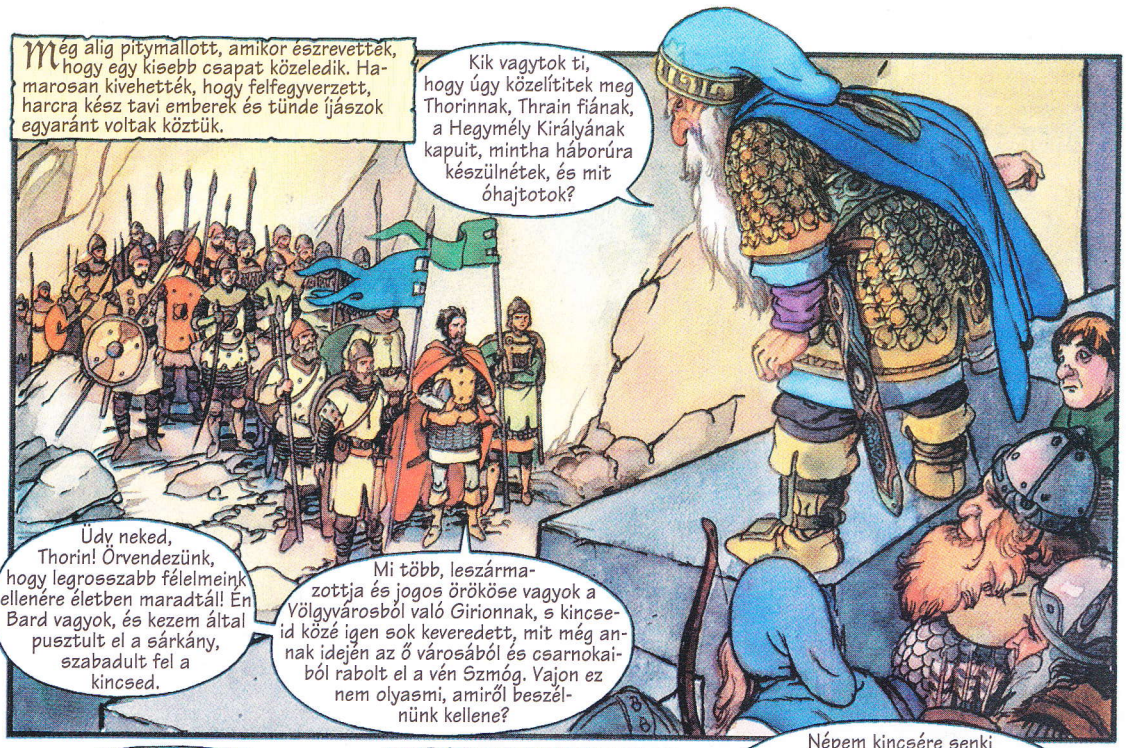
Még alig pitymallott, amikor észrevették, hogy egy kisebb csapat közeledik. Hamarosan kivehették, hogy felfegyverzett, harcra kész tavi emberek és tünde íjászok egyaránt voltak köztük.
Kik vagytok ti, hogy úgy közelítitek meg Thorinnak, Thrain fiának, a Hegymély Királyának kapuit, mintha háborúra készülnétek, és mit óhajtotok?
Üdv neked, Thorin! Örvendezünk, hogy legrosszabb félelmeink ellenére életben maradtál! Én Bard vagyok, és kezem által pusztult el a sárkány, szabadult fel a kincsed.
Mi több, leszármazottja és jogos örököse vagyok a Völgyvárosból való Girionnak, s kincseid közé igen sok keveredett, mit még annak idején az ő városából és csarnokaiból rabolt el a vén Szmóg. Vajon ez nem olyasmi, amiről beszélnünk kellene?

Mindemellett, utolsó csatája során Szmóg lerombolta Esgaroth lakosainak otthonait, s én még mindig városuk Urának szolgálatában állok. Az ő nevében is beszélek, mikor megkérdem, nem gondolsz-e az ő népének bánatára és nyomorúságára? Ők segítettek téged a szükségben, s viszonzásként csak pusztulást hoztatok rájuk, még ha kétségkívül akaratlanul is.
Mármost ezek a szavak méltányosak és igazak voltak, még ha büszkén és komoran is hangzottak, s Bilbó azt gondolta, Thorin tüstént elismeri a bennük rejlő igazságot. De nem számolt az arany hatalmával, melyen a sárkány oly sokáig ült, sem pedig a törpeszívek igazi természetével.
Népem kincsére senki emberfia nem támaszthat igényt, mert Szmóg, aki azt elrabolta tőlünk, őket is megfosztotta életüktől és otthonaiktól. A kincs nem Szmógé volt, így rémtettei sem kárpótolhatók azzal, hogy szétosztjuk egy részét. A tavi emberek segítségét becsületesen megfizetjük majd – a megfelelő időben.
De semmit, még egy vekni árát sem vagyunk hajlandóak fenyegetésre feladni. Hasonlóképp, a Tündekirály embereivel sem fogok egyezkedni, akikre egyáltalán nem jó szívvel emlékszem. Ebben az osztozkodásban nekik semmi helyük. Menjetek hát, mielőtt felröppentjük nyilainkat!

A Tündekirály a barátom, s a népem segítségére sietett a szükségben, bár erre a barátságon kívül semmi sem kötelezte.
Hagyunk egy kis időt, hogy újból átgondold a szavaidat és térjen vissza bölcsességed. Hamarosan visszatérünk.

Néhány óra múltán a zászlóvivők visszatértek, harsonások léptek elő, és megfújták a harsonákat.

Esgaroth és az Erdő nevében, Thrain fiához, Tölgyfapajzsi Thorinhoz szólunk, s felszólítjuk, hogy alaposan fontolja meg a felhozott követeléseinket, vagy ellenségünkké nyilvánítjuk!

Legkevesebb egy tizenketted részét a kincsnek át kell adja Bardnak, mint a sárkány elpusztítójának, s mint Girion örökösének, s ebből a jussból Bard maga fog hozzájárulni Esgaroth megsegítéséhez.

De ha Thorin barátainak tekintené és becsülné a környező népeket, mint ősei egykoron, akkor a magáéból is juttatna valamit a Tóváros lakóinak.

Ha ellenséges a válaszod, akkor a Hegyet ostromzár alá vesszük. Addig el nem hagyhatjátok, míg a magatok jószántából fegyverszünetet és béketárgyalást nem kértek. Nem emelünk fegyvert rátok, és megtarthatjátok az aranyatokat. Akár meg is ehetitek, ha akarjátok!

TAKK

A napok lassan és nehezen vánszorogtak. Thorin olyan elszántan makacs volt, hogy a többiek még ha akartak volna, sem mertek ellenkezni vele, de valójában a legtöbben hasonlóképp gondolkodtak, mint ő. Talán csak az öreg, kövér Bomburt és Filit meg Kilit leszámítva. És persze Bilbó is helytelenítette az események egész ilyetén fordulását.

Az egész hely még mindig a sárkány szagától bűzlik, rosszul vagyok tőle. A kreksz meg már egyszerűen nem megy le e tokomon.

Kutassatok át minden zugot az Őskő után! Atyám Ősköve egymaga többet ér, mint egy egész aranyfolyam, számomra pedig egyszerűen felbecsülhetetlen értékű. Az egész kincsből ezt az egyet tekintem a magaménak, s bosszúm utoléri azt, aki rátalál és megtartja magának.

Bilbó mégsem szólt róla. És amint a napok egyre nehezebben viselhetővé váltak, kis fejében lassan egy terv kezdett körvonalazódni.

Aztán a hollók hírét hozták, hogy Dain több mint ötszáz törpe kíséretében már csak mintegy kétnapi járásra van Völgyvárostól.

Bár a törpék kemény népek, nem valószínű, hogy legyőzik az ostromló sereget, de ha még így is történne, mit nyernénk vele? Nyomukban már itt a hó és a tél. Hogyan juttok élelemhez a környező vidékek barátsága és jóindulata nélkül? A kincs okozza majd a veszteteket, noha a sárkány már nincs is többé!

A hó és a tél megviseli mind az embereket, mind a tündéket. Barátaimmal a hátuk mögött, s a téllel a nyakukban talán ők is viszszafogottabban tárgyalnak majd.

Aznap éjjel Bilbó elhatározta magát.
Rettentő hideg van! Bárcsak rakhatnánk idefent is tüzet, ahogyan ők lent a táborban!
Odabent jó meleg van. En már régen nem őrködtem. Átveszem tőled, ha gondolod. Ma éjszaka úgysem jön álom a szememre.
Derék fickó vagy, Zsákos Bilbó, s örömmel el is fogadom az ajánlatodat. De ha bármi említésre méltó történik, ne feledd, engem ébressz fel elsőnek!
Eredj csak! Éjfélkor majd felkeltelek, s akkor te ébresztheted a következő őrt.
Mihelyt Bombur távozott, Bilbó az ujjára húzta a gyűrűjét, lecsuszszant a falon, és eltűnt. Mintegy öt órája volt, addig Bombur aludni fog, a többieket pedig Thorin foglalkoztatta.
Koromsötét volt. Bilbó elért ahhoz a kanyarulathoz, ahol át kellett kelnie a vízen, ha a táborba szeretett volna eljutni. Már majdnem átért, amikor a lába megcsúszott egy kerek kövön, és belepottyant a hideg vízbe.
Ez nem hal volt! Valaki kémkedik errefelé! Rejtsetek el minden fényt!
Jobban segíti őt, mint minket, ha az a fura kis jószág az, akiről azt mondják, a szolgájuk.
Még hogy szolga! Lássunk csak némi fényt! Itt vagyok, ha rám vagytok kíváncsiak!
Ki vagy te? Te lennél a törpék hobbitja? És mit keresel itt?
Zsákos Bilbó vagyok, Thorin társa, ha tudni akarjátok. Látásból már jól ismerem a királyotokat, bár lehet, hogy ő nem ismerne meg a külsőmről. De Bard bizonyosan emlékszik rám, márpedig Bard az, akivel most kiváltképp szeretnék találkozni.
Ha valaha is vissza szeretnétek térni az erdőitekbe erről a barátságtalan helyről, akkor amilyen hamar csak lehet, módot adtok arra, hogy beszélhessek a főnökötökkel. Csak egy-két óra áll rendelkezésemre.

Hát igazán, ez már tényleg lehetetlenség, ami történik. Én személy szerint már nagyon belefáradtam az egészbe.
De az ügyhöz nekem is érdekem fűződik, egészen pontosan a kincs egy tizennegyed része, egy bizonyos írás szerint, melyet szerencsére megőriztem.
A részesedés a haszonból, ezt ne feledjük! Személy szerint nagyon is kész vagyok alaposan fontolóra venni minden követeléseteket, és levonni a teljes vagyonból, mielőtt a magam részére igényt tartanék.
Csak hát ti nem ismeritek olyan jól Tölgyfapajzsi Thorint, mint én. Biztosíthatlak titeket, ő képes elücsörögni egy rakás aranyon, és akár éhen is hal rajta, ha ti nem mozdultok innen.
Ugyanakkor nyakunkon a tél. És más nehézségek is lesznek majd. Elárulom, Dain a Vasdombokról már nem egészen kétnapi járóföldre van ide, és legalább ötszáz ádáz törpe tart vele. Ha ők ideérnek, komoly gondok támadhatnak.
S miért mondod el nekünk mindezt? A barátaidat árulod el, vagy minket akarsz megfélemlíteni?
Kedves Bardom! Csak ne olyan hevesen! Csupán a bajokat szeretném elkerülni minden érintett számára. Egy ajánlattal fordulok hozzátok!
Halljátok! Ez itt Thrain Ősköve, a Hegy Szíve, s mint ilyen, Thorin szíve is egyben. Többre tartja, mint egy folyamnyi aranyat. Én ezt most odaadom nektek. Segítségetekre lesz az alkudozásnál.
De hogyhogy te rendelkezel felőle?
Nos hát ez nem egészen így van, de mondjuk úgy, hajlandó vagyok minden igényemet erre korlátozni. Lehet, hogy tolvaj vagyok, de többé-kevésbé a becsületes fajtából, úgy vélem. Most visszamegyek, s a törpék pedig azt tehetnek velem, amit akarnak.
Zsákos Bilbó! Te méltóbb vagy arra, hogy a tünde hercegek fegyverzetét viseld, mint sokan azok közül, akik jobban festenek benne. De arra kíváncsi lennék, hogy Tölgyfapajzsi Thorin is így véli-e. Azt javaslom, maradj itt velünk, s mi háromszoros örömmel fogadunk, s megbecsülésben lesz részed.
Hálásan köszönöm, de nem hinném, hogy tisztességes lenne így magukra hagyni a barátaimat mindazok után, amin együtt mentünk keresztül. Ráadásul megígértem az öreg Bomburnak, hogy éjfélkor felébresztem. Tényleg indulnom kell, mégpedig azonnal!
Nagyon helyes, Zsákos úr! Valahogy mindig több rejtőzik benned, mint azt sejteni lehet.
Gandalf! Úgy örülök, hogy látlak! Merre jár...
Mindent a maga idejében! Ha jól látom, a dolgok a végükhöz közelednek. Bár most egy kellemetlen időszak áll előtted, de ne csüggedj! Az is meglehet, hogy szerencsésen keveredsz ki belőle. Olyasmi van készülőben, amiről még a hollók sem hallottak. Jó éjszakát!
Bilbó értetlenül, de jókedvűen sietett vissza. Éjfélkor pedig szépen felébresztette Bomburt.

Dél körül megint magasra szálltak az Erdő és a Tó lobogói.

Üdvöz légy, Thorin! Nos, még mindig nem gondoltad meg magad?

Az én véleményem nem változik attól, hogy a nap néhányszor felkel és lenyugszik. Csak azért jöttél, hogy ostoba kérdéseket tegyél fel? A tündék serege még mindig nem távozott, ahogy azt kértem. Addig pedig hiába is jöttök alkudozni velem.

Nincs semmi, amiért legalább egy kevés aranyadat átengednéd?

És mit szólnál Thrain Ősövéhez?

Az a kő az apámé volt, így most engem illet. Miért vásárolnék meg olyasmit, ami egyébként is az enyém?

És hogy került hozzátok a családi örökségem, már ha van értelme ilyesmit kérdezni a tolvajoktól?

Én adtam nekik!

Te! Te! Te nyavalyás hobbit! Te méreten aluli tolvaj! Durin szakállára! Bárcsak Gandalf itt lenne! Átkozott legyen, hogy téged választott! Hulljon ki az összes szakálla! Ami pedig téged illet, odacsaplak a sziklához!

Megállj! Kívánságod teljesült!

Itt van Gandalf! És amint látom, épp idejében érkezett. Ha nem tetszik a tolvajom, kérlek, ne tégy kárt benne! Inkább tedd le, és hallgasd meg előbb, amit mondani akar!

Jaj nekem! Jaj nekem! Talán emlékszel még, amikor azt mondtad, hogy magam választhatom ki a tizennegyed részemet. Meglehet, túlságosan szó szerint értelmeztem. Mindenesetre volt idő, amikor úgy vélted, némi szolgálatot tettem nektek. Vedd úgy, hogy a magam kívánsága szerint rendelkeztem a részem felől, s maradjunk ennyiben!

Úgy veszem.

És az Őskőért cserébe hajlandó vagyok felajánlani a kincs egy tizennegyed részét aranyban és ezüstben, de ezt akkor úgy tekinthetitek, mint ennek az árulónak a beígért részesedését, s ezt aztán úgy oszthatjátok szét, ahogy akarjátok.

És most el innét! Olyan ezüst-acél páncéling van rajtad, melyet a tündék mithrilnek neveznek. Túl jó ez neked! Nyíl nem ütheti át, de ha nem igyekszel, átdöföm a nyavalyás lábadat!

És mi lesz az arannyal és az ezüsttel?

Azt majd később, ahogy el tudjuk rendezni.

Addig magunknál tartjuk a követ. Holnap délben visszajövünk, s meglátjuk, elhoztad-e a kincsnek azt a részét, amelyet a kő fejében felajánlottál. Ha ez minden fondorlat nélkül így lesz, akkor távozunk.

Egyelőre nem tűnsz valami ragyogónak a Hegymély Királyának szerepében, de a dolgok tán még változhatnak.

Eltelt a nap és eltelt az éjszaka. Még alig köszöntött be a reggel, mikor kiáltás hallatszott a táborból.

Dain megérkezett.

Thorin Roäk útján üzenetet küldött Dainnak, melyben beszámolt neki mindenről, ami előző nap történt, s Dain csapata egész éjszaka gyorsított menetben közeledett, így jóval előbb jelentek meg a színen, mint ahogy számították.

Nain fia, Dain küldött minket. A rokonainkhoz sietünk a Hegyre, mert hírét vettük, hogy hajdani királyságunk feltámadt. De kik vagytok ti, hogy úgy álltok itt a pusztában, mint ellenség a védett falak előtt?

A Hegy és a folyókanyar közé eső részen akartak továbbvonulni, úgy tűnt, azt a keskeny sávot kevéssé őrzik.

Thard természetesen visszautasította, hogy szabad utat engedjen a törpéknek a Hegyhez. Úgy döntött, megvárja, míg az Oskőért felajánlott ezüstöt és aranyat megkapja. A törpék rengeteg utánpótlást hoztak magukkal. Így a bent lévők akár hetekig is kibírták volna az ostromot, s addigra akár az újabb erősítés is megérkezhetett volna.

Így némi dühös szóváltás után a törpe hírnökök a szakállukba morgolódva visszatértek.

Thard nyomban hírvivőket küldött a Kapuhoz, de azok sem aranyra, sem más fizetségre nem leltek. Mihelyt lőtávolon belülre értek, nyílvesszők röppentek feléjük.

A táborban óriási izgalom uralkodott, mindenki harcra készülődött: Dain törpéi a keleti parton nyomultak előre.

Ostobák! Mit sem értenek a felszíni harchoz, akármilyen jók is az ilyesmiben a bányák mélyén. Most azonnal törjünk rájuk mindkét oldalról, mielőtt még teljesen kipihenik magukat!

Azért én még várnék egy darabig, mielőtt belemennék ebbe az aranyért folyó háborúba. Reménykedjünk benne, hogy valami majd csak segít békét kötni! A számbeli fölényünk úgyis elegendő lesz, ha végül mégis összecsapásra kerül a sor.

De a Tündekirály nem számolt a törpékkel. Az a tudat, hogy az Oskő az ostromlók kezén volt, erősen fűtötte őket.

Váratlanul, minden jeladás nélkül hangtalanul előretörtek, hogy támadjanak.

Aztán még váratlanabbul irtózatos sebességgel valami sötétség közeledett, de nem a szél hozta, valahonnan északról jött. Mint egy madarakból álló végeláthatatlan felhő, de olyan sűrű, hogy a szárnyak közt még a fénysugarak sem voltak képesek áthatolni.

Állj!

Ránk tört a rettenet, mindannyiunkra! A goblinok seregei a nyakunkon vannak! Bolg tör előre északról, a denevérek úgy lepik be seregeik fölött az eget, akár a sáskák. Farkasokon lovagolnak, és wargok kísérik őket!

Gyertek! Még van idő tanácskozásra. Hadd csatlakozzon hozzánk Dain, Nain fia, de hamar!

Így vette kezdetét egy csata, melyre senki sem számított, s ezt nevezték az Öt Sereg Csatájának. És a rettenetesnél is rettenetesebb volt. Egyik oldalon a goblinok és a vad farkasok álltak, másik oldalon pedig a tündék, az emberek és a törpék.

A Ködhegység Nagy Goblinjának eleste óta a goblinok gyűlölete a törpékkel szemben szinte az őrületig fokozódott. Hírvivők rohangáltak fel-alá városaik, településeik és erődítményeik között, mert feltett szándékuk volt, hogy uralmuk alá hajtják az északi vidéket.

Ekkor értesültek Szmóg pusztulásáról, szívüket öröm töltötte el, s éjről éjre törtek egyre előre a hegyek közt, míg végül váratlanul megérkeztek északról, közvetlenül Dain seregének nyomában.

A tanács egyedüli reménye az volt, hogy becsalogatják a goblinokat a Hegy nyúlványai közti völgybe, ők maguk pedig megszállják a délre és keletre húzódó vonulatokat.

Ám ez a terv könnyen végzetessé válhatott, ha a goblinok elegendő számban vannak ahhoz, hogy elfoglalják az egész Hegyet, s így hátulról és felülről is támadhatnak.

A déli nyúlványon álltak fel a tündék.

A keleti vonulaton a törpék és az emberek.

Hamarosan meg is érkezett az előőrs, megkerülte a nyúlvány végét, és betódult Völgyvárosba. Sok bátor ember lelte halálát, mielőtt a többieknek sikerült visszavonulniuk és valamerre elmenekülniük.

Számlálhatatlan goblin zászló lobogott a levegőben, s őrjöngve és rendezetlenül zúdultak rájuk, akár az áradat.

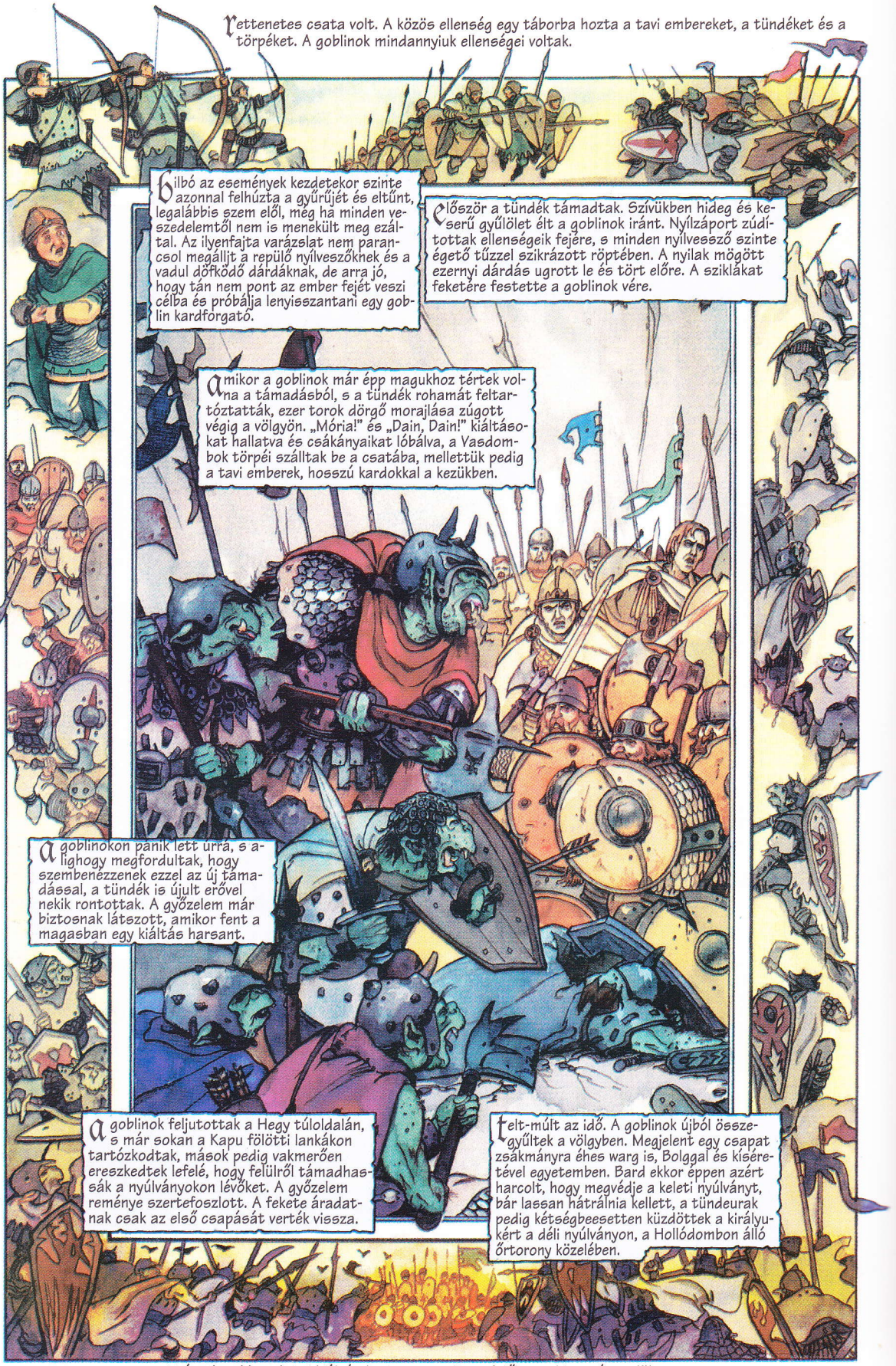
Rettenetes csata volt. A közös ellenség egy táborba hozta a tavi embereket, a tündéket és a törpéket. A goblinok mindannyiuk ellenségei voltak.
Hilbó az események kezdetekor szinte azonnal felhúzta a gyűrűjét és eltűnt, legalábbis szem elől, még ha minden veszedelemtől nem is menekült meg ezáltal. Az ilyenfajta varázslat nem parancsol megálljt a repülő nyílvesszőknek és a vadul dörködő dárdáknak, de arra jó, hogy tán nem pont az ember fejét veszi célba és próbálja lenyisszantani egy goblin kardforgató.
Először a tündék támadtak. Szívükben hideg és keserű gyűlölet élt a goblinok iránt. Nyílzáport zúdítottak ellenségeik fejére, s minden nyílvessző szinte égető tűzzel szikrázott röptében. A nyilak mögött ezernyi dárdás ugrott le és tört előre. A sziklákat feketére festette a goblinok vére.
Amikor a goblinok már épp magukhoz tértek volna a támadásból, s a tündék rohamát feltartóztatták, ezer torok dörgő morajlása zúgott végig a völgyön. „Mória!" és „Dain, Dain!" kiáltásokat hallatva és csákányaikat lóbálva, a Vasdombok törpéi szálltak be a csatába, mellettük pedig a tavi emberek, hosszú kardokkal a kezükben.
A goblinokon pánik lett úrrá, s alighogy megfordultak, hogy szembenézzenek ezzel az új támadással, a tündék is újult erővel nekik rontottak. A győzelem már biztosnak látszott, amikor fent a magasban egy kiáltás harsant.
A goblinok feljutottak a Hegy túloldalán, s már sokan a Kapu fölötti lankákon tartózkodtak, mások pedig vakmerően ereszkedtek lefelé, hogy felülről támadhassák a nyúlványokon lévőket. A győzelem reménye szertefoszlott. A fekete áradatnak csak az első csapását verték vissza.
Telt-múlt az idő. A goblinok újból összegyűltek a völgyben. Megjelent egy csapat zsákmányra éhes warg is, Bolggal és kíséretével egyetemben. Bard ekkor éppen azért harcolt, hogy megvédje a keleti nyúlványt, bár lassan hátrálnia kellett, a tündeurak pedig kétségbeesetten küzdöttek a királyukért a déli nyúlványon, a Hollódombon álló őrtorony közelében.
Váratlanul hatalmas kiáltás harsant, s a Kapu felől trombitaszó zendült.

Thorinról el is feledkeztek!

Hozzám! Hozzám! Tündék és emberek! Testvéreim!

Ismét lecsaptak a goblinokra a völgyben, s a bestiák halomra hullottak, míg végül tetemeik teljesen ellepték és beterítették Völgyvárost. A wargok szétszóródtak, és Thorin egyenesen Bolg kísérete ellen fordult.

De nem tudott áttörni a soraikon.

Ahogy a völgy kiszélesedett, Thorin támadásának lendülete is alábbhagyott. Túl kevesen voltak. Oldalszárnyai védtelenül maradtak. Hamarosan a támadókból megtámadottak váltak, s körbevették őket a rohamból visszatérő goblinok és farkasok. Bolg testőrsége üvöltve rontott rájuk, s úgy csapott a soraikba, mint hullám a homokbuckák közé.

Bilbó mindezt kétségbeesetten nézte.

Nem telik bele sok idő, és a goblinok beveszik a Kaput, s minket mindannyiunkat lemészárolnak vagy foglyul ejtenek. Hát az ember legszívesebben elsírná magát, pláne azok után, amiken keresztülment. Inkább látnám a vén Szmógot továbbra is azon a nyavalyás kincsen üldögélni, mint hogy ezek a hitvány teremtmények kaparintsák meg, s szegény öreg Bombur, Bali, Fili és Kili, s a többiek mind ily gyászos véget érjenek. Szegény fejem! Bárcsak kimaradtam volna ebből az egészből!

A felhőket foszlányokra szaggatta a szél, s a nyugati horizonton a napnyugta vörösre festette az eget. Mikor Bilbó meglátta a homályban hirtelen felgyúló fényt, körbepillantott, és nagyot kiáltott. Olyasmit látott, amitől a szíve majd kiugrott a helyéből: sötét árnyak közeledtek, melyek még apróknak, de valahogy mégis fenségesnek látszottak a távoli ragyogásban.

A sasok! A sasok! Jönnek a sasok!

A sasok tartottak felénk a szél szárnyán, tömött sorokban, akkora seregben, mely észak minden sasfészkének lakóját össze kellett gyűjtse. Ha a tündék nem is látták Bilbót, a hangját azért hallották. Hamarosan ők is átvették a kiáltást, mely aztán végigvisszhangzott a völgyön.

A sasok! A sasok!

Jönnek a sasok!

Abban a pillanatban egy fentről lezúgó kő csapódott keményen Bilbó sisakjának...

...aki nagyot puffant a földön, és elájult.

Amikor Bilbó magához tért, szó szerint egyedül volt. Reszketett, és szinte jéggé dermedt, de az agya lázasan zakatolt.
Kíváncsi vagyok, mi történt?
Végül is győztünk, ha minden igaz.
Hahó! Hahó! Mi újság?
Miféle hang szól a kövek közül?
Ó, a mindenit! Ennek a láthatatlanságnak is megvannak a maga hátrányai. Máskülönben minden bizonnyal ágyban tölthettem volna az éjszakát, melegben és kényelemben.
Én vagyok az, Zsákos Bilbó, Thorin útitársa!
De jó, hogy megtaláltalak! Szükség lenne rád, és már igen régóta keresünk. Engem küldtek ki, hogy nézzek körül itt még egyszer utoljára.
Megsérültél?
Csúnya ütést kaptam a fejemre, azt hiszem, de volt rajtam sisak, s a koponyám is kemény. Mindamellett szédülök, és a lábam mintha csak két szalmaszál volna.
Leviszlek a völgybe, a táborunkba.
Üdv néked, Thorin! Idehoztam hát.
Bilbó! Sose hittem volna! Te még élsz? Annyira boldog vagyok! Már kezdtem aggódni, hogy ezen tán még a te szerencséd sem segít át! Rettenetes volt ez a harc, és majdnem végzetes is lett.
De a többi hír ráér. Gyere, valaki hív!

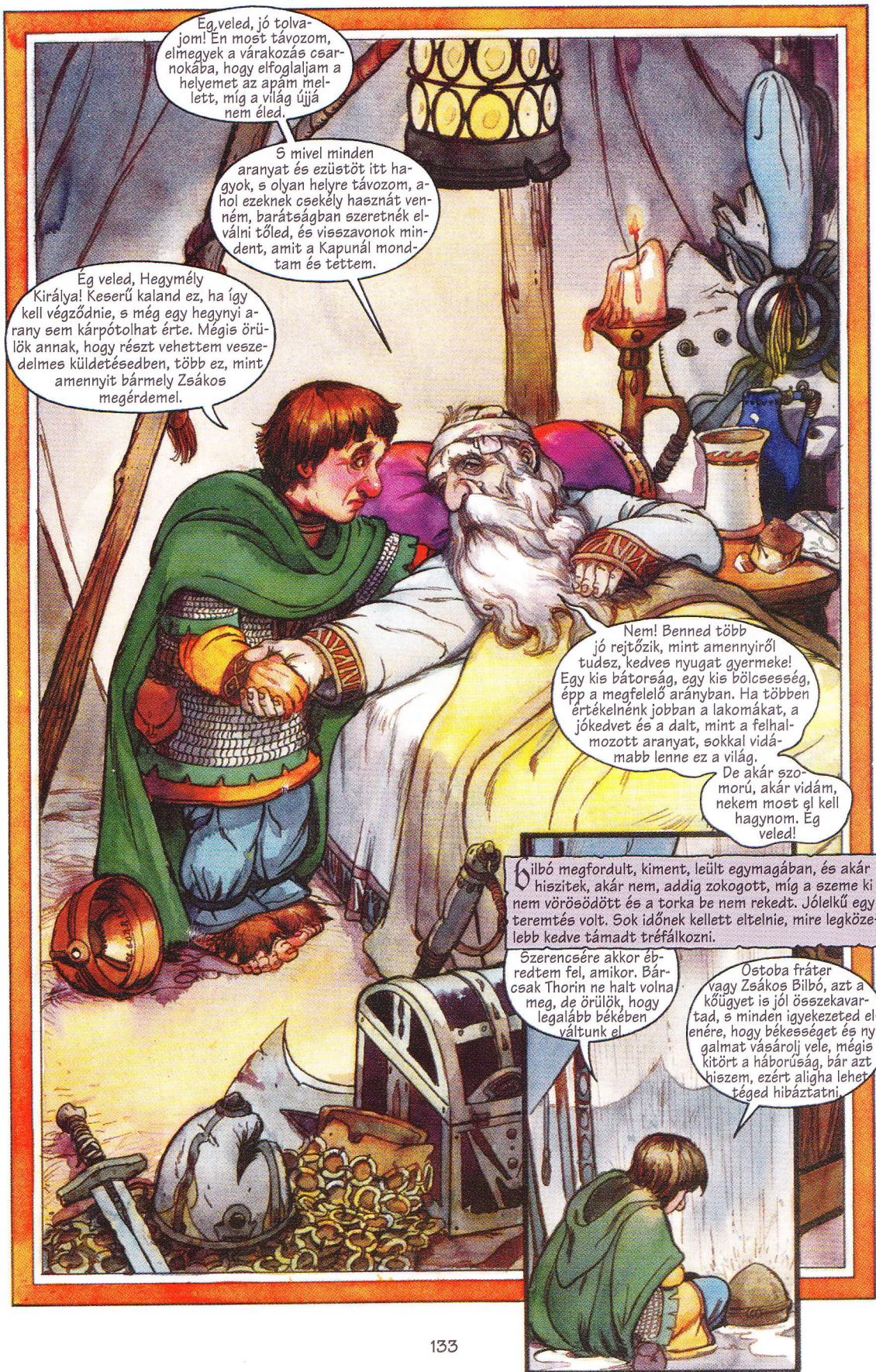
Ég veled, jó tolvajom! Én most távozom, elmegyek a várakozás csarnokába, hogy elfoglaljam a helyemet az apám mellett, míg a világ újjá nem éled.
S mivel minden aranyat és ezüstöt itt hagyok, s olyan helyre távozom, ahol ezeknek csekély hasznát venném, barátságban szeretnék elválni tőled, és visszavonok mindent, amit a Kapunál mondtam és tettem.
Ég veled, Hegymély Királya! Keserű kaland ez, ha így kell végződnie, s még egy hegynyi arany sem kárpótolhat érte. Mégis örülök annak, hogy részt vehettem veszedelmes küldetésedben, több ez, mint amennyit bármely Zsákos megérdemel.
Nem! Benned több jó rejtőzik, mint amennyiről tudsz, kedves nyugat gyermeke! Egy kis bátorság, egy kis bölcsesség, épp a megfelelő arányban. Ha többen értékelnénk jobban a lakomákat, a jókedvet és a dalt, mint a felhalmozott aranyat, sokkal vidámabb lenne ez a világ.
De akár szomorú, akár vidám, nekem most el kell hagynom. Ég veled!
Bilbó megfordult, kiment, leült egymagában, és akár hiszitek, akár nem, addig zokogott, míg a szeme ki nem vörösödött és a torka be nem rekedt. Jólelkű egy teremtés volt. Sok időnek kellett eltelnie, mire legközelebb kedve támadt tréfálkozni.
Szerencsére akkor ébredtem fel, amikor. Bárcsak Thorin ne halt volna meg, de örülök, hogy legalább békében váltunk el.
Ostoba fráter vagy Zsákos Bilbó, azt a kőügyet is jól összekavartad, s minden igyekezeted ellenére, hogy békességet és nyugalmat vásárolj vele, mégis kitört a háborúság, bár azt hiszem, ezért aligha lehet téged hibáztatni.

Hogy mi minden történt azután, hogy elájult, azt Bilbó csak később tudta meg.
A sasok már régen megneszelték a goblinok gyülekezésének hírét, így aztán maguk is nagy számban összegyültek, s mivel már messziről megszimatolták a csatát, éppen a kellő pillanatban csaptak le sebesen a szelek szárnyán. S ők voltak azok, akik végül eltakarították a goblinokat a hegyoldalból.
De még a sasok segítségével is alatta maradtak a goblinok létszámának. Az utolsó órában még maga Beorn is előkerült, az ég tudja, hogyan vagy honnan. Egyedül jött, medve formában, s mintha hatalmas dühében óriás méretűvé növekedett volna.
Rárontott a goblinok utóvédjeire, s mint a villámcsapás, úgy tört át a gyűrűjükön. Ekkor megállt és felemelte Thorint, aki dárdáktól átdöfve feküdt a földön, és kicipelte a csatatérről.
Ám nyomban vissza is tért, kétszeres dühvel, s immár semmi sem tudott ellenállni neki, s mintha semmiféle fegyver sem fogta volna. Szétverte Bolg testőrségét, aztán magát Bolgot is a földre nyomta, és agyontaposta.
A goblinokon kétségbeesés lett úrrá, s futottak, ki merre látott. Ám az új segítség megérkeztével az ellenfeleik új erőre kaptak, s szorosan a nyomukban voltak, s ahol tudták, megakadályozták őket a menekülésben.
Énekek regélik, hogy végre észak goblinharcosainak háromnegyede lelte vesztét azon a napon, s a hegyek közt innentől számos esztendőn át béke uralkodott.
Hol vannak a sasok?
Néhányan részt vesznek az üldözésben, de a legtöbben visszatértek a fészkeikbe.
Nem szándékoznak itt maradni, s a nap első sugaraival együtt távoztak. Dain a vezérüket aranynyal koronázta meg, s örök barátságot fogadott nekik.
Sajnálom. Úgy értem, szerettem volna még egyszer látni őket. Talán még találkozom velük hazafelé.
Gondolom, most már hamarosan hazatérhetek.
Amilyen hamar csak akarsz.

Mégis eltelt néhány nap, mielőtt Bilbó végül felkerekedett. Thorint odalent a hegy mélyén temették el, s Bard a mellkasára helyezte az Óskövet.

Nyugodjék hát itt, míg a Hegy le nem omlik, s hozzon jó szerencsét egész népére, akik eztán itt élnek majd!

A tündekirály aztán a sírjára fektette Orcristot, a tündekardot, melyet akkor vettek el tőle, mikor a fogságukban volt. Az énekek úgy tartják, hogy mindig világított a sötétben, valahányszor ellenség közeledett, s így a törpék erődjére nem lehetett váratlanul lecsapni.

Akkor Dain, Nain fia, elfoglalta helyét, s ő lett a Hegymély új Királya.

Thorin tizenkét társából tízen maradtak, Fili és Kili úgy esett el, hogy testükkel és pajzsukkal védelmezték őt, anyjuk testvérbátyját.

Végül is csak két kis ládikát fogadott el, az egyiket arannyal, a másikat ezüsttel töltötték meg. „Ez pont annyi, amennyivel tán még elbírok" – mondta.

Tiszteletben tartjuk a holtak egyezségét, s az Ősko Thorin kezében marad.

Ez a kincs éppen annyira illet téged, mint engem, s bár látom, minden követelésedről kész vagy lemondani, szeretném, ha Thorin szavai, melyeket maga is megbánt, nem válnának valóra, s nem csak alig valamicskét juttatnánk neked. Téged szeretnélek a leggazdagabban megjutalmazni.

Ez nagyon kedves tőled, de hidd el, nekem ez igazából megkönnyebbülés. Nem tudom, hogy a csudában cipeltem volna haza azt a rengeteg kincset, végig a hosszú úton anélkül, hogy háborúba vagy öldöklésbe ne keveredtem volna. Biztos vagyok benne, hogy nálatok jobb kezekben lesz.

Immár nem volt kérdéses, hogy a kincset olyan arányban osszák-e fel, ahogy azt korábban tervezték. Az összes nyers- és megmunkált aranynak-ezüstnek a tizennegyed részét Bardnak adták, ki aztán jócskán juttatott belőle a Tóváros Urának. A tündekirálynak Girion smaragdjait adta, amelyeket Dain visszaszolgáltatott neki.

Viszlát, Balin! És viszlát, Dwalin! Ég veletek, Dori, Nori, Ori, Oin, Gloin, Bifur, Bofur és Bombur! Szakállatok sose gyérüljön!

Isten áldjon, Tölgyfapajzsi Thorin! És titeket is, Fili és Kili! Emléketek soha ne halványuljon el.

Viszlát, és kísérjen jó szerencse, bármerre jársz! Ha valamikor ismét eljönnél hozzánk, mikor termeink már újból régi fényükben pompáznak, ragyogó ünnepség fogad majd.

S ha ti járnátok valaha énfelém, ne habozzatok bekopogni az ajtómon! Négykor teázom, de titeket bármikor szívesen látlak!

A tündecsapat már útnak indult, s noha létszáma szomorúan megfogyatkozott, mégis sokan örvendeztek, mert a sárkány elpusztult, a goblinokat legyőzték, s szívük a kemény tél után már vágyakozással tekintett az örömteli tavasz elébe.

Így meneteltek, míg a Bakacsinerdő határának közelébe nem értek. Ott aztán megtorpantak, mivel a varázsló és Bilbó az erdő szélén akartak továbbmenni, majd megkerülni annak északi végét. Hosszú és örömtelen útnak ígérkezett, de most, hogy a goblinokat már leverték, biztonságosabbnak látszott, mint a fák alatt tekergő szörnyű ösvények. És nem utolsósorban Beorn útja is arra vezetett.

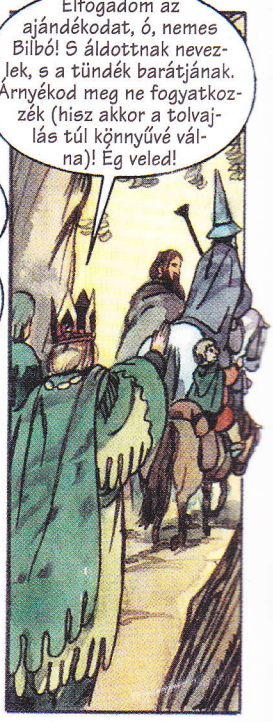

Bilbónak még sok nehézségben és kalandban volt része, míg hazaért. A Vadon csak a Vadon maradt, s a goblinokon kívül akkoriban sok más is volt arrafelé.

Mindazonáltal, a tél közepére Gandalf és Bilbó megtették az egész utat visszafelé Beorn házának kapujáig, s itt egy darabig mindketten megpihentek.

Beorn eztán hatalmas vezérré vált ezen a vidéken, s úgy beszélik, utódai még több nemzedéken keresztül képesek voltak medve alakját ölteni.

Már tavaszodott, mikor Bilbó és Gandalf végül búcsút vettek Beorntól, s végre megtették a hosszú utat, és elérkeztek ahhoz a helyhez, ahol a goblinok annak idején elfogták őket. Messze a távolban, a látóhatár peremén, ott emelkedett a Magányos Hegy, s legmagasabb csúcsán a még most sem olvadó hó sápadtan ragyogott.

Május elseje volt, mikor végre elérték Völgyzugoly határát, ahol az Utolsó (azaz hogy az Első) Otthonos Lak állott.
Ott aztán igen meleg fogadtatásban részesültek, és sok kíváncsi fül szerette volna meghallgatni kalandjaik történetét aznap este.
Gandalf volt az, akinek mesélnie kellett, mivel Bilbó eléggé elálmosodott. Így tudta meg ő is, hogy merre járt Gandalf időközben.
Úgy tűnt, Gandalf a fehér mágusok nagygyűlésén vett részt, akik a tudományok és a jó célú varázslatok mesterei voltak, s hogy végre megszüntették a Sötét Mágus gonosz uralmát a Bakacsinerdő déli részén.
Most már nem kell hozzá sok, és az erdő sokkal biztonságosabbá válik. Remélem, északon hosszú időre megszabadultunk attól a borzalomtól. S azt kívánom, bárcsak az egész világból száműzhetnénk!
Az csakugyan jó lenne, de attól tartok, a mi életünkben erre nem kerülhet sor, sőt, még aztán sem, igen sokáig.
Ebben a házban Bilbó hamar kipihente minden fáradalmát, de most már ez a hely sem tudta sokáig tartóztatni. Máson sem jártak a gondolatai, csak a saját otthonán. Ezért egy hét után búcsút mondott Elrondnak, adott neki néhány apróbb ajándékot, melyekről tudta, hogy elfogadja majd, s Gandalffal együtt ellovagolt.
Vidám a május! De mi már hátat fordítottunk a legendáknak, s visszatérünk az otthonunkba! Úgy érzem, ez már az otthon első íze.
Hosszú út áll még előttünk.
De ez lesz az utolsó utunk.

Bilbó az út minden egyes pontján felidézte az egy évvel azelőtti eseményeket, s az akkor elhangzott szavaikat – mintha tíz év telt volna el azóta –, s így természetesen nyomban felismerte azt a helyet is, ahol eltértek az úttól, s abba a kellemetlen kalandba keveredtek Tommal, Berttel és Billel.

Az úttól nem messze megtalálták a trollok aranyát is, melyet elástak. Ott volt elrejtve, érintetlenül

Nekem már épp elég aranyam van, hogy kitartson életem végéig. Jobb lesz, ha ezt most te veszed magadhoz, minden bizonnyal lesz majd mire használnod.

Hát persze! De egy részt kapjak én, egy részt te! Előfordulhat, hogy többre lesz szükséged, mint várnád.

Ezután már lassabban haladtak, mert legnagyobbrészt gyalogoltak. de körülöttük minden zöld volt, s a hobbit elégedetten gázolt előre a dús fűben. A június meghozta a nyarat, s az idő ismét napfényes és meleg volt.

Mivel egyszer minden véget ér, még ez a történet is, az a nap is elérkezett, mikor Bilbó végre megpillantotta az ő kis Dombját a távolban.

Az út örökké megy tovább,
Felhők és csillagok alatt,
De bármily messze visz a láb, Végül hazafelé halad.

A szem, mely látott erdőt, tüzet,
S szörnyűséget hegyek alatt,
Zöld mezőket pillant most meg,
Régi, kedves, szép tájakat.

Drága Bilbóm! Mi van veled? Úgy tűnik, nem az a hobbit vagy már, aki voltál!

Jaj nekem! Mi folyik itt?

Bilbó egy árverés kellős közepébe érkezett! Egy hatalmas, fekete és vörös betűkkel írt felirat díszelgett a kapun, mely szerint június huszonkettedikén Túri, Túri és Vakondlyuki urak árverésre bocsátják megboldogult Zsáklaki Zsákos Bilbó uraság hagyatékát, kinek lakhelye Hobbitfalva, a Domb alatt. Az árverés pontban tíz órakor kezdődik.

Már majdnem ebédidőre járt, s a legtöbb holmi már el is kelt, változatos árakon, a szinte semmitől a pár fityingig (amint az nem szokatlan az ilyen árveréseken).

Bilbó unokatestvérei, a Zsákfalvi Zsákosok pedig már szorgalmasan méricskélték a szobáit, hogy lássák, vajon befférnek-e majd a bútoraik. Röviden: Bilbó „feltételezhetően elhunyt", s nem is mindenki örült annak, még ha azt is állította, hogy ez a feltételezés nem bizonyult igaznak.

Zsákos Bilbó úr visszatérte meglehetős nagy zűrzavart keltett, mind a Domb alatt, mind a Domb felett, s a Vizen túl, nagy dolog volt ez, jóval nagyobb, mint egy három napig tartó csoda. A jogi huzavona mindenesetre évekig eltartott.

Végül, csak hogy időt spóroljon meg, Bilbó kénytelen volt saját bútorainak jó részét visszavásárolni. És ezüstkanalai legtöbbjének rejtélyes módon nyoma veszett, senki nem tudott számot adni róluk.

Mi több, Bilbó rájött, hogy sokkal többet veszített a kanalainál – elveszítette a jó hírét. Való igaz, hogy örökre megmaradt a tündék barátjának, s megbecsülték a törpék, varázslók és hasonló népek, akik az útjába akadtak, de többé már nem tisztelték.

A szomszédságában élő hobbitok inkább félnótásnak tartották, kivéve az unokatestvéreit a Tuk ágról, de a szüleik még őket sem bátorították, hogy barátkozzanak vele.

Bilbó ezzel mit sem törődött. nagyjából mindennel elégedett volt. A kardja a kandallópárkány fölött lógott, a páncélingjét egy állványra akasztotta az előszobában (míg oda nem kölcsönözte egy múzeumnak). Aranyát és ezüstjét főként ajándékokra költötte. A varázsgyűrűjét viszont nagy titokban tartotta, s jobbára olyankor használta, mikor kellemetlen látogatói érkeztek.

Várakapott a versírásra és a tündék látogatására, s bár kevesen hitték el a történeteket, melyeket mesélt, boldogan élt, míg meg nem halt, így mondhatni, igen-igen sokáig.

Néhány évvel később, egy őszi estén Bilbó a dolgozószobájában ült, és a visszaemlékezéseit vetette papírra (úgy gondolta, azt a címet adja neki: „Oda s vissza – Egy hobbit vakációja"), amikor csengettek az ajtón.

Gandalf állt ott és egy törpe, s a törpe nem volt más, mint Balin.

Gyertek be! Gyertek be!

Természetesen rögtön az együtt töltött időkről kezdtek beszélgetni, s Bilbó megkérdezte, hogy állnak a dolgok a Hegyben és a környékén. Úgy tűnt, minden jól megy.

Bard újjáépítette Völgyvárost, az egész völgyet ismét megművelték, és gazdaggá lett, s a pusztát benépesítették a madarak, virágok nyíltak tavasszal, ősszel pedig sok gyümölcs termett, s az emberek jókat vigadtak.

Tóvárost is újjáalapították, s virágzóbb hely lett, mint valaha. Értékes árukat szállítottak fel s le a Folyó-folyón, s az egész vidéken barátság honolt a tündék, a törpék és az emberek között.

A város új ura bölcsebb fajta, s nagy népszerűségnek örvend az emberek között, hisz persze úgy tartják, hogy a mostani virágzást jórészt neki köszönhetik. Olyan dalokat költenek, melyekben arról énekelnek, hogy az ő uralma idején a folyók aranyat hömpölygetnek.

A város előző Ura csúnya végre jutott. Bard elég sok aranyat adott neki, hogy megsegítse a Tóváros lakóit, de mivel az a fajta ember volt, aki könnyen esett a sárkánybetegség áldozatául, a pénz legnagyobb részét megtartotta magának, elmenekült vele, aztán társaitól magára hagyatva éhen halt a Pusztában.

Akkor hát a régi énekek jövendölései többé-kevésbé valóra váltak.

Hát persze! Miért ne váltak volna?

Tán csak nem kérdőjelezed meg a jövendöléseket pusztán azért, mert a beteljesítésükben magad is részt vettél? Ugye nem képzeled, hogy minden kalandodban és menekülésedben csak a puszta szerencse segített, s mindez csupán a magad hasznára történt?

Nagyon jóravaló teremtés vagy te, Zsákos Bilbó, magam is igen kedvellek, de végső soron, széles e világban mégiscsak egy igen parányi kis valaki vagy!

Hála istennek!

Vége

JÓKAI KÖNYVTÁRA KAJDONA 167829 PÁPA

J. R. R. Tolkien

J. R. R. Tolkien (1892–1973) 1925-től 1945-ig az óangol nyelv professzora Oxfordban, a Pembroke egyetemen, majd ezután, egészen nyugdíjazásáig a Merton egyetem angol nyelv és irodalom professzora. Érdeklődésének fő területe Nyugat-Közép-Anglia irodalmi és nyelvészeti öröksége, ezen belül is leginkább a *Beowulf*, az *Ancrene Wisse*, továbbá a *Sir Gawain és a Zöld Lovag* foglalkoztatta. Az olvasók leginkább *A sonkádi Egyed gazda*, *A hobbit* (magyarul *A babó* címmel jelent meg), *A szilmarilok* és főleg *A Gyűrűk Ura* három kötetének szerzőjeként ismerhetik.

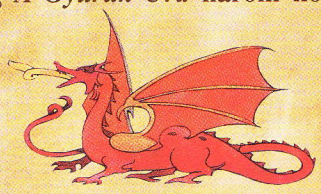

David Wenzel

David Wenzel pályafutása 1975-ben kezdődött, *s A hobbit* elkészültével teljesedett ki. Munkáiban a klasszikus ceruza- és vízfestéktechnikát kombinálja a grafikus elbeszéléssel.

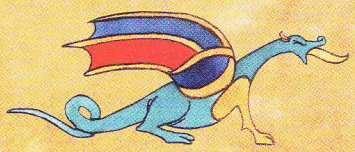

Charles Dixon

Charles Dixon 1984 óta dolgozik a képregényiparban.

Sean Deming

Sean Deming1985-ben kezdte pályafutását mint segédszerkesztő. 1988-tól 1990-ig kezdett el dolgozni *A hobbit*on.

Bill Pearson

Bill Pearsont az elmúlt harminc évben leginkább könyvtervezőként foglalkoztatták. Ahhoz, hogy *A hobbit* végül is ilyen szépre sikerült, nagyban hozzájárult az ő remek érzékkel alkalmazott tipográfiája is.

A BÁBÓ

J. R. R. TOLKIEN

Kicsiny, összkomfortos odújában, távol a világtól lakik Mr. Baggins, a babók népének tiszteletre méltó tagja. Különös népek a babók: apró teremtmények, nem törpék, de nem is egészen emberek. Rikító öltözetben járnak, viszont nem hordanak cipőt; hízásra hajlamosak, ami nem csoda, mert szeretik a békés, eseménytelen hétköznapokat, és mindennél jobban megvetik a kalandot. Mr. Bagginsot mégis utoléri a nagy kaland. Egy napon törpék csapata szállja meg a házát, hogy magukkal vigyék egy kalandos, nagy hadjáratra a sárkány ellen, aki emberemlékezet óta őrzi a törpék ősi kincsét. Hogy a botcsinálta hadvezér miképpen viszi diadalra ügyüket – nem is annyira bátorságával, mint furfangos eszével –, megtudja, aki ezt a mulatságos és egyben nagyon izgalmas meseregényt elolvassa. Felejthetetlen szép tájakon barangolhat, végigélheti hőseinkkel a vad csatákat, és jókat nevethet egy valószínűtlen világ fonák helyzetein. Szobotka Tibor kitűnő fordításában, Tótfalusi István szellemes versbetéteivel, J. R. R. Tolkien művészi illusztrációival jelenik meg a világhírű meseregény, melynek különlegessége sok egyéb mellett abban rejlik, hogy minden korosztályhoz szól: gyerekhez, ifjúhoz, de a fiatal lelkű felnőttekhez is.

ᚾᛋᛞᛖᚢᛒᚴᚢᚾᛗᛞᛒᚱᚷᛉᚱᚷ

A Gyűrűk Ura mellett **A Hobbit** (vagyis Szobotka Tibor fordításában **A babó**) J. R. R. Tolkien legismertebb könyve, voltaképp a híres trilógia előzménye. *A babó* különféle feldolgozásainak létrejötte (1937) óta a világ könyvpiacán előkelő helyet foglal el.

Mindazoknak, akik most e képregényváltozatot elolvasták, és illusztrációiban gyönyörködtek, Mr. Bilbo Baggins, vagyis Zsákos Bilbó, a Gonoszok és a Jók harcát, a tizenhárom kirabolt törpe, Gandalf varázsló és mindmegannyi nagyszerű hős, valamint a tolvaj Szmóg sárkány kalandos történetét izgulhatja végig.

A babó örök érvényű meseregény, Tolkien mítoszteremtő, alkotó tevékenységének kiemelkedő remeke.

A kiadó

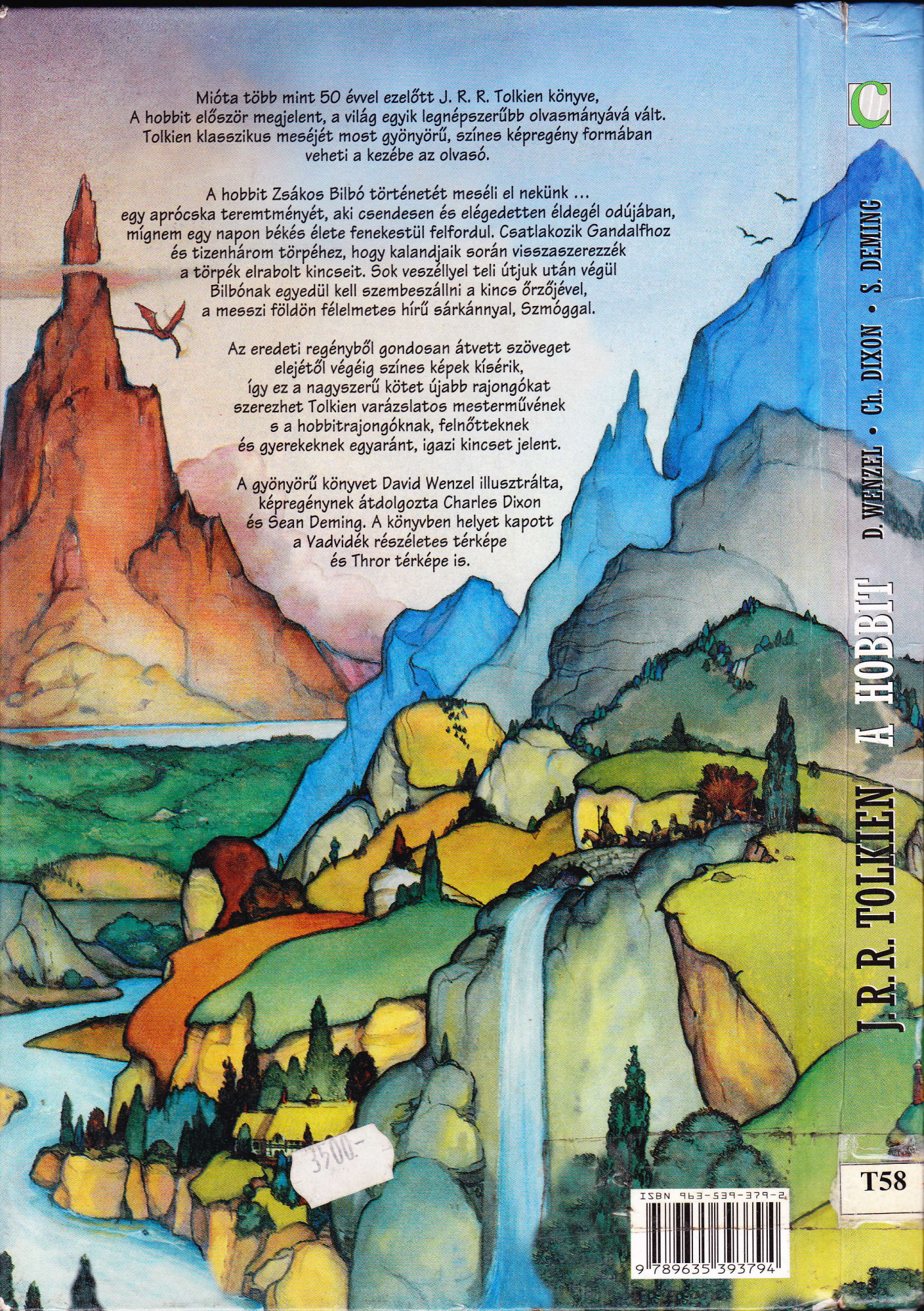

Mióta több mint 50 évvel ezelőtt J. R. R. Tolkien könyve,
A hobbit először megjelent, a világ egyik legnépszerűbb olvasmányává vált.
Tolkien klasszikus meséjét most gyönyörű, színes képregény formában
veheti a kezébe az olvasó.

A hobbit Zsákos Bilbó történetét meséli el nekünk ...
egy aprócska teremtményét, aki csendesen és elégedetten éldegél odújában,
mígnem egy napon békés élete fenekestül felfordul. Csatlakozik Gandalfhoz
és tizenhárom törpéhez, hogy kalandjaik során visszaszerezzék
a törpék elrabolt kincseit. Sok veszéllyel teli útjuk után végül
Bilbónak egyedül kell szembeszállni a kincs őrzőjével,
a messzi földön félelmetes hírű sárkánnyal, Szmóggal.

Az eredeti regényből gondosan átvett szöveget
elejétől végéig színes képek kísérik,
így ez a nagyszerű kötet újabb rajongókat
szerezhet Tolkien varázslatos mesterművének
s a hobbitrajongóknak, felnőtteknek
és gyerekeknek egyaránt, igazi kincset jelent.

A gyönyörű könyvet David Wenzel illusztrálta,
képregénynek átdolgozta Charles Dixon
és Sean Deming. A könyvben helyet kapott
a Vadvidék részletes térképe
és Thror térképe is.

J.R.R. TOLKIEN A HOBBIT D. WENZEL • Ch. DIXON • S. DEMING

3500.-

ISBN 963-539-379-2
9 789635 393794
T58